לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום א', כ' בטבת תשמ"ח, 10 בינואר 1988 / שנה מ"ח מס' 13543 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

סאנדיי טיימס: ישראל מודאגת מאמצעי לוחמת גזים חדשים של סוריה

מאת דפנה ורדי, כתבת „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — ישראל מודאגת מהמפעל של סוריה לייצור גזים רעילים אשר בשילוב עם טילים הנמצאים ברשות סוריה מהווה איום חדש על ישראל — מוסר השבועון „סנדי טיימס" בגליונו היום.

העיתון מציין, שמפעל זה מייצר גזים המהווים איום מסוג חדש על בטחונה של ישראל. הוא טוען, שישראל שוקלת שלוש אפשרויות: האחת מתקפה נמרצת כמו זו שהייתה על הכור האטומי בעיראק. השנייה — ייצור גז דומה בעצמה, או ייצור אמצעי־מניעה לאיום חדש זה.

צה"ל סוגר יותר ויותר שטחים בפני התקשורת

2 נהרגו ו־6 נפצעו ברצועת עזה ■ צלם הוכה ונעצר ■ עיתונאים זרים מתלוננים ■ דיון דחוף בלשכת רבין

מאת עזרא אבירן, אבי בניהו ומנחם ענברי כתבי „על המשמר"

שני צעירים נהרגו בסוף השבוע בעזה ושישה אחרים נפצעו, בכמה תקריות חמורות.

ביום שישי אחר הצהריים התפתחה תקרית במחנה הפליטים אל בורג' במרכז רצועת עזה. הפגנה סוערת של מאות מתושבי המחנה התקרבה לכביש הראשי. חיילים הוזעקו למקום ודרשו מהמפגינים להתפזר, אך הם לא נענו. גם ניסיון לפזר את המתקהלים ברימוני גז מדמיע וכדורי גומי, נכשל.

בשלב זה ירו החיילים יריות באוויר, ולרגלי מתקהלים, שהיו סמוכים לכוחות הביטחון. ביריות נהרג צעיר מקומי ואחר נפצע.

בשבת התחדשו הפרות הסדר במוקדים רבים ברצועת עזה בעיקר במחנות הפליטים. בשעות הצהריים החלה התקהלות גדולה בעיירה בני סוהילה, מצפון לחאן־יונס. המפגינים יצאו לכיוון הכביש הראשי.

(סוף בעמוד 4)

חייל מול המון מתפרע – ממראות אתמול ברצועת עזה (צילום: מאיר פרטוש)

רבין: סניורה סוכן אש"ף

מאת בצלאל עמיקם, מנחם ענברי, ואבי בניהו

„חנא סניורה הוא פשוט סוכן של אש"ף, אני יכול להוכיח זאת, יש לי קבלות" — אמר יצחק רבין בפורום המועדון המסחרי בת"א.

אתמול נחקר סניורה ע"י מחלק המיעוטים של המשטרה, והיועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש.

● עמוד 3 ●

המחסור בדלק "ימשך היום"

מאת יואב אביב וחיים מרגלית

ביום שישי ובסוף השבוע מיעטו מכוניות לנוע באיזור צפון הארץ, בגלל מחסור בדלק. ברוב תחנות הדלק בת"א נגמר המלאי עוד ביום ו' בצהריים.

העובדים טוענים כי לא ציותו לצווי החרום שהוצאו נגדם. במשרד האנרגיה מעריכים כי גם הבוקר יימשכו השיבושים באספקת דלק.

● עמוד 4 ●

תושב עיירת פיתוח — זוכה יחיד בטוטו

מאת יצחק ויסהוף, כתב „על המשמר"

מנחש יחיד מעיירת פיתוח בדרום, גרף אתמול את הסכום האגדי של 2 מיליון ו־700 אלף ש"ח, כשהצליח לנחש את תוצאות 14 משחקי הליגה הלאומית והארצית בכדורגל.

הזוכה המאושר השקיע כ־48 טורים ששלח 21.60 ש"ח בלבד.

מנכ"ל הספורטוטו, יצחק שני, אמר אמש, כי הזוכה יאושר הבוקר מבחינה משפטית. „ברבית הטפסים נבדקו לכך מהסניים שיבדקו הבוקר ידנית" הוסיף שני.

המנכ"ל הוסיף, כי להערכתו הצליחו כ־50 מנחשים לדייק ב־13 ניחושים וגם הם יקבלו סכום נכבד. גם מנחשי 10 תוצאות נכונות יזכו ב־10־20 ש"ח.

כיתור השיא של הספורטוטו הגיע 25 מיליון טורים שהכניסו לספורטוטו 11 מיליון ש"ח. סלים הפרסים שחולקו ויחולקו יהיה כ־5.5 מיליון ש"ח.

צעירי „התחיה", „כך" ו„הליכוד" ניסו לפוצץ הצגת „סינדרום ירושלים" ב„הבימה". חזיז נזרק; המתפרעים הוצאו החוצה וההצגה נמשכה

● עמוד 19 ●

עין בעין — שלי יחימוביץ'

שטח סגור לעיתונאים:

„שני חיילים גררו אותו לאורך הכביש תוך שהם חובטים בו בועטים בו"

תמצית הסיפור שיסופר להלן, היא כזו: צלם ישראלי צילם חיילים מכים עצור בחאן־יונס. מפקד האיזור לא אהב את העניין. הוא וחייליו גררו את הצלם, החרימו את מצלמותיו, עצרו אותו, ושיחררו אותו רק כעבור כחמש שעות, לאחר התערבות ראשי העיתון („ידיעות אחרונות") והדרג הבכיר בצה"ל.

בבוקר שבת הצטרפתי, מפאת הסקרנות בלבד (ולא בתוקף תפקידי) אל אישי, צלם „ידיעות אחרונות", אמיר וייננברג, שנשלח לסקר את המתרחש ברצועה. כ־20 ק"מ לפני עזה ראינו אובך שחור לאורך קו האופק. אמיר אמר שהרצועה בוערת, אני התעקשתי שאלה ענני גשם. עוד כמה קילומטרים והתמונה התבהרה: עזה, חאן־יונס, ומחנות הפליטים — פשוט בערו.

נסענו לחאן־יונס. מבני סוהילה לכיוון המימשל בחאן־יונס זרמו יותר מאלף מקומיים,מנופפים בדגלי אש"ף ומשליכים אבנים. אני נהגתי, אמיר צילם. סמוך לצומת הפונה אל המימשל, זעק אלינו מתוך טנדר צבאי סא"ל יואל, מפקד איזור חאן־יונס: „עופו מפה"! עזבנו את המקום ושבנו לשם כעבור פרק זמן קצר. נגמ"שים החלו לזרום, תוך ירי, אל ההמון.

סא"ל יואל שוב עצר מולנו, חטף את המצלמה (וכה הסרט) מידי אמיר ונסע לעבר המימשל. נסענו בעקבות המצלמה. במראה יכולנו להבחין, כי קבוצה של חיילים מכלה ועמה בעציר מקומי. הם הרביצו לו בכל חלק אפשרי בגופו, עם כל מה שהיה להם ביד. גם את זה צילם אמיר, באמצעות מצלמה אחרת, שחוברה לעדשת טלה.

את זה סא"ל יואל כבר לא יכול היה לסבול. הוא פתח את דלת הרכב, שלף את אמיר, קרע ממנו את המצלמה, השליך אותה אל עבר אחד החיילים שלו. „אני אקרע אותך" — הוא אמר לו. אחר־כך תפשו אותו שני חיילים, וגררו אותו לאורך הכביש תוך שהם חובטים בו ובועטים בו. חייל אחר, בהוראת המפקד, פשט על הרכב, רוקן אותו

(סוף בעמוד 4)

המרי של חנא סניורה

הכרזת המרי האזרחי על־ידי עורך „אל־פאגר", חנא סניורה, זכתה לתגובות מנוגדות בישראל. החל מאנשי „התחיה", שדרשו „מייד לגרש אותו מן הארץ" וגמור בדברי הביטול של ראש עיריית ירושלים הסבור, כי את תומכיו של סניורה אפשר להכניס לתא טלפון אחד. היועץ המשפטי לממשלה והמשטרה בודקים וחוקרים האם יש מקום להעמידו לדין, ואילו שר הביטחון, יצחק רבין, רואה בו שליח של אש"ף. גם כמה אישים פלשתינים בגדה התייחסו בביטול נגד „מרי הסיגריות" של סניורה.

יתכן שאין כל ממשות בהצהרת המרי האזרחי של סניורה, כאשר כוונתה לניתוק הקשרים הכלכליים בין תושבי הגדה לבין ישראל. במציאות הכיבוש שנוצרה במשך 20 שנה, תלותם הכלכלית של הפלשתינים בישראל הגיעה לממדים כאלה, שהניתוק עלול לפגוע בהם בלבד. רבבות מהם יוצאים מדי יום לעבודה בישראל, ובלעדיה יהפכו לחסרי פרנסה. בגדה עצמה לא נוצרה תשתית תעשייתית שיש ביכולתה לקלוט את הרבבות הללו. הגדה תלוייה בקבלת חומרי גלם מישראל ומוצרים רבים מתוצרת ישראל, שאין להם תחליף מקומי, משווקים בחנויותיה. ראש עיריית בית־לחם, אליאס פרג', אישר את העובדה הזאת כאשר התייחס בביטול ליוזמתו של סניורה.

עם זאת חובה להביא בחשבון, כי סניורה העלה את סיסמתו מניסיון להפעיל התנגדות בלתי אלימה נגד שלטון הכיבוש. ואף שלא אמר זאת במפורש, זאת צריכה להיות האלטרנטיבה להתנגדות האלימה שאנו עדים לה זה מספר שבועות בגדה וברצועת עזה. עד לא מכבר נחשב סניורה כמי שיוכל, על־פי הסכמתה של ישראל, להיות בין המייצגים את הפלשתינים בשיחות השלום העתידות. מי שפוסל היום את סניורה ומנסה להעמידו לדין, יצטרך לחפש בנרות את הפלשתיני האותנטי שעימו אפשר יהיה לנהל שיחות מדיניות להסדר הסכסוך. כנראה מדובר באחד שישבח את הכיבוש ויתחנן כי ישראל לא תיסוג לעולם מן השטחים.

לא הצהרת המרי של סניורה צריכה להדאיג אותנו, אלא המרי המתרחש לנגד עינינו מדי יום בשטחים. בסוף השבוע שוב היו מהומות ברצועת עזה ושוב נהרגו שני מפגינים. הפעלת הכוח אינה שמה קץ לאי־שקט בקרב הפלשתינים, שסבלנותם כנראה פקעה בגלל חוסר כל תקווה לפתרון בעייתם בדרכי שלום. אם לא יופקחו עיני הממשלה הזאת כדי לראות את הסיבות האמיתיות לתסיסה ולמעשי האלימות, נשקע בשלב חדש של כיבוש, שלב של מאבק אלים ומזוויע. אומנם יש לנו די כוח צבאי, כדי „להחזיר" את „הסדר" אל כנו במוקדי ההתפרעויות, אך הכוח הזה אינו מסוגל לדכא את התסיסה שמקורה בייאוש הגובר אצל תושבי השטחים.

שולץ לישראל: לא גירושים ולא ירי אש חיה בהפגנות

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

מזכיר המדינה של ארה"ב, ג'ורג' שולץ, אינו מוכן להשלים עם מדיניות הגירושים של ישראל ועם פתיחה באש לפיזור הפגנות. שולץ הבהיר, כי נושא זכויות האדם קרוב מאוד ללבו וכי יהיה מוכן, בלית־ברירה, להגיע בנושא זה לעימות עם ישראל.

מזכיר המדינה אמר זאת בפגישה עם שגריר ישראל בארה"ב משה ארד, שהתקיימה ביום ה' ודיווח עליה התקבל ביום ו' בירושלים. שולץ הציע, כי המועמדים לגירוש יוחזקו בבתי־סוהר בישראל ואילו צה"ל לא ישתמש באש חיה לפיזור הפגנות.

שולץ הבהיר בפגישה עוד, כי ארה"ב מכירה בכך שישראל מוגבלת לנושאים אלה, אולם אמר, כי ארה"ב תוסיף להצביע נגד ישראל באו"ם אם תימשך הפגיעה בזכויות האדם בשטחים. בירושלים מעריכים, עם זאת, כי אם ישראל לא תחדש מתשעת הגירושים שעליהם כבר הוחלט, יהיה ניתן לאתר את אי שביעות הרצון של הממשל האמריקני מצעד זה.

השפה מצטברת שלילית

במברק נוסף שהגיע ביום ו' משגריר ישראל בארה"ב, המסכם את הערכת הצוות המדיני בשגרירות

(סוף בעמוד 4)

ברעם, שעומד על דעתו להתפטר: „שרינו" הפכו את המרכז למיטרד

מאת הדית גנן, כתבנו לענייני מפלגות ונציבת רימון, כתבת „על המשמר"

יו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס, ביקש אתמול מעוזי ברעם להמשיך בתפקידו כמזכ"ל המפלגה.

בפגישה שהתקיימה בין השניים אמר ברעם, כי הוא עומד על דעתו להתפטר מן התפקיד. המזכ"ל הטעים בפני פרס, כי המפלגה עומדת בפני שנה גורלית שבסיומה היא צריכה להגיע לשלטון, ויש כמה דברים שבמצב הנוכחי הוא אינו מוכן לקבל את האחריות עליהם. בשיחה העלה ברעם כמה מן הנושאים שמטרידים אותו, במיוחד בכל הקשור לדיונים והכרעות בנושא המדיני.

הוא גם קבל על כך, שאין שיתוף־פעולה בנושא הכלכלי הבהיר, וציין בהקשר לכך, כי לא מכבר החליט המרכז כיצד יש לפעול בנושא התקציב ואילו השרים הצביעו בממשלה בניגוד להחלטת

(סוף בעמוד 4)

עובדי המינהל והמשק ישבשו העבודה בבתיה"ח הממשלתיים

לאחר שתביעתם להשוואת שכרם לשכר עובדי בתיה"ח של קופ"ח לא נענתה ● המרדימים ישביתו ביום א' את בתיה"ח „רמב"ם" בחיפה ו„קפלן" ברחובות

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים יפתחו בעיצומים בשבוע הבא וישבשו את מהלך העבודה התקין בבתי־החולים במחאה על הסחבת בה נוקטת ועדת פרה.

העובדים תובעים להשוות את שכרם ותנאיהם לאלה של עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים של קופת־חולים והחליטו לשבש את העבודה לאחר שתביעה זו לא נענתה עד כה וועדת פרה, שהוקמה כדי למצוא פתרון לבעיה, נוקטת בסחבת.

בתחילת השבוע הבא אמורים נציגי העובדים להיפגש עם שרת־הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, כדי לנסות למצוא פתרון לבעיה.

עיצומי הרופאים המרדימים

הרופאים המרדימים ישביתו בשבוע הבא שני בתי־חולים מדי יום לסרוגין.

ביום ראשון ישביתו המרדימים את בתי־החולים „רמב"ם" בחיפה ו„קפלן" ברחובות. ביום שני ישבתו בתי־החולים „כרמל" בחיפה ו„איכילוב" בתל־אביב וביום שלישי „רוטשילד" בחיפה ו„מאיר" בכפר־סבא.

המרדימים יעבדו במתכונת שבת ובבתי־החולים שיושבתו יבוצעו רק ניתוחי חירום.

פיטורי הערבים מעיריית עכו נעשו בהיעדרו של ראש העיר

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

ההחלטה לפטר 10 פועלים ערבים זמניים מעיריית עכו בגלל היעדרותם מהעבודה ב„יום השלום" התקבלה בהיעדרו של ראש העיר, אלי דה־קסטרו, וללא ידיעתו והסכמתו.

במהלך אותו שבוע שהה ראש העיר בחופשה מחוץ לעיר וממלא מקומו, מוריס בן שושן, אשר מילא את תפקידו בפועל, הוציא את מכתבי הפיטורים בהסכמתו של דוד בר־לב, סגן ראש העיר מן הליכוד.

מוריס בן־שושן הצטרף לסיעת המערך רק לאחר הבחירות כדי להרכיב את הקואליציה המקומית, אולם לבחירות ניגש ברשימה עצמאית בה השתתפו הוא וחבר תרות נוסף.

ראש העיר אלי דה־קסטרו, שהועמד בפני עובדת הפיטורים עם שובו מן החופשה, נאלץ לקבל בדיעבד את החלטת ממלא מקומו לפטר את הפועלים הזמניים, אולם הוא לא היה שלם עם ההחלטה, למרות שבפומבי לא הביע התנגדות מטעמים קואליציוניים.

אלי דה־קסטרו, הדוגל בגישה ליבראלית כלפי הציבור הערבי, מצא עצמו מסובך בצעדו של ממלא מקומו, אולם הסבירות שההחלטה תבוטל היא אפסית, טוענים בעיריית עכו.

10 הפועלים שפוטרו, שלושה מהם תושבי העיר והיתר מהכפרים בסביבה, עסקו בגינון ותברואה.

בעיריית עכו טוענים שהפועלים הוזהרו יום לפני השביתה שלא להיעדר מן העבודה. 48 פועלים לא הגיעו לעבודה, אך 38 הם עובדים קבועים שאי־אפשר לפטרם.

בעונת החורף מצמצמים עד למינימום העסקת פועלים זמניים העובדים בגינון ובגלל הרכב הקואליציה המקומית סבורים שתביעת מפ"ם לקבל מחדש את 10 הפועלים שפוטרו תיתקל בקשיים גדולים.

תעשיות האלקטרוניקה מחרימות את קרן הסיוע החדשה ליצואנים

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

תעשיות האלקטרוניקה הודליטו שלא לקבל את תמיכת קרן הסיוע ליצואנים שהקימה הממשלה בשיתוף עם התאחדות התעשיינים. (בהיקף 70 מיליון דולר) צעד זה נועד למחות על מדיניות הממשלה כלפי תעשיית האלקטרוניקה בארץ.

על ההחלטה מסר אתמול היו"ר היוצא של איגוד תעשיות האלקטרוניקה, יגאל נאמן, לשר האוצר משה נסים, שהתארח באסיפה השנתית של האיגוד. נאמן תקף את מדיניות הממשלה ואמר כי היציבות במשק הושגה על גבה של התעשייה, ובעיקר תעשיית האלקטרוניקה. „האם ייתכן שמשרד האוצר ובנק ישראל קבעו להם למטרה להקטין את תעשיות האלקטרוניקה" אמר נאמן.

נאמן מסר עוד, כי בשנתיים האחרונות פוטרו בתעשיות האלקטרוניקה 5,000 עובדים והשנה יפוטרו עוד 3,000 עובדים. הוא קרא לבטל בהדרגה את קבלת הסיוע האזרחי האמריקני, בהיקף 1.2 מיליארד דולר בשנה, ובמקום זאת לערוך תוכנית מקפת להגדלת היצוא.

שר האוצר אמר בתגובה, כי החלטת האיגוד שלא לקבל את כספי הקרן החדשה היא החרמה בלתי הוגנת וקרא לחברי האיגוד לשקול את עמדתם מחדש. הוא גם אמר, כי לא ניתן ואסור לוותר על הסיוע האמריקני. נסים פנה לחברי האיגוד ואמר, כי חלק מהם הלך בדרך קלה ונענה בקלות רבה לתביעות שכר של העובדים. הוא הוסיף, כי לא יהיה מוכן לוותר בשום אופן על היציבות במשק, אבל הבטיח להיפגש בהקדם עם נציגי האיגוד, כדי לדון בבעיות ענף האלקטרוניקה.

מנכ"ל „אלסינט", בני פלד, מונה אתמול ליו"ר איגוד תעשיות האלקטרוניקה, במקום מנכ"ל „תדיראן" יגאל נאמן, שסיים את כהונתו. פלד ביקש להתפנות למאמצי ההבראה ב„אלסינט" בחודשים הקרובים, ולכן הוחלט כי בחצי השנה הקרובה ימלא את התפקיד מנכ"ל „מוטורולה" אלישע שהמון.

הרצוג: המפקדים אחראים לרשלנותו של הש.ג.

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„בו בזמן שניתן להעמיד ש.ג. למשפט בגין רשלנות, כך חלה אחריות על כל מפקד שעבר ליד השער במחנה במשך שבועות, ראה כיצד שומרים שם ולא הגיש תלונה" – אמר אתמול נשיא המדינה חיים הרצוג.

הנשיא היה אתמול אורח צה"ל וביקר בפרקליטות הצבאית הראשית. הוא עמד מקרוב על פעילות היחידה העוסקת בימים אלה בעיקר בנושא המשפטים והגירושים בשטחים ושמע סקירות מפי הפרקליט הצבאי הראשי תא"ל אמנון סטרשנוב ומפי קציני היחידה.

„כאשר בודקים את העובדות ונוכחים בכל הצעדים שננקטים על מנת לשמור את החוק, אנו יכולים להיות גאים במערכת השיפוט הצבאית. נוכחתי ששלטון החוק הוא ברור של עולם בקרב הפיקוד הבכיר של צה"ל, אמר הרצוג.

הוא אמר, כי נוכח לדעת שרמת שמירת החוק בצה"ל הינה גבוהה.

בתשובה לשאלות כתבים צבאיים התייחס נשיא המדינה להצבעת ארה"ב במועצת הביטחון ואמר: אני מתייחס להצבעה כזו בחומרה, אולם אינני מאמין שהיא משקפת שינוי כלשהו ביחסים האינטימיים בינינו לבין ארצות הברית. אינני מאמין שהצבעה כזו תעודד את הקיצוניים בשטחים, משום שזו אינה הצבעה שלילית ראשונה של ארצות־הברית וגם הצבעות קודמות לא השפיעו".

קיסר: נתבע תוספות שכר ולא נוותר על תוס"י בהסכם החדש

„למרות שהממשלה לא תיקצבה בהצעת תקציב המדינה לשנת 1988/89 כל סכום בסעיף שכר, לא תוכל ההסתדרות לוותר על תביעתה לתוספות שכר בהסכם החדש לשנים 1988־90, כשם שהיא תתנגד לכל נסיון לבטל את הסכם תוספת היוקר ממבשיר לשמירה על השכר הריאלי של העובד השכיר".

דברים אלה אמר יו"ר ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות, בהופעתו בכנס מזכירויות ארגוני העובדים בשלוש הערים הגדולות, ת"א־ירושלים וחיפה, אשר בהסתדרות הפקידים, שהתקיימו בעין בוקק.

בהמשך דבריו בכנס, בראשותו של משה בית־דגן, מזכ"ל הסתדרות הפקידים, הודיע קיסר, כי לא ימליץ לחבריו לקיים השנה כלכלת בחירות, כי ההסתדרות והעובדים הם צד מעונין שלא לגרור את המשק לקשיים. לעובדים יש ענין שהמשק יתייצב ויהיה נורמלי, כי אז הם מפסידים פחות. העובדים רוצים שיתנו להם את מה שמגיע להם בדין וכי לא יקחו מהם במסים ובדרכים שונות את מה שיתנו להם בשנת בחירות.

אנו גם מעונינים — הדגיש מזכ"ל ההסתדרות — שכל תוספות השכר לעובדים תבואנה משכר ולא מתוספת יוקר. וכמובן, שלא נבקש תוספת יוקר אם לא יעלה המדד ולא יהיה יוקר. אך אם יהיה יוקר, נתבע לפצות את העובדים בהתאם להסכם תוספת היוקר.

קיסר המשיך ואמר, בין היתר, כי אין ההסתדרות מסכימה לטפל רק בשכר. לא נוכל להיות כחברה בה יגבו מהעובדים תשלומים עבור שירותי בריאות וחינוך, העלולים להחליש את חוסנה של חברתנו ומדינתנו. מחובתה של הממשלה לתת עדיפות לשירותים אלה השומרים על איכות העם ובלעדיהם הופכת האיכות למלה ריקה.

מזג אוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 4־10, רמת גולן 2־11, צפת 2־10, חיפה 10־17, טבריה 8־18, נצרת 5־15, עפולה 5־18, שומרון 5־16, תל־אביב 9־19, לוד 6־17, יריחו 6־20, עזה 10־19, באר שבע 6־15, אילת 9־20. (עתי"ם)

פיחות השקל ביחס לדולר נמשך גם אתמול

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הפיחות בשער השקל לעומת הדולר נמשך גם אתמול, זה היום השלישי ברציפות. מאז יום ג' פוחת השקל בכ־2 אחוזים ואתמול הגיע לשער של 1.5650 שקל לדולר.

יחד עם העלאת שערו היציג של הדולר נמשכת הורדת שעריהם של המטבעות האירופאים והיין היפאני ביחס לשקל וכך אין למעשה שינוי בשער של סל המטבעות הכולל.

גורמים בכירים בבנק ישראל ומשרד־האוצר מסעימים, כי אין כל שינוי במדיניות ואין מדובר בביצוע פיחות זוחל, כי אם בהתאמת שערים בהתאם להלך הרוחות בשוקי הכספים בעולם.

בשוק השחור עלה שער הדולר ל־1.70 שקל, וזאת לאחר תקופה ממושכת שהיה בסביבות 1.65־1.67 שקל לדולר. יחד עם עליית הדולר בשוק השחור ירדו בהתאמה שערי המטבעות האירופאים.

צווי חירום לעובדי המיתקנים של חברות הדלק

מאת קובי מנדל ויואב אביב, כתבי „על המשמר"

שר האנרגיה, משה שחל, חתם אתמול על צווי חירום לעובדי המיתקנים של שלוש חברות הדלק והשאיר את האפשרות להפעילם בידי ראש מינהל הדלק שמעון גלבוע במידה וזה ימצא לנכון.

שיבושים במכירת הדלק לנהגים נגרמו אתמול במספר רב של תחנות דלק בחיפה ובצפון, בשל אסיפות ההסברה שקיימו עובדי המתקנים של שלוש חברות הדלק בחיפה. האסיפות נערכו במפתיע על ידי ועדי העובדים, במחאה על כוונת משרד האנרגיה להתחיל בביצוע הרפורמה במשק הדלק בחודש הבא.

כבר משעות הבוקר נוצר לחץ על תחנות הדלק מצד הנהגים. אחרים מהם נאלצו לפקוד כמה תחנות, בטרם הצליחו למלא את מיכלי מכוניותיהם. סמוך לתחנת „מצא" שבחיפה, נראו במשך שעות הבוקר עשרות מכוניות שהמתינו לתורם.

ועדה תגבש הצעות לפיקוח על מונופולים וקרטלים

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר מינה ועדה ציבורית שתגבש הצעות לדרכי הפיקוח על פעולותיהם של מונופולים וקרטלים במשק. בליזובסקי אמר ל„על המשמר", כי הוועדה תצטרך לבחון את השאלה האם ודרוש בכלל פיקוח על מחירי מוצרים המיוצרים על־ידי מונופולים וקרטלים.

מנכ"ל התמ"ס דחה את הביקורת על תפקודו של המשרד בנושא זה ואמר כי על הקמת הוועדה הוחלט עוד לפני האירועים האחרונים בחברת „דובק" ולפני פרסומים אחרים על בעיות הקרטלים במשק.

בראש הוועדה עומד פרופ' דוד לבהרי מהאוניברסיטה העברית בירושלים וחברים בה דוד ברודט, סמנכ"ל לכספים בתעשיה האווירית (שהיה עד לאחרונה סמנכ"ל בתמ"ס) חזי גוטמן, מנהל המחלקה הכלכלית בהתאחדות התעשיינים ויונתן לוי, מנהל חטיבת הטקסטיל ותעשיות קלות בתמ"ס. הוועדה התבקשה להגיש את המלצותיה עד 1 בפברואר 88.

פרופ' ברגלס: מבוכה כללית בתחום שוק ההון

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

יו"ר דירקטוריון בנק הפועלים, פרופ' איתן ברגלס, מתח אתמול ביקורת על היעדר יד מכוונת במדיניות הממשלתית בתחום שוק ההון ותיאר את המצב בתחום זה כ„מבוכה כללית".

בסקרו את בעיות שוק ההון הישראלי, במסגרת 25 שנה לקרנות הנאמנות של בנק הפועלים, אמר ברגלס, כי מצד אחד ממשלת ישראל מצהירה כי ברצונה להביא לשינוי מרחיק לכת בשוק ההון לטווח ארוך ומוסכם על הממשלה כי היא צריכה למכור באמצעות שוק ההון את רוב החברות הממשלתיות. אולם לדבריו, אין שום תכנון ליצור יקלוט שוק ההון מניות חדשות בהיקפים של 3־5 מיליארד ש"ח — כלומר הכפלת האחוקה במניות.

זכו בפיס

בהגרלת רב־פיס של מפעל הפיס מס. 01/88 שהתקיימה ביום 7/01/88 זכו הכרטיסים הבאים:

ב„וילה „וולוו" זכה המספר 786020

בסך 10,000.00 ש"ח זכו המספרים:
115586, 232803, 318584, 347518, 509495, 805117, 821757, 870874.

בסך — 1,000.00 ש"ח זכו המספרים:
033983, 072100, 074129, 076044, 084679, 091709, 099313, 107562,
126024, 132922, 142274, 152060, 154053, 165888, 171899, 184518,
188277, 193078, 222976, 228994, 229326, 231058, 277670, 282210,
335244, 405903, 420974, 434616, 473532, 476764, 501764, 501772,
502690, 507012, 514672, 555321, 609690, 622475, 627390, 627766,
638958, 643075, 644572, 655081, 669488, 686091, 699690, 701348,
704006, 705815, 727415, 731567, 759251, 770851, 773303, 778963,
799589, 811829, 848122, 859053, 889832, 894227, 895666, 899855

בסך — 200.00 ש"ח זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 1226, 4272, 5178, 9842.

בסך — 100.00 ש"ח זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 135, 450.

בסך — 25.00 ש"ח זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 213, 306, 738, 786.

כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים בספרה 4, 5, 8 זכו בסך של 2.50 ש"ח

רק הרשימה הכוללת של תוצאות ההגרלה מחייבת את מפעל הפיס.

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז

כנס יהודי ערבי למען שוויון וקידום תהליך השלום

יתקיים במועדון מפ"ם בכפר מכר, ביום שבת 9.1.88, בשעה 17.00, בהשתתפות חבר־הכנסת יאיר צבן

חברי הסניפים והקיבוצים באזור – מוזמנים

יועץ רה"מ: אין דבר בדברי גינוסר שלא היה ידוע לחוקרים

גינוסר: שמיר ידע על הר"גת המחבלים והסתרת מעשי השב"כ

מאת כתב "על המשמר"

"על דעתו של ראש הממשלה ובידיעתו המלאה, התבקשתי להצטרף כחבר לוועדת זורע על מנת לסייע בהסתרת חלקו של השירות בהריגת מחבלים" גילה בסוף השבוע איש השב"כ לשעבר, יוסף גינוסר, במספר ראיונות שנתן לכלי התקשורת. גינוסר, שנודע בכינויו "ג" והמכהן כיום כמנהל מכון היצוא, תאר את השתלשלות העניינים בפרשה ואמר:

"הארוע ארע בלילה של ה־12 באפריל 1984. עד ה־25 בחודש אפריל לא ידעתי עליו דבר מעבר למה שהיה ידוע לכולם. הייתי אז בתקופת התאווררות בין תפקיד לתפקיד. ב־26 באפריל, בפגישה אצל ראש השב"כ, הוא סיפר לי כי אנשי השב"כ הרגו את המחבלים על־פי הוראתו. לדבריו, הוא דיווח על כך לראש הממשלה יומיים לאחר הארוע וסיפר, כי במשך שבועיים ניסה הדרג המדיני למנוע הקמתה של ועדת בדיקה שדרשה המערכת המשפטית".

עוד הוסיף: "ראש השב"כ אמר לי, כי ראש הממשלה לא הצליח למנוע את הקמתה של ועדת הבדיקה ועל כן סוכם, כי אני אצורף לוועדה זו במגמה לסייע בהסתרת חלקו של השב"כ בהריגת המחבלים. ראש השב"כ הסביר, כי תפקידי זה בוועדה הינו על דעת ראש הממשלה. הוא אמר עוד, כי היועץ המשפטי התנגד תחילה למינויי לוועדת זורע וכי עניין צרופי הוסדר לאחר התערבותו של ראש הממשלה. באותה פגישה נאמר, כי תפקידי בוועדה יהיה בערכון ראש השב"כ במידע על העדויות המובאות בפני הוועדה וכיווני מסקנותיה."

איש השב"כ התנצל בפניו של האלוף יצחק מרדכי על הסבל שנגרם לו בפרשת קו 300: "אף איש שב"כ, למיטב ידיעתי, לא תודרך להעיד נגד איציק מרדכי... ראש השרות אמר לנו שאם איציק מרדכי יואשם בהריגת המחבלים הוא יחשוף את כל הפרשה כדי לחלץ את מרדכי... אני מצטער צער רב על הסבל שנגרם לאיציק מרדכי."

במהלך כל הראיונות סרב בעקביות גינוסר להתייחס לפרשת עיזאת נאפסו והסתפק במשפט "השתיקה שלי בעניין נאפסו רועמת".

גינוסר אמר, כי לא רצה כלל בחנינה מנשיא המדינה אולם הוסבר לו כי סרובו לקבל חנינה כזו עלול לפגוע ביכולתם של האחרים לקבלה. "נאמר לנו בצורה מפורשת ביותר, באותו לילה, שקבלת החנינה על־ידי אנשי השירות, למעט זו של ראש השירות, לא תפורסם ותישאר חשאית."

במהלך הראיון, כהתייחסו למסקנות ועדת לנדאו, אומר גינוסר: "אני פשוט הייתי חלק מהנורמה. מצאתי נורמה קיימת. לא הייתי בין מנסחי הנורמה." הוא אמר, כי שיטות שננקטו בחקירות לאורך השנים היו כורח לביצוע המשימה וכי ועדת לנדאו מוצאת כי חלק משיטות אלה יהיו נחוצות גם בעתיד.

מאת דליה שחורי, בצלאל עמיקם ואבי בניהו, כתבי "על המשמר"

יועץ ראש הממשלה לענייני תקשורת, אבי פזנר, דחה אמש את ההאשמות של איש השב"כ לשעבר, יוסי גינוסר, נגד ראש הממשלה, יצחק שמיר, כפי פורסמו בראיונות עם גינוסר ביום ו'.

פזנר אמר, כי "הפרשה הזאת (אוטובוס 300) נחקרה ארוכות על־ידי הרשויות המוסמכות של מדינת ישראל. כל האמת כולה כבר יצאה לאור. והמסקנות הוסקו ואין דבר בדברי גינוסר, שלא היה ידוע לחוקרי הפרשה".

גורמים משפטיים סבורים, כי אין בדבריו של איש השב"כ לשעבר, יוסי גינוסר, משום עדות ישירה שראש הממשלה אכן ידע על בירורי הראיות בפרשת השב"כ. בפרשה זו התגלתה דמות חדשה של השירות החשאי, שקשה היה להסכים עימה וגינוסר היה שותף בעיצובה. לגינוסר היתה הזדמנות נאותה למסור על גירסתו בעדותו במשטרה. אין סיוע לכך שלראש הממשלה הייתה יד בהטיית הדין ושיבוש הליכי החקירה.

בשל היותו אלוף במדים מנוע האלוף יצחק מרדכי מלהגיב על גרסתו של איש השב"כ לשעבר, יוסי גינוסר, בעניין פרשת קו 300. יותר עם זאת נוטים מקורבי האלוף לפקפק בדברים שאומר יוסי גינוסר, במסגרת ראיונות שהעניק בסוף השבוע לאחרים מכלי התקשורת בעניין האלוף מרדכי. אלה מרגישים, כי ברור שאנשי השב"כ, בעדויותם לפני הוועדות השונות, ידוע מראש שהם מפלילים את יצחק מרדכי בעוד שהם (השב"כ) הרגו את שני המחבלים.

עוד הם מוסיפים, כי אחדים מראשי השב"כ העידו בפני הוועדות כי ראו את האלוף יצחק מרדכי מכה את שני המחבלים בסמוך לאוטובוס, בעורפם, בעוד שמרדכי טען שהיכה אותם בפניהם.

כתבנו הצבאי מעיר, כי לאחר שקיבל האלוף מרדכי את התנצלותו של שר הביטחון, יצחק רבין לאחר התפוצצותה של פרשת השב"כ הוא אמר, כי הוא רואה בעניין פרשה סגורה.

מזכיר המשמרת הצעירה בעבודה, אפרים זינגר, קרא לשמיר להתפטר מתפקידו באם האשמותיו של יוסי גינוסר, כפי שפורסמו, נכונות.

בדברו בפני פורום הוועדה המכינה של המשמרת לקראת ועידתה אמר אפרים זינגר, כי משותפות שמיר בהסתרת המידע מוועדת זורע נודף ריח של סמנים ומשטרים שונים ובמקרה זה אסור לראש הממשלה להתכנסות במעטה האלם הרגיל שלו, מכיוון שכאן שתיקה כמוה כהודאה.

אפרים זינגר תובע משמיר לתבוע את יוסי גינוסר לדין על הוצאת דיבה, באם אינם נכונים. עוד מזכיר זינגר, כי שמיר נהג כך גם כאשר הכחיש שידע על תכנית הדולריזציה של ארידור והתעלם מהמצור בסברה ושתילה.

ניסה לחטוף נשק ונלכד

מאת כתב "על המשמר" בירושלים

חייל צה"ל בחופשה לכד אתמול ערבי שניסה באיומי סכין לחטוף ממנו את נשקו. הדבר אירע בפאתי שכונת תלפיות מזרח, ליד ארמון הנציב.

לטענת החייל, התנפל עליו ערבי שניסה לקחת ממנו את נשקו האישי. החייל התגבר עליו בעזרת תושב שנקלע למקום והשניים הסגירו את הערבי למשטרת הבירה.

שיחת היום — מארק גפן
שמיר חייב בתשובות

יוסף גינוסר, לשעבר מראשי השב"כ, פתח לפתע את פיו בשלושה עיתונים בבת אחת. בים המילים שלו כלול תיאור חד־משמעי, הנוגע לאחריות הישירה והחד־משמעית של ראש הממשלה, יצחק שמיר, ליצירת מסכת שקרים ולנסיונות להעלים את האמת סביב רציחתם של שני המחבלים, בעודם חיים, בידי אנשי שירות הביטחון.

אני חש חובה אישית להגיב על הפרסום הזה, והסיבות לכך יפורטו להלן.

ב־6.11.87 פרסמתי בעיתוננו מאמר תחת הכותרת "לחיות עם שקר", לאחר פרסום מסקנות ועדת לנדוי. במאמר זה כתבתי, בין השאר: "יצחק שמיר הדהים את עורכי העיתונים (שנה לפני פרסום הדו"ח - מ.ג.) באמירתו הפשוטה: אין מה לחקור, השקר היה מאז ומעולם שייך לשיטה חקיימת בשירותי הביטחון, אשר בגלל פעילותם החיונית ביותר במלחמה נגד הטירור, לא יכלו לדבוק בנורמות המקובלות בחקירה האזרחית".

בהמשך ציינתי, כי בדו"ח לנדוי נאמר, בין השאר: "אחד מבכירי יחידת החקירות שהיה מעורב הן בפרשת אוטובוס 300 והן בפרשת נאפסו טען לפנינו בעדותו, כי ראשי השירות אמרו לאנשי החקירות, כי השיטה של מתן עדויות שקר בבתי המשפט היא בידיעת הדרג המדיני ועל דעתו... שמענו עדות מפי ראשי הממשלה שכיהנו בתקופה הנדונה כאן, לרבות ראש הממשלה הנוכחי (כלומר יצחק שמיר – מ.ג.). כולם הכחישו כל ידיעה על כך. שום מדינה מתוקנת, כך אמרו, אינה יכולה להרשות לעצמה דברים כאלה..."

ועוד הוספתי: "מן הדברים הללו משתמע, כי יצחק שמיר לא אמר דברי אמת בפני ועדת לנדוי, אחרת כיצד ניתן להסביר, כי לא גילה לה את אשר אמר בפגישה עם עורכי העיתונים?"

על האשמה חוזרת זאת עבר ראש הממשלה בשתיקה, וגם איש מלשכתו לא טרח להכחיש את טיעוני. במצב המביך שאליו נקלע שמיר החליט כנראה, כי השתיקה שווה זהב... אך עורכו של הירחון "מוניטין", רן אדליסט, שם לב לסתירה בין שתי הגירסאות, והחליט לבררה. בגליון חודש דצמבר אשתקד הוא מביא תמצית ממאמרי, המגלה את הסתירה בין שמיר בוועדת העורכים לבין אותו שמיר בפני ועדת לנדוי. ובהמשך מספר מוניטין: "אבי פזנר, יועץ ראש הממשלה לענייני תקשורת, שהשתתף באותה ישיבה (של ועדת העורכים): "הציטוט אינו מדויק. ראש הממשלה לא אמר מעולם, כי השקר הוא שיטה הקיימת בשירותי הביטחון. מי שטוען שראש הממשלה אמר כך הוא משקר, יצחק שמיר אמר משהו דומה לכך, שלשירותי הביטחון יש נורמות משלהם". גפן: אני משאיר לקורא לבחור מי משקר – ראש הממשלה או אני". עד כאן מובאה מ"מוניטין".

כידוע, ועדת לנדוי אמרה מפורשות, כי הנורמות של השב"כ הן, בין השאר, נורמות של שקר. היא לא אמרה כך על הנורמות של ראשי הממשלה. כעת לאחר שיוסף גינוסר הביא תיאור עובדתי מפורט בדבר מעורבותו של ראש הממשלה יצחק שמיר (בהסתמך על מה ששמע מן הממונה עליו אברהם שלום) לא ניתן להסכים ל"אין תגובה" מצד לשכת ראש הממשלה. כעת חייב ראש הממשלה להשיב על השאלות הבאות:

● א. האם נכון, כי ראש השב"כ דיווח לו יומיים אחרי הריגתם של שני המחבלים שהדבר נעשה על־פי הוראתו, כלומר הוראת אברהם שלום?

● ב. האם נכון, כי ראש הממשלה ניסה למנוע הקמתה של ועדת בדיקה?

● ג. האם נכון, כי יוסף גינוסר, על דעת ראש הממשלה ובידיעתו המלאה, התבקש להצטרף לוועדת זורע על מנת לסייע בהסתרת חלקו של השב"כ בהריגת המחבלים?

לא די בהכחשות סתמיות. יוסף גינוסר מאשים למעשה את ראש הממשלה יצחק שמיר באימוץ נורמות השקר שהיו מקובלות בשב"כ בעת מילוי תפקידו כראש הממשלה. מין האשמה כזו, שלא פורסמה במקרה, אלא ביוזמתו של גינוסר, לא ניתן להתחמק גם על־ידי הכחשות.

חובה לחקור את האשמות עד תומן, או בפני בית המשפט (אם שמיר יאזור עוז להגיש תביעה נגד גינוסר על הוצאת דיבה), או בפני ועדה משפטית בלתי תלויה. כידוע, ראשי ממשלות ונשיאים בעולם שנתפסו באמירת דברי שקר, נאלצו להתפטר. במדינת מתוקנת אין להשלים עם כוונתו של ראש הממשלה שאינו דובר אמת. אם ימשיך שמיר בשתיקתו הרי שהיא תחשב כהודאה.

הסמיטריילר מחץ את עופרית בת ה־15 למוות

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

בתאונת דרכים קטלנית שארעה שלשום בערבה, נהרגה עופרית רותם, בת 15, ממושב חצבה.

עופרית נסעה באוטובוס מתל־אביב אל המושב והחמיצה את תחנת האוטובוס של חצבה. במהלך הנסיעה הבחינה באוטובוס של המועצה האזורית. היא ביקשה מנהג "אגד" לעצור, וזה אותת לנהג האוטובוס השני שהבין את הסימון ועצר בצד הדרך.

עופרית ירדה מהאוטובוס והחלה לרוץ לעבר האוטובוס השני, אולם כשהחלה לחצות את הכביש פגעה בה משאית מסוג סמיטריילר, נהוגה בידי בן 25 מבאר־שבע.

היא נהרגה במקום. חובש הגיע כעבור דקות ספורות וקבע את מותה. הלווייתה תיערך היום בשעה 14.00, במושב חצבה.

הארכות מעצרים בפרשת ביה"מ לתעבורה בת"א

שופטת בית המשפט השלום בירושלים, השופטת מרים נאור, האריכה ביום ו' את מעצרו של אברהם פלאי, המזכיר הראשי של בית המשפט לתעבורה בתל אביב, ב־15 יום נוספים.

בבית משפט השלום בירושלים הוארך גם מעצרו של חשוד נוסף בפרשת בית המשפט לתעבורה בת"א ב־6 ימים. שמו של החשוד נאסר לפירסום. (עתים)

יודח מושל נפת בית־לחם

מושל נפת בית־לחם, סגן־אלוף שלמה, יודח מתפקידו בימים הקרובים — על־פי הוראת הפרקליט הצבאי הראשי, תת־אלוף אמנון סטרשנוב.

"על המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121, טל' 3—235161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

גילוי המצבה
על קברו של חברנו
זאב עמרמי ז"ל
במלאת שלושים לפטירתו
יתקיים ביום שני 11.1.88 בשעה 15.30 בעין החורש
המשפחה
וקבוץ עין החורש

מלאת שנה
לפטירתה של חברתנו
חסיה נימרי - ברמ"ג ז"ל
נעלה לקברה להתייחד עם זכרה
ביום ג' 12.1.88 בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ שריד

במלאת שנה
למותו של חברנו
משה בוריאן ז"ל
נתייחד עם זכרו ביום ד' 13.1.88
נעלה לקברו בשעה 16.20
ובשעה 21.15 תתקיים אזכרה בחדר־האוכל
המשפחה
וקיבוץ ניר־יצחק

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
יעקב בן־בינה ז"ל
נתייחד עם זכרו ביום ב' 11.1.88 בבית־העלמין בחולון
נפגשים ליד השער החדש בשעה 15.00
המשפחה

קיבוץ גבעת־עוז משתתף באבלם של
יוסף יוספוביץ והמשפחה
במות
אביו
הלוויה היום, יום א' 10.1.88 בשעה 15.30
בבית העלמין של קיבוץ גבעת־עוז

ביום השלושים לפטירת חברתנו
יהודית (אדית) וילמן ז"ל
נתייחד עם זכרה ביום ב' כ"א טבת תשמ"ח 11.1.88
בשעה 15.30 עליה לקבר לגילוי המצבה
המשפחה
וכל בית העמק

בוטרוס ראלי: מנהיגי ישראל אימצו מדיניות של התאבדות

מאת אורי הורוביץ, עלי כהן, ארנון יפה וסוכנויות הידיעות

המועצה המרכזית של אש"ף שסיימה אתמול את ישיבותיה בבגדאד, החליטה החלטות שעיקרן עוסקות בנושא חיזוק ההתקוממות של תושבי השטחים. המועצה לא החליטה בנושא הקמת ממשלה גולה.

החלטה חשובה של המועצה הינה הקמת ועדת מעקב יומית שתפקידה יהיה לעקוב אחרי הקורה בשטחים ולדאוג לסיוע לתושביהם. כן החליטה המועצה על הקמת קופה מיוחדת לחיזוק תושבי השטחים.

"קריאת שמיר — שוחד"

ערפאת הכריז, כי קריאתו של ראש ממשלת ישראל, יצחק שמיר, לחדש את השיחות על האוטונומיה הפלשתינית ברגע שיחודש השקט בשטחים הכבושים, נועדה לשחד את העם הפלשתיני. "אני אומר לשמיר, כי העם השופך את דמו כדי להגן על מאבקו הצודק, אינו ניתן לשיחוד", אמר.

שר המדינה המצרי, בוטרוס ראלי, התלונן בפריס על "אדישות מדינות אירופה לדיכוי המרי הפלשתיני בשטחים הכבושים", אך אמר כי התחדשות האלימות מוציאה את האירופים מאדישותם. באותה שעה הציע ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, כי ישראל תאמץ מדיניות חדשה להשיג פתרון לבעיה הפלשתינית.

"מהפכת האבנים"

שיראק, שדיבר בראיון לירחון היהודי "פסאז'", גילה הבנה למרי הפלשתיני המכונה בצרפת "מהפכת האבנים". הוא אמר, כי "הדור הצעיר של הפלשתינים הפגין אהדתו ומבוכתו. שמירת הסטטוס־קוו אינה מדיניות שישראל תוכל לחיות עימה, בשל הצמיחה הדמוגרפית של הערבים". זו פעם ראשונה ששיראק מגיב על המרי בשטחים.

עם זאת הוא אסר על שר החוץ ז'אן ברנר רימונד להיוועץ עם ראש אש"ף יאסר ערפאת בתונים לשם יצא אתמול לביקור רשמי. רימונד המתין בפריס עד שערפאת עזב את תונים.

ראלי, שנועד עם רימונד אמר כי האירופים חייבים לנצל את המשבר כדי ללחוץ על ישראל להסכים לכינוסה של ועידה בינלאומית. "אתם חייבים לומר למנהיגים הישראלים שהם אימצו מדיניות התאבדות. צריך לעודד את חסידי הריאליזם בישראל. סירובכם להתערב מעודד את הקיצונים משני הצדדים".

צרפת נגד הגירושים

הצרפתים כבר נענו לו, אך הם עדיין מתונים מאד. משרד החוץ הצרפתי פירסם אתמול הודעה ובה מסר, כי צרפת פנתה לשלטונות ישראל והתריעה נגד גירוש פלשתינים.

גרנות: סירוב שמיר לקבל את גולדינג — ילדותי

תת מזכ"ל האו"ם, מארק גולדינג, הגיע ביום ו' אחה"צ לישראל בשליחות מועצת הבטחון כדי לעמוד מקרוב על האירועים בשטחים.

הדיפלומט, שבא יחד עם אשתו במטוס פאן אמריקאן מניו יורק, התקבל בנמל התעופה ע"י היועץ המדיני הבכיר של מנגנון הפיקוח על שביתת הנשק ממטה האו"ם בירושלים, אך איש ממשרד החוץ או כל פקיד ישראלי לא היה בנמל לקבל את פניו. מחר יקבל אותו שר החוץ, פרס, לפגישה.

מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות, קרא אתמול לשמיר שלא להחרים את גולדינג. במברק ששלח לשמיר תובע גרנות, כי ימלא את תפקידו כראש הממשלה של מדינה החברה באו"ם.

שמיר נדרש במברק להימנע "מהתנהגות של אוהבים מאוכזבים. מיחסי ה'ברוגז' שמפעיל ראש הממשלה כלפי נציג בכיר של האו"ם, בעצת שליחו, השגריר בנימין נתניהו, מבטאים סף תסכול ילדותי, שמדינת ישראל אינה יכולה להרשות לעצמה", אומר גרנות.

סניורה יוצא מהחקירה, משמאל: אשתו (צילום: רחמים ישראלי)

חנא סניורה נחקר במשטרה על קריאתו למרי אזרחי בשטחים

שריר למשטרה: לתת קדימות מיידית לחקירה ● רבין: אני יכול להוכיח, שסניורה הוא סוכן של אש"ף

מאת בצלאל עמיקם, אבי בניהו, מנחם ענברי, עתי"ם

המנהיג הפלשתיני, חנא סניורה, נקרא אתמול לחקירה במחלק המיעוטים של משטרת מרחב ירושלים. הזימון לחקירה נעשה על־פי הנחיות שרי המשפטים והמשטרה, שהורו לבדוק אם בקריאתו לסרב לרכוש מוצרים ישראליים, ובשלב מאוחר יותר להימנע מתשלומי מסים — אין משום עבירות על החוק. סניורה הגיע למגרש הרוסים בשבת בשעה עשר בבוקר ובמשך שעתיים השיב לשאלות אנשי המחלק.

הם אמרו לו כי העבירות שלכאורה עבר, הן המרדה, קשירת קשר להזיק לאדם, ובמקרה של אי תשלומים של מסי חובה — גם הסתה. סניורה האזין לדברים, ואף אישר חלק מן העובדות. חלק אחר, הנוגע למסים, הכחיש. הוא שוחרר בערבות עצמית של אלפיש קל, והודיע כי את דברו יאמר בבית המשפט, אם וכאשר ייתבע לדין.

שר המשפטים, אברהם שריר, פנה לשר המשטרה וביקש ממנו להורות למשטרה לתת קדימות מיידית לביצוע החקירה נגד סניורה.

"חנא סניורה הוא פשוט סוכן של אש"ף. אני יכול להוכיח זאת, יש לי קבלות" אמר בסוף השבוע שר הביטחון יצחק רבין, בפורום המועדון המסחרי בתל אביב. הוא הזהיר את סניורה והבהיר לו שהוא "משחק באש". "לא מפני שהוא רציני אלא מפני שבנסיבות הקיימות, דבריו מוסיפים דלק לאש". רבין הסביר, כי מסיבת העיתונאים שעמד סניורה לקיים ביחד עם אישים פלשתינים נוספים בוטלה לאחר הוראה שלו למינהל האזרחי להזהיר את הנוגעים בדבר מפני הצטרפות למהלך שנראה לו לא חוקי. "לא איימתי עליהם, אלא הזהרתי ויעצתי, ולכן הם לא באו למסיבת העיתונאים" אמר רבין.

בתוך כך הופיע אתמול גוף חדש אשר חבריו אנונימים ושמו: "הוועדה למרי אזרחי בשטחים הכבושים". הם הציגו כמה דרישות מן האוכלוסיה ובין היתר קריאה לעובדים הערבים במינהל האזרחי להתפטר, לא לשלם מסים, לא לסייע לחקירות השב"כ, להפסיק את החגיגות המשפחתיות, להתנדב בהמונים למעצר, להניף את דגלי פלשתין ואת דגל האו"ם, ועוד.

במזרח ירושלים הופצו אתמול כרוזים ראשונים מסוגם של הג'יהאד האיסלמי, ובהם קריאה לתושבים לשבות ולהסתגר בבתיהם. הכרוזים איימו כי כל מי שיראה במכוניתו סובב ברחובות, מכוניתו תוצת, וכל סוחר שיפתח את חנותו, חנותו תעלה באש. הכרוזים קראו לשחרור פלשתין כולה, והיה בכך משום קריאת תיגר על אש"ף המדבר על הסדר מדיני בגדה וברצועה בלבד, תוך נכונות להידבר עם ישראל.

ואכן, במזרח ירושלים היתה אתמול שביתת מסחר מלאה וכן היום ביתות מסחר ברמאללה, בשכם, ובמקומות אחרים. גם היו הפגנות מלוות ביידוי אבנים בכמה שכונות ערביות של ירושלים, ובתוך העיר העתיקה.

תגובות נגד קריאתו של סניורה למרי אזרחי, הושמעו בסוף השבוע ע"י נכברים בשטחים. פאיז אבו רחמה מעזה אמר, כי לדעתו שגה סניורה בהכרזתו, ואין ספק שהסוחרים המקומיים לא ייענו לקריאה מעין זו. אבו רחמה הוסיף ואמר כי אין ספק שהתושבים המקומיים עלולים להיפגע מהטלת חרם על מוצרים ישראליים, עקב חרם נגדי שיכולים סוחרים ישראלים להטיל.

ראש עיריית בית לחם אליאס פריג' אמר, כי הקשרים הכלכליים שנטוו בין ישראל לבין השטחים במהלך 20 השנה האחרונות, הרוקים מכדי לאפשר הטלת חרם על סחורה ישראלית.

רבין: מצפוני נקי

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

שר הביטחון יצחק רבין אומר שאין להתעלם מהסיכונים הטמונים באירועים האחרונים בשטחים אולם אין להגזים בהם. "לא ניתן להתעלם ולטשטש שהיתה סדרת אירועים רצופה, במספרים רחבים, עלינו לעשות הכל כדי להביא לרגיעה. עלינו להבהיר לכולם שעמדתנו נחושה ואינה מתפשרת כהוא זה. המסר שלנו הינו: באלימות לא תשיגו דבר, נהפוך הוא, אתם תסבלו", אמר השר.

רבין נאם בסוף השבוע בפני חברי המועדון המסחרי בתל אביב. "שואלים אותי אם מצפוני נקי ואם אני מרגיש בסדר כיהודי, כישראלי וכאדם אל מול התמונות המתפרסמות בעולם. תשובתי היא חדה וחלקה — כן מצפוני נקי. למדתי להפריד בין התמונות לבין מה שעומד מאחוריהן. ב־27 שנות שירות בצבא למדתי כי פני המלחמה מכוערים, למדתי להבחין בין חומרת ואכזריות העימות האלים ובין מה ומי מביאים לכך שהם יקרו.

"תפקידו הפוליטי של צה"ל הוא להחדיר לתודעת כל גורם ערבי שהוא שהדרך לפתרון הבעיה בכל תחום הינה בדרך של משא ומתן. דעתי הפרטית ידועה כאשר לפתרון — קיבלתי את דעתו של יגאל אלון. אבל הכל יעשה במשא ומתן לא תחת אילוץ, לא תחת טירור ולא תחת אלימות".

שר הביטחון תקף בחריפות רבה אך במרומז את התקרית בה היה מעורב סגן השר הבריטי ברצועת עזה. "זה שמסתובב פה מה יש לו לצפצף? אני מציע להפסיק לעשות בעיה מאיזה סגן שר מאיזו מדינה. אם היינו מונעים את חופש העיתונות כפי שעשתה איזו מדינה במלחמה על אי במרחק של 7,000 ק"מ, ממנה הרי כל העולם היה קופץ. אני...לא רוצה לדבר גם על המתרחש באי אחר קטן ליד אותה מדינה (הכוונה לאירלנד). קראתי על זה כמה דוחות וזה עדיין לא דומה למה שקורה אצלנו."

חברי קיבוצים הפגינו נגד המצב בשטחים

כמה עשרות חברי קיבוצים מעמיעד, כפר הנשיא וכן בראשים מהכפר טובא, הפגינו אתמול בצהריים בצומת ראש פינה במחאה על המצב בשטחים.

חברי הקיבוצים התחמו אנשים על עצמה "נגד המצב בשטחים" והזמינו עוברים ושבים לשתות קפה ועוגה ולשוחח על המצב הקשה. רבים נענו להזמנה, אך היו גם קריאות גנאי לעברם והמשטרה נאלצה להזהיר את שני הצדדים לבל יתפתחו תגרות.

מארגן ההפגנה מנחם וינגרד מקיבוץ כפר הנשיא, הסביר כי למרות שמדובר באזור מרוחק מהצפון, "יש לאנשי הצפון מה לומר ולכן התקיימה ההפגנה". (עתים)

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז
ישיבת מזכירות המפלגה
תתקיים, ביום א' 17.1.88 בשעה 16.00
במרכז מפ"ם
על סדר היום:
1) אישור הרכב בוועדה מכינה לוועידה
2) דיון מדיני
החברים מתבקשים להבטיח השתתפותם

תנאים מיוחדים על חשבון 'פיס'

את שרות מעתק בע"מ maatak LTD אי אפשר להעתיק.

כבר 23 שנה פועלת 'מעתק' בתחום המיכון המשרדי, מכונות הצילום, פקסימיליות, מדיה מגנטית וכדומה.
תמיד – ועל כך יעידו אלפי לקוחות החברה – העניקה החברה גיבוי ושרות מושלמים למוצריה. כי בעצם, הציוד נמדד ע"פ התועלת אותה תפיק ממנו – והשרות המהיר והמקצועי חיוני להפקת מירב התועלת.
תמיד, משווקת 'מעתק' את הציוד המתקדם ביותר ומעניקה לו את השרות הטוב ביותר. שאותו – אי אפשר להעתיק...

PITNEY BOWES – הפקסימיליה הנמכרת ביותר בארה"ב
'מעתק' משווקת ומגבה את הפקסימיליות הפופולריות מארה"ב PITNEY BOWES (יותר מ־170,000 יח' בשנת 86' – כ־50% מהשוק האמריקאי).
הפקסימיליות מתוצרת PITNEY BOWES בעלות תכונות משופרות וייחודיות: חיוג ללא נוכחות מפעיל; שידור מהיר - ULTRA FAST; אפשרות לחיוג 'גנבים'; חיבון וסורק; גודל נייר 297 מ"מ א' אונסוף ועוד...
'מעתק' משווקת גם ציוד ואבזרים לפקסימיליה, נייר לפקסימיליה (מכל הסוגים), ועוד...

VERBATIM – דיסקט עם ביטוח חיים
'מעתק' מייצגת בישראל את חברת VERBATIM האמריקאית, החברה הגדולה בעולם לייצור דיסקטים ומדיה מגנטית.
מוצרי VERBATIM מתאימים לכל המחשבים, כולל מחשבי PC, ולכולם – אחריות לכל החיים.
בנוסף, משווקת 'מעתק' ציוד עזר למדיה מגנטית – ארגזות, קופסאות, עזרי אחסון ובדיקה ועוד.
ייצוג בלעדי ירושלים: צולמית, רח' שמאי 19 ת.ד. טל. 221169, 02-245862

UTAX – מכונות הצילום המתקדמות
ב'מעתק' תמצא את המגוון הגדול ביותר של מכונות צילום מתקדמות וממוחשבות. החל מהדגמים הקטנים המיועדים למשרד הקטן ועד לדגמי HEAVY DUTY מהירים הכוללים תכונות רבות וייחודיות: ZOOM הכוללת ZOOM מ־48% ועד 202%. את מכונות הצילום של 'מעתק' ניתן לרכוש במגוון שיטות השכרה, שכר־מכר, רכישה ועוד.

מעתק maatak
רח' האחים מסלאויטה 15 ת"א טל' 7/336150

המשכים

שני חיילים גררו

(סוף מעמוד ראשון)

מן המצלמות ומן הערשות, והשליך אותן לתוך רכב צבאי.

מן הרדיאטור לנו ניגרו מים. „עופי מפה" — אמר סא"ל יואל, מביט בארישות אל השלולית הנקוויות ליד הרכב ואל ההמון המתקרב. אמיר התחנן שלא ישלחו את אשתו עם הרכב המקרטע אל תוך ההמון. אשתי שם, הוא זעק. אל תראג גיחכו החיילים. אנחנו לא ערכים. לא נעשה לה כלום. אחר־כך המשיכו לגרור אותו תוך בעיטות.

סא"ל יואל התרצה לבסוף, והורה לי לנסוע אל המימשל. שם רצו להכניס את אמיר לפח־ן הועיד של העצורים המקומיים. אחר־כך ויתרו על העניין הזה. „עזוב אותי", אמר אמיר, מנסה לשחרר את זרועותיו הדוויות. „אל תאיים", אמר יואל ומרט לו את הזקן בחוזקה.

העבירו אותנו למשטרת האדיינס. השוטרים המקומיים היו חביבים להפליא. אחרי חמש שעות, בהתערבות גורמים בכירים מאוד, שוחררנו, המצלמות הוחזרו, בלי הסרטים, כמובן. משך כל הזמן ביקש אמיר לראות צו שהאיזור סגור. רק אחרי המכות נופנף לעברו, ממרחק של כעשרה מטרים, נייר סתמי. רק לאחר ששוחררנו הביא לנו ממ"ש האני, שוטר רדוף נעים הליכות, צו חתום כחוק.

למן הרגע שראיתי את החיילים מוטכים כליל את העציר המקומי (תמונה שכל מה שפורסם בעתונים אחרים דוא כאן ואפס לעומתה) ולאורך כל ההתעללות באמיר, הייתי כחולמת. אנחנו, שמלאנו תפקידים חשובים ומכובדים בצבא, אנחנו הנחמדים, שומרי החוק, אנחנו, המדינה — לנו, לנו זה קורה. לא להם, פלשתינים עלובי חיים. וזו המסקנה העיקרית מן האירוע הבלתי ניתן לעיכול הזה. אין אנחנו והם. כי הגבול הולך ומטשטש. אתמול אצלם, היום אצלי מחר אצלכם, בסלון, והרצועה תישאר רק נקודת־ציון סתמית בהיסטוריה, לאמור: שם זה התחיל.

תגובת דובר צה"ל: לאחר בדיקת העדויות מן המפקדים בחבל עזה מסתבר, כי הצלם נכנס לשטח שנסגר מסיבות מבצעיות. הצלם התנהג בפראות כלפי חיילינו ובפרט באלימות כלפי מפקד בכיר בגיזרה. הצלם נעצר והועבר לטיפול המשטרה. צה"ל רואה כחומרה התנהגות פרועה של איש עיתונות בשטח צבאי סגור.

הפכו המרכז למיטרד

(סוף מעמוד ראשון)

המרכז. נושא נוסף שהעלה ברעם היה הכירסום בתהליך הדמו־קראטיזציה במפלגה והתבטאויות של חברים בהנהגה לגבי התהליך הזה. השיחה בין השניים לא הושלמה והיא תמשך הערב.

אין דמוקרטיה

במפגש עם אנשי המשמרת הצעירה, חשף עוזי ברעם בפניהם חלק מהמניעים להתפטרותו. הוא האשים את פורום „שרינו" בהפיכת מרכז המפלגה למיטרד במקום לראות בו מוסד שדרכו צריכים הדברים להתנהל. הוא קבל גם על כך שעניין הדימוקרטיזציה במפלגה הפך אצל חלק מצמרת המפלגה למיטרד במקום למסר מרכזי. עוד אמר, כי פורום „שרינו" הפך לפורום שיש לו לגיטימציה רק מטעם עצמו. על מדיניות הביטחון בשטחים אמר, כי היא לא מבטאת את עמדות המפלגה במצעה למרות שמדיניות זו היא אשר תקבע את דיוקנה של המפלגה לטווח ארוך.

כתבתנו מציינת, כי מאז הודיע ברעם על התפטרותו היו אליו פניות רבות מכל חלקי המפלגה לחזור בו וכן היו פניות אל יו"ר המפלגה, שמעון פרס, לעשות הכל כדי שברעם ימשיך בתפקידו כמזכ"ל. לכתבתנו נודע ממקורביו של ברעם, כי הוא עומד על דעתו בעניין ההתפטרות וידרשו מאמצים גדולים מאוד כדי לשכנע אותו לחזור בו.

שולץ לישראל: לא

(סוף מעמוד ראשון)

לגבי מצב ישראל ברעת הקהל בארה"ב, מובעת דאגה רבה מן הנזק המצטבר שנגרם לישראל בכלי התקשורת, המדווחים על הנעשה בשטחים. במברק נאמר, כי מדובר בהשפעה מצטברת שלילית ביותר, העלולה לגרום להתדרדרות בדימוי של ישראל בארה"ב.

באחד ממברקיו הקודמים הציע השגריר ארד, כי ישראל תתחור להגיע למיזכר הבנה עם ארה"ב, שיאפשר לה לפתוח בתהליך שלום, שכן רק הסתמנות של פתרון מדיני תוכל לשים קץ לאי השקט בשטחים ולדיווחים המסקיים אי־שקט זה.

גורמים מדיניים בירושלים ציינו אמש, כי גם גורמים מערביים בישראל סבורים, שללא מתן תקווה של פתרון מדיני לתושבי השטחים, לא תושג רגיעה ואי־אפשר יהיה לעצור את שורשרת ההתרחשויות וההידרדרות במצב.

שלושת הסנטורים הרפובליקניים מארה"ב, תיאודור סטיבנס, וורן רדמן ואלפונס ד'אמטאו, המבקרים עתה בארץ, אמרו ביום ו' לשר החוץ שמעון פרס, כי ארה"ב מחוייבת לקיום ישראל ולבטחונה. הם מתחו ביקורת על אופן סיקור הארועים בגדה ובעזה על־ידי רשתות הטלוויזיה האמריקניות, אך אמרו, כי לדבר עלול להיות נזק מצטבר ברעת הקהל.

צה"ל סוגר יותר

(סוף מעמוד ראשון)

כוחות ביטחון הגיעו למקום ולאחר כמה נסיונות לפזר את המפגינים שלא עלו יפה, ירו החיילים יריות באוויר, וקצין ירה לרגליהם של מתקהלים. אחד המפגינים נורה ואחר נפצע.

דיון אצל רבין

שר הביטחון, יצחק רבין, קיים אתמול דיון בראשותו להערכת המצב בשטחים וברצועת עזה בפרט. בדיון נטלו חלק שר הביטחון, הרמטכ"ל, מתאם פעולות הממשלה בשטחים, אלוף פיקוד הדרום וקצינים בכירים. אלוף פיקוד הדרום דיווח על השתלשלות האירועים בימים האחרונה.

בדיון לא התקבלו החלטות משמעותיות, לתוציא תיגבור של ומקומי של כוח צה"ל ברצועה. „בסוף הכוחות שכבר ישנו ברצועת עזה כל תיגבור נוסף לא יהיה ככר משמעותי" — אמרו גורמים בטחוניים. בתשובה לשאלת כתבנו הצבאי אישרו אותם גורמים, כי „בימים האחרונים עושה צה"ל יותר שימוש בצווי „שטח צבאי סגור".

עיתונאים זרים ומקומיים טוענים כי בסוף השבוע הירבת צה"ל לסגור אזורים רבים ברצועת עזה בפני התקשורת. לדברי העיתונאים, הוציאו מפקדים בשטח צווים, המורים על „שטח צבאי סגור".

גורמים צבאיים מסרו כי ברצועת עזה היו אתמול כמה צוותים זרים שאיש לא הפריע להם לסקר את הנעשה שם. נמסר, כי צה"ל בודק את תלונות העיתונאים ואת עניין הכאתו ומעצרו של צלם „ידיעות אחרונות" אמיר ויינברג, (ראה „עין בעין" בעמוד ראשון).

מוטי בסוק, כתבנו בכנסת מוסר כי חבר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אליעזר גרנות, פנה אתמול אל הרמטכ"ל וביקש ממנו לצוות על חקירה מיידית, בפרשת הכאתו ומעצרו של צלם „ידיעות אחרונות", אמיר ויינברג.

בפנייתו לרב אלוף דן שומרון תובע גרנות, כי ייחקר אם החיילים ברצועה שפעלו נגד ויינברג, מילאו בכך הוראה מפורשת, מי נתן את ההוראה, וכיצד מתכוון הרמטכ"ל לפעול כדי שדברים כאלו לא יישנו.

שחל מתחייב: הרפורמה בדלק לא תגרור פיטורין

מכוניות תקועות בכבישים מחוסר דלק בכל רחבי הארץ ● העובדים לא מאמינים להבטחות משרד האנרגיה ומפירים צווים ● גם היום צפויים שיבושים באספקת הדלק

ממראות יום שישי בתחנות הדלק (צילום: עוזי קרן)

מאת יואב אביב, חיים מרגלית, עתי"ם

שר האנרגיה, משה שחל, שלח ביום חמישי ושישי מכתבים למזכירי מועצות הפועלים תל־אביב וחיפה, בהם התחייב שעובדי חברות הדלק לא יפוטרו כתוצאה מהפעלת הרפורמה במשק הדלק. לדבריו, אין כל סיבה שהדבר יקרה.

ביום שישי ובסוף השבוע מיעטו מכוניות לנוע באזור צפון הארץ בגלל מחסור בדלק. רבות גם נשארו תקועות בכבישים, ובמבואות תחנות הדלק הסגורות. אחת התחנות היחידות בה ניתן היה לרכוש דלק 91 אוקטן היתה זו שבכפר מע'ר בגליל. בשאר התחנות מחיפה ועד קרית שמונה לא היה דלק.

מכוניות תקועות בת"א וי"ם

ברוב תחנות הדלק בתל־אביב נגמר מלאי הדלק ביום שישי בצהריים.

בתחנת הדלק „סונול" ברחוב קיבוץ גלויות בתל־אביב נגמר מלאי הבנזין כבר בשעות הבוקר, לאחר שלאורך התחנה נוצר תור של מכוניות באורך של יותר משני קילומטרים. בעל התחנה סיפר לכתב עתי"ם כי אנשים רבים הגיעו עם ג'ריקנים, אבל פניהם הושבו ריקם. לאחר קטטות שפרצו לאורך התור עשו הנהגים סדר בעצמם — הוא אמר.

בתחנת „דלק" במפגש אילון נגמר מלאי הדלק בשעות הצהריים, ונותרה כמות קטנה של סולר. התור התמשך עד הסינרמה. מצב דומה היה גם בתחנת הדלק „פז" בגשר הירקון, שם נמשך תור המכוניות למרחק של שתי תחנות אוטובוס על דרך חיפה.

במשך שעות ארוכות ביום ו' היו עשרות תחנות הדלק של ירושלים ריקות מדלק.

כתבנו בצפון, יהודה צור, מוסר כי תושבים רבים מהיישובים העירוניים בגליל נסעו לכפרים ערבים למלא דלק, כי ככל הנראה בתחנות דלק של „דלק", העיצומים לא היו חריפים או לא התקיימו בכלל והיה להם מלאי מספיק, לפחות ביישובים הערביים.

„ברגע לא נציית לצו"

עשרות מעובדי חברות הדלק צבאו ביום שישי על בית הדין האזורי לעבודה בחיפה. שם התקיים דיון בעניינם במשך ארבע שעות רצופות. הנהלת חברת פז ביקשה מבית הדין להוציא צו מניעה נגד העובדים שיאסור עליהם נקיטת עיצומים.

בעיצומים אלה פתחו העובדים מיד לאחר ששר האנרגיה משה שחל הודיע על החלטתו הסופית לבצע את הרפורמה במשק הדלק, ולאחר שהישיבה בעניין שהתקיימה בינו לבין מנהלי חברות הדלק פוצצה בשבוע שעבר.

העובדים טענו כי עיצומיהם נגקטים כיוון שקיים סכסוך עבודה בינם לבין ההנהלה ויש ליישבו.

ב"כ החברה, עו"ד ישראל גיל, טען בפני השופטת קציר כי השיבושים בעבודה, מקורם בעובדים הבכירים, והדבר עלול לשבש אספקת הדלקים והשמנים ברחבי המדינה ולגרום נזק כבד למשק.

העובדים הבכירים בחברת „פז" טענו כי לא נקטו בעיצומים אך הם סירבו להתחייב בפני בית הדין כי לא ינקטו בצעדים וביקשו לשמור לעצמם את האופציה של מאבק מקצועי, כשזה ידרש.

יו"ר הוועד הארצי של העובדים המסווגים בחברת „פז", עדה רפאלי, אמרה כי עובדי „פז" ושאר חברות הדלק באו למחות נגד הצווים וכנגד צווי החירום שהוציא מינהל הדלק. רפאלי אמרה כי הבוקר עם שחר קיבלו חלק מעובדי המיתקנים של החברה צווי חרום.

„ברגע לא נציית לצו בית המשפט, כי בית הדין אינו יכול להבטיח שיהיה לנו מקום עבודה, ולאו לחזור מחר ולעבוד", אמרה.

השופטת איטה קציר הורתה לעובדי חברות הדלק פז ודלק לשוב לעבודה לאלתר ולהפסיק את העיצומים שמנעו אספקת דלק סדירה לכל רחבי המדינה. בבוקר יום שישי קיבלו חלק מהעובדים צווי חירום אולם לא נענו להם.

„לא מאמינים לשחל"

יו"ר ועד העובדים המסווגים בחברת פז משה כהן אמר כי העובדים אינם מאמינים להבטחותיו של שר האנרגיה וכי הם מעוניינים לקיים פגישה בנוכחות ראש הממשלה ושר האוצר. הוא הזהיר כי לעובדים נודע שהבוקר עומדת המשטרה להתערב בנעשה וביקש להזהיר ואמר כי ממצבם יהיה קשה לשלוט על העובדים.

שיבושים גם היום

גם אם ישובו העובדים לעבודה הבוקר, אין כל ביטחון שדלק יגיע לתחנות לפני שעות אחר הצהריים. גם אם ישובו לעבודה, ימשיכו העובדים ב„שביתה איטלקית".

בעקבות המצב הורה שחל לבעלי התחנות לרכוש דלק ישירות מבתי הזיקוק בחיפה ובאשדוד. הוא התיר למובילי הדלק לתדלק את מכוניר תיהם ישירות במסופי בתי הזיקוק.

בעלי תחנות מסרו, כי חלקם הגדול אינו מתכוון להענות לבקשת שר האנרגיה. לדבריהם עליהם יהיה להמשיך ולחיות בשלום עם חברות הדלק בעתיד, והם אינם מעוניינים לעקוף את ההנהלות. עוד טענו בעלי תחנות כי בתי הזיקוק לנפט בחיפה סירבו ביום שישי למכור להם דלק בכמויות של פחות מעשרת אלפים ליטרים ודרשו תשלום מזומן.

דובר משרד האנרגיה אמר בתגובה, כי אין כל בעיה למסור לבעלי תחנות להתאחד ולהזמין מכלית אחת. „כל אמצעי תשלום, כולל המחאה לא בנקאית, יתקבל על ידי בתי הזיקוק", אמר הדובר.

נודע כי חברות הדלק העבירו חוזרים במשך השבוע לעובדיהם בהן נאמר כי יתכן שהרפורמה תביא לפגיעה בכוח האדם המועסק בחברות. מקורות במשרד האנרגיה, אמרו, כי הם רואים בצעד זה של ההנהלות הסתה של העובדים ושילוחם כנגד משרד האנרגיה.

במשרד האנרגיה מעריכים, כי גם הבוקר יימשכו השיבושים באספקת הדלק.

הכי שונאים את אלה עם הג'ריקנים

ביום שישי בשלוש אחר הצהריים היה כבר קשה למצוא דלק בכת"ים. בתחנה שברחוב ויזאל, חוסמת שרשרת ברזל את הכניסה. „אין דלק. שביתה," צועק המתדלק לבעלת פיאסטה. „מה פתאום שביתה?" נסערת הלא מעודכנת. הוא: „כבר יומיים, לא ידעת?" היא: „חוסר אחריות במדינה הזאת. מה עושים עכשיו? אין לי דלק".

בעל טרנזיט מעודכן: „תסעי לתחנה בקוממיות יש שם דלק". בקוממיות יש דלק. יש גם תור. לפחות מאה מכוניות. הצופרים כבר בפעולה. נהגו: „העם הזה היסטרי. ביום ראשון יהיה דלק. בטוח שחצי מהאנשים כאן יש להם לפחות חצי טנק". אחרו: „מה זה שיא היאוש? להגיע לתור שלך לאחר המתנה של חצי שעה ולגלות שמשאבת הדלק ריקה".

גם בתחנה ברחוב האורגים יש עוד דלק, והתור ארוך ומתפתל. כבר כמעט ארבע. יש כאלה שעוד לא אכלו ארוחת צהריים. ליד המשאבות צועק בעל אסקורט נזעם לבעלת פג'ו שתפסה ברוורס זריז את המשאבה הראשונה: „יש פה תורו מה את נרחפתז אני כאן כמעט שעה" הוא כמעט מפיל אותה. המתדלק מפריד וגוער באישה בניע ראש. היא דוחפת לו בחחבא חמישה שקלים וגם לוחשת תודה רבה.

הכי שונאים כאן את אלה עם הג'ריקנים, שלוקחים דלק בלי תור. יש מי שמגנלים את העניין, הנה אחד עם ג'ריקן 10 ליטר סוחב אותו בקושי לב.אמ.וו שלו. ילד עם ראש ג'ינג'י לעסקים משכיר בצד ג'ריקנים ומשפכים בשקל. מישהו שומע בחדשות של ארבע שעובדי חברות הדלק קיבלו צווי ריתוק, ומחליט לפרוש. „יהיה דלק ביום ראשון" הוא אומר. נחיה ונראה.

רינת מורגנשטרן

מחרתיים שביתת רופאים בכל בתיה"ח הממשלתיים

גם המרדימים נוקטים עיצומים, ועובדי מינהל ומשק מתכננים שיבושים

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

מחרתיים ישביתו 2,800 רופאי בתי החולים הממשלתיים והממשל־תיים־עירוניים את כל מוסדות האשפוז בארץ.

בתי חולים ממשלתיים־עירוניים יעבדו במתכונת שבת.

„זו שביתת אזהרה של יום אחד", נאמר בהחלטה, שנתקבלה ע"י הוועד המרכזי של ההסתדרות הרפואית וכן הוועד הארצי של ארגון הרופאים עובדי המדינה.

לפני שבועיים הכריזו רופאי בתי החולים הממשלתיים על סכסוך עבודה, בדרישה להתחום איתם הסכם דומה לזה, שנחתם עם רופאי בתי החולים של קופת החולים, הכוונה לתוספת הכנסה עבור משמרת שנייה, ועבודה נוספת בחדרי הניתוח.

היום יעכבו המרדימים ברמב"ם ובקפלן במתכונת שבת. הם ישתתפו בניתוחי חירום בלבד. מחר ישבתו בתי החולים כרמל ואיכילוב, ביום שלישי רוטשילד ומאיר. המרדימים דורשים תוספת תקנים, ושיפור תנאי העבודה והשכר.

לטענתם, כיוון שאין באפשרותם לזכות בהכנסה נוספת בפרקטיקה פרטית מגיעה להם תוספת של 40 אחוז.

בשבוע שעבר פרסם ועד עובדי מינהל ומשק אזהרה על נקיטת צעדים ארגוניים, אם לא ייענו תביעותיהם לתנאי עבודה ושכר זהים לאלה של עובדי מינהל ומשק של קופ"ח. יתכן כי כבר בימים אלה ישבשו עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים את העבודה וצפויה אנדרלמוסיה כללית במוסדות האשפוז.

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו פנתה ביום ו' בבוקר בדחיפות אל ראש הממשלה, יצחק שמיר, בבקשה שיתערב בנעשה במערכת הבריאות ויאשר דיון בנושא בממשלה, כבר בישיבתה היום. במברקה כותבת הגב' ארבלי־אלמוזלינו, כי כבר בימים הקרובים צפוי משבר במערכת הבריאות, בשל האירועים והסתקות שנוקט משרד האוצר במשא ומתן עם הרופאים המרדימים, עם רופאי בתי החולים הממשלתיים, עם עובדי המקצועות הפרא־רפואיים, עם עובדי המינהל והמשק בבתי החולים, עובדי המעבדות, הרוקחים והאחיות.

אמצעי התקשורת האנגליים:

3 הישראלים שהבריחו חשיש לבריטניה — קשורים ל„מוסד"

מאת דפנה ורדי, כתבת „על המשמר" בבריטניה

שלושה ישראלים, יצחק פרמן, אשר סיוון ומשה שטרוייס נידונו ביום שישי בלונדון לעשר שנות מאסר. הם הורשעו בניסיון להבריח סמים מלבנון לבריטניה. השופט המליץ לגרשם עם תום תקופת מעצרם.

יחד איתם נשפט גם הבריטי, ג'יימס גרינפילד, ועליו גזרו השופ־טים שש שנות מאסר. גרינפילד הוא

יצחק פרמן

אשר סיוון

איש הארגון האנרכיסטי, „הבריגדות הזועמות".

הארבעה, יחד עם חבר נוסף ב„בריגדות הזועמות", ג'והן ברקר שלא נתפס, הבריחו בארבע טונות חשיש בשווי כעשרה מיליון לירות שטרלינג.

שלטונות המכס הבריטיים קיבלו מידע מוקדם על ההברחה, ובזמן בריקת משאית הרהיטים שבה העבירו הארבעה את הסמים, החליפו את החשיש בחול. שלטונות המכס המשיכו לעקוב אחרי אנשי הקבוצה כדי להגיע אל מתכנני ההברחה.

בזמן מעצרם של אנשי הקבוצה בבריטניה, נתגלה בארצות־הברית תכנון להבריח אותם מכלאם באמצעות מסוק בידי ישראלי.

אמצעי התקשורת הבריטיים מדווחים, שהישראלים היו קשורים למוסד. רשת הטלוויזיה „בי.בי.סי." טוענת, כי כאשר סיוון ומשה שטרוייס היו ויצרו קשר עם אנשי ה„בריגדות הזועמות", ביוון בעת שהמוסד החל לפעול שם. ה„בי.בי.סי." מוסיף, כי ג'יימס גרינפילד סיפר לאנשי המכס הבריטים על הקשר עם המוסד. עוד הוכחה שמביאה רשת הטלוויזיה הבריטית היא, שמקור הסמים הוא בבקעה שבלבנון, אזור שצה"ל היה פעיל בו באותה תקופה.

משה שטרוייס

אמצעי התקשורת הבריטים מביאים עוד שתי הוכחות לקשר עם המוסד. לדבריהם, על אחד מחשו־דאלים נמצאה רשימה של כלי נשק המבוקשים על ידי טרוריסטים בעולם, וכי החבר שנתפס בארצות הברית על הנסיון להבריח אותם מכלאם היה ממתכנני מבצע אנטבה

אירועי השטחים מעוררים גל אנטישמי באיטליה

מאת אהרון ניר, כתב „על המשמר" ברומא

התגברות האנטישמיות באיטליה על רקע התסיסה בשטחים מעוררת דאגה עמוקה בקרב ראשי הקהילה היהודית באיטליה, שביקשו מן המשטרה להגביר את ההגנה על האוכלוסיה היהודית.

גם אתמול צויירו כתובות נאצה וצלבי קרס על קירות של מוסדות וחנויות יהודיים. בין הכתובות: „יהודים על המוקר", „הישראלים רוצחים פלשתינים: יהודים תשלמו ביוקר" ועוד. בריונים נטפלו לשלושה יהודים, שניסו למחוק צלבי קרס מחנותם ברומא, וקראו לעברם „רוצחים יהודים".

ביום חמישי בלילה עצרה המשטרה חמישה צעירים המשתייכים לתנועת נוער נאו־פאשיסטית כאשר הדביקו כרוזים אנטישמיים ליד חנויות של יהודים.

אליהו טועף, רבה הראשי של רומא, הביע את התמרמרותו על התגברות האנטישמיות באיטליה. הוא אמר, כי קיווה שהאפיפיור ישמיע את דברו בזכות שיקול : עת ושלום, אך במקום דברים אלה הוא מינה את הפטריארך הירושלמי, ונותן גיבוי לקאפוצ'י, שנעצר בישראל על סיוע לפעילות טרור.

„ועדת ולדהיים" בודקת מסמכים ביוגוסלוויה

בלגראד. — שניים מחברי ועדת ההיסטוריונים העוקבת את עברו של נשיא אוסטריה בדקו ארכיונים צבאיים ביוגוסלוויה כדי לגלות מסמכים על פעילותו של קורט ולדהיים, בעת ששירת כקצין בצבא הנאצי, כך מסר בשבת עיתון בבלגראד.

„וסרנייה נובוסטי" כתב כי הפרופסורים, מנפרד מסרשמידט ממערב גרמניה ויהודה ואלאך מישראל, בדקו מסמכים בארכיון הצבאי בבלגראד.

שני המומחים מסרו לעיתון, כי הם מקווים להגיש דו"ח על ממצאיהם לממשלת אוסטריה באמצע פברואר. (עי"ר, עי"צ)

תאצ'ר חזרה מאפריקה: שכנעתי נגד הטלת סאנקציות על דרא"פ

מפגינים נגד תאצ'ר בקאנו, ניגריה. „שחררו את נלסון מאנדלה" (צילום: אי.פי.)

לונדון. — ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר שסיימה ביום שישי ביקור בשתי מדינות באפריקה, הביעה שביעות רצון מהביקור, והבריחה על ניצחון בוויכוח עם המדינות ביכשת בשאלת דרום־אפריקה.

תאצ'ר חזרה ואישרה בשיחותיה עם מנהיגי קניה וניגריה את התנגדותה לסאנקציות כלכליות נגד דרום־אפריקה על אף עמדתם המנוגדת והפגנות נגד האפרטהייד שקידמו אותה בלאגוס וקאנו.

תאצ'ר אמרה כי מדינות אפריקה השחורות, הדורשות סאנקציות, אין להן יכולת לממש פעולה כזו, ובסופו של דבר יקבלו את עמדתה שסאנקציות הן לא הדרך וכי שינוי בדרום־אפריקה חייב לבוא מבפנים.

שינויים בממשלת ירדן

רבת־עמון. — ראש ממשלת ירדן, זייד אל ריפעאי, הודיע אתמול על שינויים בממשלתו בפעם השלישית מאז הוקמה באפריל 1985.

מקורות מדיניים ברבת־עמון מסרו כי, לפחות חמישה שרים איבדו תיקיהם ושמונה שרים נוספים מונו. הוקמו כמה מיניסטריונים חדשים ואחרים שונו.

המקורות מסרו כי השרים נקראו לארמון המלך והושבעו בידי המלך חוסיין. לא ידוע אם הממשלה הנושנה כולה התפטרה, או שהיו כה רק חילופי גברי. (עי"צ, עי"ר)

משלחת נורווגית תבדוק השימוש בארץ במים הכבדים

אוסלו. — נורווגיה תשלח משלחת רשמית לישראל בחודש הבא, לברר אם ישראל השתמשה במים כבדים, שרכשה בנורווגיה לפני כ־30 שנה, לייצור נשק אטומי.

מקירים נורווגים וישראלים כבר נועדו כמה פעמים לדון בבקשת אוסלו לבדוק 20 קילוטונות של מים כבדים שנמכרו כמשאי לישראל ב־1959, כתנאי למכירה היה שהמים ישמשו למטרות שלום בלבד.

„ההוכרה שהשיחות עדיין נמשכות מוכיחה שהתגובה הישראלית לא היתה שלילית לחלוטין", אמר דובר משרד החוץ הנורווגי. „אתוני המכירה המקוריים מעניקים לנו זכות לבדוק את המים.

הדובר סירב למסור פרטים נוספים. דיפלומטים ממדינות המערב אמרו כי הטוים בין שתי המדינות הגיע לשלב רגיש. בעבר נהגה ממשלת אוסלו למסור פרטים מלאים על ההתפתחויות בעניין.

נורווגיה ביקשה לבדוק את הנושא אחרי שמרדכי ואנונו, העומד בישראל לדין על בגידה, מסר לעיתון בריטי כי ישראל מייצרת כלי נשק גרעיניים לכבר 20 שנים.

עד כה מתרבת ישראל לאשר או להכחיש אם יש לה כלי נשק כאלה. היא גם לא אישרה לסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית, שמושבה בוינה, לבדוק את כורי הגרעין שלה. (עי"צ, עי"ר)

יתושים אינם מעבירים איידס

ושינגטון. — ממחקר על התפשטות המהירה של מחלת האיידס בעיר קטנה בפלורידה מתברר, כי לא נמצאו עדויות להנחה שהיתושים מעבירים את הוירוס מאדם לאדם.

ממצא זה בא להפיג חששות של עובדי בריאות מקומיים שסברו כי יתכן שיתושים מעבירים את המחלה בפלורידה.

„תוצאות המחקר מוכיחות, שהיתושים אינם מקור להדבקת איידס", אמר ד"ר קנת קאסטרו, אחד מחוקרי האיידס המנוסים ביותר באטלנטה. (עי"ר)

עלייה גדולה לדולר ביום שישי בבורסות של אירופה

לונדון. — הדולר, שהחל את שנת 1988 בנקודת שפל היסטורית, המשיך לעלות ביום שישי באירופה אחרי שהבנק המרכזי של ארה"ב הודיע שלא נקבעה תיקרה לעליית המטבע האמריקני.

גם שוקי המניות באירופה התחזקו עקב עליית שערו של הדולר, ואילו מחירו של הזהב ירד בלונדון ל־479.50 דולר לאונקיה.

בלונדון נסחר הדולר ב־130.2 יאן ו־1.664 מארק, 10 יאן ו־10.3 פנינג מעל לנקודות השפל של הדולר ביום שני שעבר. (עי"ר, עי"צ)

פרס השלום הדני לואנונו

מאת עלי כהן, כתב „על המשמר" בקופנהגן

קופנהגן. — „פרס השלום הדני" בסך מאה אלף כתר, (כ־15 אלף דולר) הוענק ע"י קרן השלום הדנית, שהיא ארגון וולונטרי פרטי, למרדכי ואנונו.

בנימוקי מתן הפרס נאמר בין היתר: „הפרס מוענק לואנונו על גילוי אומץ אישי הכרוך בסיכון חירותו האישית, לגילוי אחד מסודותיה הכמוסים ביותר של ישראל — הנשק הגרעיני שברשותה". הוועדה, ציינה גם את ההרדה מפני פתיחת מרוץ גרעיני במזה"ת, שאת תוצאותיו הנוראות אין להעלות על הדעת.

הפרס יימסר לאחיו של מרדכי ואנונו, מאיר, בטקס שייערך בקופנהגן ב־18 בינואר.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 228 בגוש 8215 רח' קפלן מס' 27 בהריגה, כהקלה: עד 1.5% בניה (הקלה יחסית) ת.ב. 1551.
את התכנית מס' 309/87 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש מסך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל הוועד הפועל — הסתדרות עובדי המתכת החשמל והאלקטרוניקה

ועדת הבחירות המרכזית

פרסום לוח־המועדים לבחירות להסתדרות הארצית של עובדי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה

בהתאם לחוקת הבחירות היחסיות של ההסתדרות לועידות ההסתדרויות המקצועיות ולמועצות האגודות המקצועיות המקומיות

מועד הבחירות — יום ג' כ"ג באייר תשמ"ח 10.5.88

1. החלטה על מועד הבחירות — לא יאוחר מ־120 יום לפני מועד הבחירות — עד יום כ"א בטבת תשמ"ח 11.1.88.
2. בחירת ועדת הבחירות המרכזית — לא יאוחר מ־120 יום לפני יום הבחירות — עד יום כ"א בטבת תשמ"ח 11.1.88.
3. פרסום לוח המועדים — ועדת הבחירות המרכזית תפרסם לוח־מועדים בהתאם לחוקה זו, תוך 7 ימים מיום ההחלטה על מועד הבחירות עד יום כ"א בטבת תשמ"ח 11.1.88.
4. קביעת מספר הצירים — ע"י מרכז ה.ע.מ.ח.א לא יאוחר מ־15 ימים לפני „היום הקובע" עד יום ז' בשבט תשמ"ח 26.1.88.
5. בחירת ועדות בחירות מקומיות — הועדות המקומיות יבחרו ע"י מועצות האגודות המקצועיות לא יאוחר מ־7 ימים לפני „היום הקובע" עד יום ט"ו בשבט תשמ"ח — 3.2.88.
6. „היום הקובע" — נקבע יום הבחירות, יהיה „היום הקובע" — 90 יום לפני יום הבחירות ועל יסודו ייערך לוח־המועדים להכנת הבחירות ולביצוען. — „היום הקובע" — 10.2.88.
7. פרסום פנקסי־הבוחרים — תוך 25 יום מ„היום הקובע" — עד יום י"ז באדר תשמ"ח 6.3.88.
8. גמר ערעורים לזכות בחירה — המועד האחרון הוא 45 יום לפני יום הבחירות — ו' בניסן תשמ"ח 25.3.88.
9. הגשת רשימות מועמדים — ועדת הבחירות המרכזית והועדות המקומיות מקבלות רשימות מועמדים לא יאוחר מ־20 יום לפני יום הבחירות בימים ובשעות שיפורסמו לידיעת ציבור הבוחרים עד יום ג' באייר תשמ"ח 20.4.88.
10. פרסום תחנות הקלפי — הועדות המקומיות מפרסמות את רשימות תחנות הקלפי וכתובותיהם לא יאוחר מ־21 יום לפני יום הבחירות — עד יום ב' באייר תשמ"ח 19.4.88.
11. רשימת מילואים אחרונה של בעלי זכות בחירה — מתפרסמת לא יאוחר מ־15 יום לפני יום הבחירות — עד יום ה' באייר תשמ"ח 25.4.88.
12. שינויים ברשימת מועמדים — מגישי הרשימה רשאים להכניס שינויים ברשימת המועמדים שהוגשה לועדה לא יאוחר מ־14 יום לפני יום הבחירות — עד יום ט' באייר תשמ"ח 26.4.88.
13. חתימות נוספות לרשימת מועמדים — מגישי הרשימה רשאים להוסיף חתימות, במקום חתימות שנפסלו או בוטלו, לא יאוחר מ־11 יום לפני יום הבחירות — עד יום י"ב אייר תשמ"ח 29.4.88.
14. פרסום רשימות המועמדים — ועדת הבחירות המרכזית והמקומית מפרסמת את רשימות המועמדים לא יאוחר מ־7 ימים לפני יום הבחירות — עד יום ט"ז אייר תשמ"ח 3.5.88.

חיים כמיל
יו"ר ועדת הבחירות המרכזית

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי זובין מהטה
קונצרט לנוער מס' 2
יתקיים ביום ג' 12.1
בשעה 17.00

על היום

10.1.88

תוכנית הראבן בעידן יידוי אבנים

תוכנית לימודים, כיצד להתמודד בכיתות עם שאלת יחסי יהודים־ערבים, הוכנה על־ידי אלוף הראבן והוגשה מטעם מכון ון־ליר לבתי־הספר

מאת יצחק שור

בעקבות ההתנגשויות בשטחים ויום השביתה של ערביי ישראל שלח בסוף השבוע שעבר מכון ון־ליר בירושלים לבתי־ספר ולמורים להיסטוריה ולאזרחות ברחבי הארץ הצעת תוכנית, כיצד להתמודד בכיתה עם יחסי יהודים־ערבים בתקופה הנוכחית.

בעל התוכנית, אלוף הראבן, מניח, כי רוב המורים מעדיפים להתעלם מן הנושא. נכון הדבר, כי לא מערכת החינוך מופקדת על פתרון הסכסוך הישראלי־ערבי, ואולם היא מופקדת על הכנת תלמידיה לדעת ולהתמודד עם השאלות הניצבות על סדר היום. אם לא כך ייעשה, תודרך התנהגות הדור הצעיר על־ידי בורות, דעות קדומות ורגישות. בורות מתבטאת בראייה בלתי מובחנת של המציאות. בור אינו מבחין בין יחסי שלום עם מצרים ליחסי סכסוך עם סוריה. יהודים בעלי דעות קדומות אומרים: כל הערבים הם אויבים מסוכנים. ערבים בעלי דעות קדומות אומרים, שכל היהודים הם מדכאים. לפיכך מציע הראבן למורים להיצמד לשלושה יעדים: א. זיהוי רגשות. ב. להבחין במורכבות. ג. להציע פתרונות ומחיריהם.

זיהוי רגשות

אדם משולל רגשות יתקבל כבלתי אנושי. רגש מעיד על התייחסות, ולו גם שלילית. לפיכך יש מקום לשתי שאלות חינוכיות: א. מה אנו מרגישים ביחס למאורעות האחרונים? מורה יכול לרשום על הלוח את מגוון הרגשות שיציעו תלמידיו, כגון, זעם, חרדה, שנאה, או אולי מישהו יציע תקווה, משאלה להבנה. האם ניתן להשתמש ברגש אחד? או אולי יש מקום לכך שאדם יודרך על ידי כמה רגשות?

ב. באיזו מידה רגש מסויים חייב להדריך את התנהגותנו כלפי בן הקבוצה השנייה? בוודאי שיש מקום לרגשות זעם של יהודים, בעקבות פעולת טרור, ושל ערבים בעקבות פעולה שהערבים חשים כי היא משפילה אותם. אבל השאלה היא אם יש להחיל את הזעם כלפי כל האוכלוסייה או רק כלפי אנשים שאנו יודעים בוודאות כי פגעו בנו? כיצד נבחין בין מי שראויים לזעם לבין מי שראויים ליחס הוגן?

ללמד מציאות מורכבת

עד 1967 התקיימה ישראל במצב של סכסוך קוטבי בינה לבין כל שכנותיה. אפילו ערביי ישראל, שלכאורה היה להם מעמד של אזרחים שווי זכויות, חיו תחת מימשל צבאי עד 1966.

בין ישראל ושכניה הערבים שוררים עשרה טיפוסים של יחסים: ● עם מצרים יש יחסי שלום. כתוצאה מכך משוחררת ישראל מלהחזיק כוחות צבא גדולים בדרום. לעומת זאת היא צריכה להחזיק כוחות גדולים בצפון.

● עם ירדן מקיימים אנו גשרים פתוחים לתושבים ערבים ולסחורות. מאז 1970 מקיימת ירדן גבול שקט, למעט תקריות בודדות.

● בלבנון מקיימת ישראל רצועת בטחון, יחד עם צד"ל. במקביל מתקיימים מגעים שוטפים עם גורמים נוצריים, שיעיים ודרוזיים במגמה להקטין את נקודות החיכוך. הקושי הניצב בפנינו הוא, שלבנון חדלה לתפקד כמדינה ולכן צריכה ישראל לנהל את יחסיה עם כל עדה בנפרד.

● עם סוריה יש לנו הסכם הפרדת כוחות ברמת הגולן, שאותו מקיימים שני הצדדים בקפידה. עם זאת, סוריה היא היחידה בין מדינות שכנותינו, אשר מתכוננת למלחמה נגדנו.

● עם אש"ף וארגונים אחרים אנו מצויים במאבק, משום שכוונתם המתמדת היא לפגוע בישראלים באמצעות טרור.

בתחום שבו שולטת ישראל מתאפיינים היחסים כך: בין היהודים לבין ערביי ישראל ישנם יחסי שוויון אזרחי. בישראל חיים 700,000 ערבים, שהם 17 אחוזים מתושבי המדינה. בשנת 2000 יגיע מספרם למיליון ושיעורם יהיה 22 אחוזים. 75 אחוזים מערביי ישראל נולדו אחרי הקמת המדינה. עברית היא שפתם השנייה. לפי נתונים של גורמי בטחון, 99.9 אחוזים מערביי ישראל מעולם לא פגעו במדינה ובבטחונה. גם בהפרות הסדר שאירעו בדצמבר 1987 השתתפו רק כמה מאות בארבעה יישובים: נצרת, אום־אל־פחם, יפו ולוד. ביתר 150 היישובים הערבים עברה השביתה בשקט.

לערבים בישראל יש זהות ערבית פלשתינית וזהות ישראלית. לפי סקר מ„ידיעות אחרונות" (25.12.87), 78 אחוזים מהם מעדיפים פתרון שיתבסס על הקמת מדינה פלשתינית לצידה של ישראל. אם תקום מדינה כזאת יעדיפו רוב הערבים הישראליים להמשיך לחיות בישראל. הם מרבים לצטט את הדוגמה של יהודי ארצות־הברית. 57 אחוזים מבני 35 ומטה מבקשים להכיר יהודים ולקשור עמם קשרי ידידות קרובים לעומת 26 אחוזים ששללו קשרים קרובים בקרב יהודים נמוך ביותר שיעור המבקשים קשרי ידידות עם ערבים.

● יחסים עם המימשל הצבאי בגדה וברצועה: בשטחים חיים 1.3 ערבים מהם 600,000 ברצועה ו־700,000 בגדה. בשנת 2000 יגיע מספרם הכולל לשני מיליון. משמעות המימשל הצבאי היא שאין לערבים הפלשתינים בשטחים מעמד של אזרחים בישראל ואין להם זכויות פוליטיות להתארגן ולבחור. מצב זה יוצר בעיות קשות לשני הצדדים: ישראל לא סיפחה את השטחים ואיננה נותנת זכויות פוליטיות. הערבים הפלשתינים רוצים לשנות את המצב.

כ־80,000 ערבים ישראלים וכ־120,000 ערבים מן השטחים עובדים יום יום עם יהודים, ותורמים את תרומתם לכלכלה. יחסים מקצועיים שוררים בין מורים, רופאים ועורכי־דין. לפי סקר מכון „דחף" ב־1987, 12 אחוזים מן היהודים ביקרו ואירחו ערבים. עוד 12 אחוזים התארחו בבתי ערבים אך לא אירחו ערבים בבתיהם.

קיימים, איפוא, עשרה סוגים של יחסים בין יהודים לערבים בישראל ובאיזור. משימתם של המורים היא להביא את התלמידים לכלל הכרה והבחנה.

פתרונות ומחיריהם

על המורים להעלות את סוגי הפתרונות המוצעים לעתיד השטחים: סיפוח השטחים לישראל, תוך העלאת השאלה, אם להקנות לתושבים זכויות כמו לערביי ישראל, או להמשיך ולשלול מהם זכויות אלה; „טרנספר": האם להביא ליציאת ערבים מהשטחים מרצונם או שלא מרצונם, או להעניק להם מימשל עצמי (אוטונומיה) בהתאם להסכמי קמפ־דייוויד; מימשל ישראלי־ירדני משותף; פשרה טריטוריאלית: החזרת חלק מהשטחים לשלטון ירדני או ירדני־פלשתיני תוך קיום סידורי בטחון בדומה להסדר עם מצרים.

מהם מחירי הפתרונות והישגיהם, במישור הצבאי הבטחוני — האם הפתרון יקיים בטחון או יחריף את בעייתו ויגדיל את עולה; במישור הדמוגרפי: האם המדינה תהיה יהודית ברובה או יהודית ערבית עם שוויון דמוגרפי בשנת 2000; במישור האזרחי: האם הפתרון יחזק את ישראל כמדינה עם אזרחים שווי זכויות או שחלקם מונע זכויות מאחרים; במישור המדיני: האם הפתרון יקרב או ירחיק את ישראל למדינות שאנו רוצים להימצא בהבנתן, כמו ארצות־הברית, שווייץ והולנד, או אולי נהיה כמדינה שיאמרו עליה כי מעשיה מבזים מדינות אחרות; במישור היהודי: האם הפתרון יקרב לרוח היהדות ויזכה בתמיכת רוב היהודים בעולם או להיפך. האם הפתרון ישמש עילה להתנהגות פוגעת ביהודי הגולה. כן יש לבחון את משמעות הפתרונות המוצעים בתחום יחסי ישראל ארצות־הברית, ישראל מצרים, ישראל והפלשתינים, ישראל והעולם הערבי, יהודים וערבים בישראל, ישראל והעולם הערבי, יהודים וערבים בישראל ויתר חלקי העולם.

בסופה של התוכנית מציג הראבן את השאלה המרכזית: האם פנינו לקראת סכסוך מתמשך ומלחמות עם העמים הערביים, בתוך ישראל ומחוצה לה, או שעלינו להיות מוכנים גם לפתרון יחסי שלום ושוויון אזרחי? מהם מחירי שני הדרכים, זו לעומת זו?

תיירות בחסות מג"ב

בעיני התיירים, רובם צליינים, שהגיעו לישראל בפגרת חג המולד, כוח ההרתעה של צה"ל אכן מרתיע

מאת בצלאל עמיקם

הידיעות מכל החזיתות היו מרגיעות. „לכל כוחותינו ביהודה ושומרון שלום. ברצועת עזה שורר שקט מתוח" — בישר לנו הרדיו. המערך הצבאי הצפוף בשטחים החל בראשית השבוע לדלל שורותיו. פחות כומתות ירוקות של מג"ב, יותר כובעי משטרה כחולים. הנוכחות הצבאית פחתה, אך המשטמה נשארה בעינה.

חיילים חמושים ממשיכים להסתובב בחוצות ירושלים. אפשר למצוא אותם בצורה מורגשת בסמטאות הצרות ובשווקים הציוריים של העיר העתיקה. יש הסבורים, כי הימצאות מאסיבית של אנשי צבא משרה תחושה של חופשיות וביטחון. בעיני התיירים, רובם צליינים שהגיעו בתקופת פגרת חג המולד לארץ, כוח ההרתעה של צה"ל אכן מרתיע. הם מרגישים שלא בנוח כאשר בכל קרן רחוב פוקחים אנשים, לבושים במדים, עין על תנועותיהם. אומרים להם כי הדבר נעשה כדי להבטיח את שלומם. הם מהנהנים בראשם, אך היו מרוצים יותר לו יכלו להסתובב בלי שעין איש הביטחון צופיה הליכותיהם.

מראות עשן, צמיגים ורימוני הגז אינם מהסממנים המובהקים המעודדים תיירות. חרף העובדה שמגביקי"ם קשוחים הופיעו על המרקעים בחו"ל, כשהם מנופפים מפגינים חמומי־מוח ומפיצים אותם לכל רוח — אין התייר המצוי נוטה לחסות בצילם. הוא מעדיף אווירה של נופש ובילויים על פעמי מלחמה וצילומים חדים של ניפוץ הפגנות.

את מידת ההשפעה של האירועים האחרונים בשטחים לא ניתן לכמת למונחים מספריים, ההלם הראשוני היה קשה והטלפרינטרים במשרדי סוכני הנסיעות החלו לרווח על ביטולים. אנשי תיירות מנוסים למדו כיצד לספוג מהלומות כגון אלה ולשקם במהירות את ההריסות.

מכות בענף

„היו כבר דברים מעולם" — אמר לי סוכן נסיעות ירושלמי, העוסק בתיירות צליינית" — פעם היתה זו סיירת החכ"ם, שנדחקה להר הבית, ומראות ההמונים המשולהבים סביבה הפחידו את התיירים. פעם אחרת — המלחמה הארוכה בלבנון. מכות בענף רגיש זה לא חסרות".

סוכן נסיעות ערבי שהיקף מכירותיו גדול, ממזרח־ירושלים, חבר מכובד בלשכת המסחר, סיפר לי כי הוא יצא מגדרו ממש כדי למנוע ביטולים. „צלצלתי אל כל הסוכנים עמם אני קשור בארצות־הברית, ודיברתי אפילו עם ראשי הקבוצות במטרה להרגיעם. המאמצים שלי נשאו פרי ובימים אלה ממש מטיילות כאן שש קבוצות שלי כמתוכנן".

גורם תיירותי נוסף במזרח־ירושלים אמר לי, כי חרף אזהרות משרד החוץ האמריקני — התיירים עצמם לא נרתעים מלבוא. „הסברתי להם, כי לא משרד החוץ שלהם יודע מה מתרחש פה, אלא האיש במקום. אנו לא היינו לוקחים על עצמנו סיכון להביא תיירים אילו ידענו ששלומם נתון בסכנה".

בעל משרד נסיעות במערב העיר, שעסקיו מושתתים על תיירות נכנסת, מודאג מקריאות האזעקה של עמיתיו בארה"ב: „האמריקנים חוששים ליטול על עצמם את האחריות לשיגור קבוצות תיירים לארץ. השוק האירופי, לעומת זאת, יציב ומוכן לקבל ללא עוררין את הערכותינו על המצב".

אבנים חיות

התייר הממוצע נלקח מאתר לאתר, ולעתים מחנות מזכרות אחת לשניה, כשהוא מסב באוטובוס ממוזג אוויר ומרווח. מנחה אותו מדריך מקצועי פחות או יותר, שמהווה עבורו נציגה הנאמן של הארץ המארחת. על בעיות הארץ משקיף התייר בעד חלונות האוטובוס. השיח והשיג שלו עם התושב המקומי מוגבל בנושאי שירותים או עמידה על המקח.

במזרח־ירושלים נמצאים גורמים הסבורים, כי יש לקרב את התיירים למציאות הפוליטית והחברתית הנרקמת כאן, והמרתקת לא פחות מהאתרים ההיסטוריים. לאחרונה ביקרה בירושלים קבוצה של צליינים נוצרים, הקוראים לעצמם „האבנים החיות". מזכיר הקבוצה דונקן מק־פרסון מרגיש, כי אין אנשיו מסתפקים באבנים הדוממות של הארכיאולוגיה, אלא רוצים ליצור קשר חי עם האוכלוסיה המקומית. כתב העיתון הערבי, היוצא בשפה האנגלית, „אל עאודה", שליווה את הקבוצה בסיורה במזרח־ירושלים, בבית־לחם וברצועת עזה, מעלה רשמים בלתי שגרתיים.

התיירים הנוצרים פגשו במציאות, כאשר נקלעו לפיזור הפגנה אלימה בעזה, ביקרו באוניברסיטה ערבית בבית־לחם וראו התכתשות ברוטלית של הסטודנטים עם אנשי הביטחון. המטיילים סיכמו את רשמיהם בהבעת הדעה, כי הביקור שינה לחלוטין עמדות שאימצו להם בעבר.

מזכיר האגודה לשמירת זכויות האדם במועצת הכנסיות האנגליות, שביקר מספר פעמים בעבר בארץ, סיכם: „בסיורים קודמים בישראל ביקרתי באתרים קדושים וראיתי הכל בעיניים מערביות ויהודיות. הסיור הנוכחי היה בשבילי גילוי מחדש".

„התמונה כואבת" — סיפרה בהתרגשות תיירת מדרום־אנגליה. „בעזה ראתה ישראל אחרת. הכומר האנגליקני ביללס מעלה את חוויותיו: „כאנגלי ממוצע נהגתי לראות את הפלשתינים.. ברמות של טרוריסטים ואת הישראלים כבחורים הטובים. היום עלי לבחון מסקנות קודמות".

אחת המטיילות מלונדון ציינה: „הערצתי לישראלים בשל הישגיהם, לא חלפה אך הם סגורים בתוך של חרס עצמי".

כל זאת, לאחר עשרה ימים של ביקור, וכמו שמעידים התיירים „עוד הרבה נשאר לראות ולגלות".

בדימוי הישראלי, אותו נשאו עימם בבואם לארץ, חלו בקיעים עמוקים. הקיטוב בין העם היהודי לבין העם הפלשתיני הותיר בהם רושם קשה והרהורים נוגים.

על הפרק

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

קרינה דולפת בסתר

על האסון הגרעיני בצ'רנוביל נודע לציבור הרחב לאחר שבועיים. אסון דומה בבריטניה נחשף עתה לראשונה, 30 שנה אחרי האירוע

מאת דפנה ורדי, לונדון

שלושים שנה לאחר האירוע נודע לאזרחי בריטניה כי בארצם היתה התאונה הגרעינית השניה בחומרתה בעולם. דליקה שנמשכה שש־עשרה שעות רצופות במפעל הפלוטוניום שבצפון־מערב בריטניה גרמה נזקים מתמשכים, אך ראש הממשלה דאז, הרולד מקמילן, החליט שעדיף להסתיר את העניין מהציבור הבריטי מחשש שפרטים מלאים על האסון עלולים לפגוע בשיתוף הפעולה בנושאים גרעיניים בין ארצות־הברית לבריטניה.

הפרשיה התגלתה במסגרת החוק המשחרר מסמכים ממשלתיים מסווגים לאחר שלושים שנה, אלא אם כן יש סיבה להמשיך לשמור אותם חסויים. בשנה שעברה החליטה ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, לאפשר את שחרורם של המסמכים הנוגעים לתאונה בווינדסקייל עם הגיע מועד שלושים השנים. המסמך היחיד הקשור לפרשה, שלא שוחרר, היה תוכן עדותו של אחד האנשים שהופיעו בפני ועדת החקירה. מסמך זה יישאר חסוי למשך עשרים שנה נוספות.

למרות שרשמית, איש לא נפגע מהשריפה, ממצאי ועדת החקירה מראים כי התאונה יכלה לגרום לכ־260 מקרים של סרטן בלוטת המגן, אשר כ־13 מהם הסתיימו במוות. ועדה זו העבירה את ממצאיה בשנת 1983. אותה ועדה גם מצאה כי החומרים הרדיואקטיביים המזיקים יכולים היו לעבור את כל בריטניה.

בלי שהעניין יגיע לאמצעי התקשורת, הצליחו שלטונות בריטניה להפסיק את אספקת החלב ברדיוס של 200 מייל מהאיזור למשך שישה שבועות. אבל, הפסקה זו החלה רק יומיים לאחר האירוע, כאשר נבדקו דוגמאות של חלב מהאיזור, והתגלו כנגועות.

רופא שעבד במקום ולא היה שבע־רצון מהעובדה שהשלטונות לא הזהירו את התושבים ולא הודיעו להם שעליהם להישאר בבתיהם כתב לעיתון המקומי. תשובתו של מקמילן היתה מעליבה ומבטלת.

רק עכשיו, לאחר שלושים שנה, מנסים מדענים להתחיל בעבודה הקשה והמסוכנת עדיין, של טיפול בערימות החומר הגרעיני שנחסם בזמנו. אחת מאותן ערימות מכילה יותר מעשרים טונות אורניום. התוכניות לטיפול בחומר המסוכן, המעובדות על־ידי הרשויות הגרעיניות של בריטניה, הן מאוד זהירות ושונות בהרבה מהדרך בה טופל הנושא זה במקור.

מרבית העבודה תיעשה בעזרת מכשירים המונעים בשלט רחוק, ומבוקרים על־ידי מצלמות טלוויזיה. בדרך זו יצליחו לצמצם עד למינימום את חשיפתם של בני־אדם לקרינה.

מהמסמכים שפורסמו עתה עולה, שמהלך האירועים בווינדסקייל היה דומה לזה שבצ'רנוביל, גם אם הגורמים היו שונים.

עד היום לא ברור למדעני הגרעין הבודקים את האיזור, מה מידת הסכנה בפירוק המיתקן ומה האפשרות שדליקה כמו זו שפרצה לפני שלושים שנה תחזור.

פירוק המיתקן בהתאם למידע הקיים ייארך שנים, ויעלה לממשלת בריטניה עשרות מיליוני לירות שטרלינג. אך עדיין לא ברור אם החלטת השלטונות תהיה להתחם את המיתקן בבטון או להמשיך בנסיונות לפרק אותו ולהיפטר מהפסולת בו בשלבים.

בשלב זה, גילוי הפרשיה יתן ללא ספק סיוע רב לארגונים הנלחמים נגד השימוש הגרעיני והן לאלה הנאבקים למען ...התחנות.

...חבר מפלגת העבודה לענייני איכות הסביבה, ד"ר ג'והן קנינגהאם, אשר בא מאיזור ...של ווינדסקייל, אמר לאחר פירסום ...כי הגילוי „יתן דחיפה למערכה למען ...חופש המידע בבריטניה", מערכה בה הוא ...תומך.

...כן, מי שהיה בעבר שר האנרגיה ...מפלגת העבודה, אמר: „לא רק ...הבריטי הלך שולל בעקבות הסתרת ...אלא שגם שרים, כולל אותי, לא ...את המידע הדרוש. כן הוסיף כי הוא ...על פרטי האסון מהעיתונים, והוא ...את זעמו באותו זמן.

...אל כל הכל, נראה שהתגובה בבריטניה ...היתה הרבה יותר מתונה מהתגובה ...לאסון בצ'רנוביל. לאחר צ'רנוביל זעמו ...הן על העובדה שהאסון התגלה רק ...מאוחר יותר, והן על עצם התקרית. ...זה, התגובה מתרכזת בעיקרה ...שזה יסייע למאבקים פוליטיים ...כיום.

...מאמרי המערכת שהוקדשו לנושא, ...כתב ה„גארדיאן", כי ייתכן מאוד ...האירונית, דווקא הכנות הסובייטית ...צ'רנוביל היתה הגורם שאילץ את ...בריטניה להיענות לחוק חסרת ...לאחר 30 שנה, ולא לנסות לרחות ...נעוד עשרים או שלושים ואולי מאה

...מעניין לראות, שחברי הפרלמנט מהאיזור, ...עדיין נמצא מיתקן גרעיני — תחת שם ...— סלפילד, אינם מביעים דאגה ...שתאונה דומה תחזור על עצמה. ...חוששים בדיקה מחודשת ומקיפה של ...הבטחון באיזור. הדבר היחיד אליו הם ...הוא החשש שהגילוי יתן למערכה ...המידע בה הם שקועים כרגע. ...שהעלו את בעיית המיתקן הקיים ...במקום הם האידים, אשר זה ...מתלוננים על ששלטונות בריטניה ...את הפסולת מהמיתקן בסלפילד אל ...דבר המעורר חשש מפני נזקים

מחזה מקורי באולמות מלאים

שאלה של שפה

מאת גיורא מנור

ברוך השם, בעיות לא חסרות לנו. המחזאי הישראלי בזמננו אינו חייב לשבת בחדרו ולמצוץ את אצבעותיו או את קצה העיפרון (ממילא אי־אפשר למצוץ מעבד תמלילים...), כדי למצוא נושא בוער לכתיבתו. הכל בוער. ה„שטחים" (מוטי לרנר, „חבלי משיח"), המצב החברתי של נוער־השוליים („מי תהום", „סנגור", „חוג לדראמה"), הירידה („אוסטרליה הדרומית" מאת דן אילן), ובמעט כבר משעמם ומיותר להזכיר את סובול, שטיפל טיפול שורש מכאיב בכל האזורים הרגישים של חיינו: שואה („גטו"), אנטישמיות וזהות („נפש יהודי"), ערבים („פלשתינאית") ועכשיו עצם מצבנו הקיומי („סינדרום ירושלים").

ובקוטב השני, האוניברסאלי, חנוך לוין, שהחל את דרכו בסאטירה אקטואלית („המלחמה הבאה", „מלכת האמבטיה") והרחיק לכת עד „איוב", „הוצאה להורג" — לדידי החשוב במחזותיו — „הזונה מבבל" וכל יתר מחזותיו המצוינים, כ„אורזי המזוודות", „סוחרי הגומי", וגו', ככל שהם „מקומיים" יותר, כן הם כלליים ואנושיים.

בדרך־כלל מקדישים שבוע מיוחד לנושא הזקוק לעידוד. יש לנו מבצעים לטובת המלחמה בסרטן, ארץ ישראל נקייה, מלחמה נגד תאונות־הדרכים, וכעת הגיע תורו של שבוע, המוקדש למחזה המקורי, והוא תחום, שכלל אינו זקוק לעידוד מיוחד. את בעיות הכלכלה לא פתרנו, רוב האוכלוסין מסרבים לפתור את בעיות יחסינו עם העם השכן, אבל אין בנמצא „בעיית המחזה המקורי". בתיאטרון הגשמנו את הציונות בלי קושי, אם כי הדבר דרש זמן רב.

עשינו זאת טוב ממה שישער אפילו תיאודור הרצל ב„אלטנוילאנד", כי שם תיאר רק תיאטרון (משגשג, אמנם) המדבר גרמנית, צרפתית, רוסית או אנגלית. כי אם יש משהו בגדר נס אמיתי בהגשמה הציונית, הלא זה בלי ספק בתחום תחיית השפה העברית.

זכור לי, איך בעיצומה של מלחמת העולם השנייה התפרסם מאמרו „המדעי" של החבר סטאלין, שדן בסוגייה המאוד סכולאסטית: האם השפה היא „תנאי ייצור" או „אמצעי־ייצור". הכל התפעלו מיכולתו של המפקד העליון של הצבא האדום, הנתון במאבק לחיים ולמוות עם הפולש הנאצי, להתפנות לשאלות פילוסופיות בעצם ימי הקרבות המרים, אם כי כיום אינני בטוח אם הוא עצמו כתב את אותו החיבור, או שהיה לו GHOST WRITER, שעשה את המלאכה במקומו... ברור, שהשפה היא גם תנאי וגם אמצעי ושללא השפה העברית, לא היתה קמה מדינת ישראל — ואני בטוח, שהשאלה המטרידה של המחזה המקורי, שהציקה לתיאטרון הישראלי בעצם עד לפני שנים מעטות, היתה בראש וראשונה, שאלה של שפה.

אחרת, הרי אי אפשר להסביר את התופעה המוזרה, שעד סוף שנות ה־70 היה המחזה העברי, „המקורי", הילד הבעייתי, ועקב־אכילס, של התיאטרון שלנו.

נושאים דראמטיים מסעירים מעולם לא חסרו בארצנו הקטנטונת, שלעולם לא משעמם בה. משוררים מעולים נמצאו לרוב, רק מחזאים או מחברי רומנים כמעט ולא היו, ואם היו, „תוצרתם" לא השביעה את רצון הבמאים ומנהלי התיאטרונים, שראו במחזה העברי המקומי — וזה מונח הרבה יותר הולם מ„מקורי" — בעיה, התחייבות, שאין לה כיסוי של ביקוש על־ידי הקהל. שעה שבתחום הפרוזה לא היה צורך להשמיע את הטקסטים שנכתבו, לא כן על בימת התיאטרון. וכאן בלטה המלאכותיות הנוראה של השפה, או נכון יותר, היעדרה של שפה, שיהיה בכוחה לשכנע בריאליזם שבה, שהוא הכרחי בתיאטרון, אפילו אם מדובר במחזה מופשט לחלוטין. גם הרוחות או הדמויות הסימליות על הבימה חייבות לדבר כבני־אדם, אולי על מישור לשוני שונה, מורם, אבל גם הרמה זו מורגשת רק לעומת, או בהשוואה, לנורמה.

דליה שימקו ואורי אברהמי ב„אחד משלנו", בחג המחזה המקורי (צילום: רונית שני)

מה היה למעשה החידוש המרנין של משה שמיר, שהוא מחזאי לא יותר מבינוני, ב„הוא הלך בשדות" שלו, שהוצג ב„קאמרי", על הימים, בעצם ימי מלחמת העצמאות? בוודאי לא בתחום הדראמאטורגיה. הרי הסיפור הוא מלודראמה, דרושה למדי, סיפור על אהבת נעורים ובעיות אצל הדור הבוגר, והכל מסתיים בכך שהמלחמה קוטעת את האהבה באכזריות. זה כל כך באנאלי, ודווקא באנאליות זו היתה הצלחתו הגדולה של שמיר, כי הבימוי של יוסף מילוא הוסיף לעניין טעם של בימוי חדשני — שימוש בפרויקציה של רישומיו של אריה נבון במקום תפאורה בנויה, מסורתית, ושימוש בחמשת ה„פייבר ספוטס" הראשונים בתיאטרון הישראלי — ואילו הריאליזם (היחסי) של הדמויות היה רענן ומשכנע. מדוע יכלו לפתע עמנואל בן־עמוס, חנה מרון ועמיתיהם להישמע כמו בני המקום ובני התקופה, עד שנוצרה הזהות בין הצופה לדמות הבימתית? בשל השפה. משה שמיר כתב דיאלוג בשפה העכשווית של אותם ימים.

מה שנוצר ברחוב — במובן הסימלי של מלה זו, כי העגה הישראלית המיוחדת נוצרה אז דווקא בעיקר בכפר — היה למעשה הרובד הלשוני הגבוה, שהיה צבעוני, אבל לא התאים לעיסוק בנושאים „נכבדים". הלשון המתוסכסכת, התחכה, האידיומאטית, המשתעשעת, שהיתה אולי תגובה קיצונית למדי לפרזאולוגיה המתורגמת של דור המייסדים, תאמה את המקום והזמן.

היה זה נתן שחם, שבשנות ה־50 מצא דרך להכניס מטענים רוחניים למחזותיו, שהיו בעלי מודעות חברתית או, אם תרצה, פילוסופית, בלבוש המחזה הריאליסטי האמריקני. הוא היה במידת מה הקליפורד אודטס של התיאטרון העברי, למשל ב„קרא לי סיומקה", וב„הם יגיעו מחר", שהמכנה שלו — המודעות לכך שיש על אותה גבעה שבעה מוקשים, העתידים להתפוצץ במוקדם או במאוחר, יש מצד אחר סימבוליקה כמעט קלאסית, לא בכדי יש שבעה מהם, אבל הטקסט מצוי במישור הריאליסטי, שהיה אופייני לשכבה מסוימת של היישוב, אותה שכבה, שעמדה במרכז העשייה. זכורה לי ישיבה חגיגית מיוחדת של המועצה לתרבות ואמנות, אם אינני טועה בראשית שנות ה־70, שארגנה לאה פורת, על בעיית המחזה המקורי. נתבקשתי לומר בה כמה דברים, ובחרתי לנתח את בעיית השפה הבימתית. טענתי, שהעברית המדוברת העומדת לרשות המחזאי (ומדרך הטבע, השחקן) היא העגה הצברית־שוקית, הסלנג שדן בן־אמוץ, עמוס קינן או בנימין תמוז ניסחו, ולאו דווקא בכתיבה לבימה, אלא בעיקר בעיתונות, מצד אחד, ומצד שני הפאתוס המסורתי, ה„מסולסלת" של מחברי תקופת התחייה בני הדור הראשון בארץ ישראל. במלים אחרות, אפשר היה להתברך ולקלל או להתנבא ולנאום בלבד. ומה שחסר, היא השכבה הבינונית, התקינית אבל היום־יומית, משהו המקביל ל־B.B.C. ENGLISH, שפה נעדרת הגדרה מעמדית, ללא סימני הכר של מוצא עדתי או גיאוגראפי.

באותה ישיבה קם וטען כנגדי יעקב אורלנד, שהשמיע את הפסוק הבא: „תמיהני על מר מנור, שהוא סבור, שאין לנו שפה תרבותית בינונית. הנה, אני ברגע זה דובר בעברית פשוטה ומובנת..." אורלנד לא חש כלל, שסגנונו הלמדני, המלאכותי משמש הוכחה חיה לטענותי.

במצב ההוא יכול היה, על כן, נסים אלוני להשתעשע בתעלולי הלשון והדמיון שלו, השייכים לעולם אישי מאוד. ועמוס קינן לעשות שימוש משלו בהישגי תיאטרון האבסורד הבקטי ועוד יותר זה של יונסקו, בכתיבתו הדראמאטית, בלי להתחייב לישראליות או עבריות.

ואולי יותר בזכות המתרגמים, שנאלצו לחפש אקוויוולנטים לשפה הבינונית, האינטליגנטית של המחזות שתרגמו בעברית המתפתחת, נמצאה לבסוף השכבה הלשונית החסרה, יותר מאשר בגלל הסופרים העבריים, שנשארו שבויים, בחלקם עד עצם היום הזה, במוזרויותיהם האישיות בתחום השפה.

ומשקמה „בימת השחקנים" (וגם זו כבר היסטוריה של למעלה מעשרים שנה...) שחרתה על דגלה את החיפוש אחרי המחזה המקורי ומשהגיע עודד קוטלר לניהול תיאטרון חיפה, נוצרו למעשה התנאים לכתיבת מחזות ישראליים ריאליסטיים של ממש, ללא אילוצים לשוניים.

גם סגנון המשחק השתנה. הריאליזם המשכנע, שהיה נחלתו ולחם חוקו של התיאטרון באירופה ואמריקה מראשית המאה, נעשה לסטאנדרטי אצלנו רק אחרי שרוב השחקנים הצעירים באו משורות בוגרי בית־צבי ויתר בתי־הספר למשחק.

וכך הגענו למעשה למצב נורמאלי, בו יש תיאטרון עממי־מסחרי, כגון „הגשש החיוור", לצד מחזאות ריאליסטית, המתקבלת כטבעית אפילו אם אין לה הרבה מה לומר, כגון אצל הלל מיטלפונקט: מחזאות מגויסת, אף היא ריאליסטית במהותה, כגון זו של יוסף מונדי, ועד למחזה המודרני באמצעיו, המבוסס על חיינו, ה„מקומי" עד כדי כך, שהוא מובן ומעניין גם בארצות אחרות, של יהושע סובול: וכל אלה בצד הצגותיו הסוריאליסטיות, במובן האמיתי של מונח זה, של ריאליזם דמיוני, מאת חנוך לוין, עד שאין עוד בנמצא „בעיית המחזה המקורי".

יש מחזאות ישראלית, שמקוריותה תלויה ביכולתו המחשבתית והאמנותית של היוצר, ולא בתנאים חברתיים של מקום וזמן. לכן אני מניח, יהיה פסטיבל המחזה המקורי הנערך כעת, האחרון בסוגו. בימי ליקוי המאורות, שאנו נתונים בו, המחזאות העברית המשגשגת היא תופעה חיובית, נקודת אור בחושך הסוגר עלינו עם פרוס חגיגות הארבעים למדינת ישראל.

שחקנים של החיים

מאת אלישבע איילון

אתה יכול לבוא ערב ערב, לצפות באולמות המתמלאים. באשר לך, מישהו ודאי יתחזה על קנקנך. באשר לתיאטרונים, הם כבר לא מתביישים במה שיש בהם. במיוחד לא במחזות הישראלים המקוריים. כרטיסים אזלים, קופות נסגרות בדיוק בשעה 8.30 ואו גם בתחילת ההצגה, מאחרים לא יורשו להכנס. עושים כאן כבוד לשחקנים, למקצוע.

כשהמסך מורם המפיק מתמוגג. זוגות עיניים מרוכזות חוצות שורות שלמות. עיניים גדולות שמחפשות עוד טעם לחיים, גם כשהתבשיל שמוגש להם שם על הבמה לא תמיד ערב לחיך, חריף, מר, מתוק מרי, עדיין נא. ישראל בתהליך התהוות בין חלום להתגשמות, בורח בשרק מזדמן לו אל התיאטרון, מבקש לגעת בזוהר פרמננטי של ערב תרבות.

„למעלה ממיליון וחצי צופים פוקדים את התיאטרונים השונים במשך שנה אחת," אומר המחזאי מוטי לרנר. „אכן נתון מרשים. „וזה לא נכון", הוא אומר. „שרק נושאים פוליטיים מושכים את הקהל. מחזות כמו 'אנשים קשים', 'קידוש', 'מי תהום' ורבים אחרים. מחזות סוערים של אנשים קשים, של חיי חולין כאן בארץ והקהל של היום לא עושה יותר איפה ואיפה בין חומר מקורי למתורגם. משקפות האולם שביזוז בוחנות את כרטיס הביקור. המצב אם לא בעין מקצועית לפחות בעין מעורבת.

הקהל היום, נוסע לראות תיאטרון בחו"ל אומר אילן רונן המנהל האמנותי של הקאמרי, „הקהל מעמיד בהשוואה את מה שהוא רואה כאן ושם, אם ומכבו לו הבל הוא לא יקנה. כמובן שיש גם גאווה יהודית כשהצגה כמו 'קידוש' מוצגת באדינבורו ובלונדון וזוכה לביקורות נלהבות לא רק על הטכסט אלא גם על המשחק, מה שמחזק את התחושה שיש כאן רמה אמנותית טובה מעבר לעיסוק בדואשה או בפוליטיקה. ההצגה 'קידוש' עברה כבר את 250 ההצגות מסך. היא מוצגת זו העונה השלישית ועדיין לא ידוע מתי תרד".

במודעות פרסום בעיתון רשום כי 'קידוש' עברה את הצגת ה־200 (זו לה עונה שנייה). מה שמלמד שאין יותר צורך במשיכה פרומוטיבית: הפרסומת לא מעטה כדי למשוך צופים. הפרסומת לא מספיקה להשתנות לפי מצב הרוחה המסורה של ההצגה. הקופות מתמלאות בכספי והאולמות מתמלאים באנשים. אנשים קונים מעורבות חברתית ופוליטית במחיר כרטיס זוגי ומתיישבים מול המראה לשעה וחצי־שעתיים, לראות את עצמם נסו. המולת חיי היום־יום הזו, שמחייבת לא פעם שימוש מגבתי במשקופים של כאילו, בשטיקים הקטנים השקריים, מנקות שחקנים של החיים אל חייהם של שחקנים, שמציגים מציאות על במה, מציאות זוויתית מוחדדת. המראה הזאת זורקת להם בפנים את מערומיהם. עבור זה בדיוק הם משלמים. רוצים לצחוק ולבכות על עצמם בדרך אמצעית. לפרוק את ה„אני" המודחק בחברותא. פרזסיה שעושה אותם, אותך, אותי, חלק מ... וזה קל. קל יותר בתור האורח של המריבה, קל יותר בתור האורח הקטן שיושב בתור האורח. וכשהמסך עולה התגובה כבר בשיאה. אך מעבר להגשמת הנטיות האינטלקטואליות פלוס סיפוק ממפגשי החברותא השבועיים, מעבר לפרשנות הפסיכולוגית הזו, אין ספק שהקהל הישראלי מתרגז לתאטרון הישראלי כי הוא ישראלי והוא טוב.

עומרי ניצן, המנהל האמנותי של תיאטרון הבימה מסכים עם קביעה זו: „המצב השתנה לטובה ובצדק. היום, לפי התשים שלי, נוהה הקהל אחר מחזה ישראלי כי יש לו קירבה תמאטית ופולקלוריסטית למחזה המקורי מצד אחד, ומצד שני, מיום ליום הוא מעלה סטנדרטים, הוא יותר תובעני. יש כמה מחזות, שלא כאן המקום להזכירם, שלא הצליחו. הקהל שפט. פעם היתה השתוממות על כך שמישהו מקלל על הבמה ומדבר במטא של רחוב. היום דורש הקהל שתהיה אמירה, משמעות, תלת־ממדיות. נכון שהוא נותן למחזה הישראלי פור. אי־אפשר להתעלם מהעוצמה שבבכורה עולמית כאן היא אירוע תרבותי וחברתי".

מוטי לרנר מוסיף: „אני אוהב יותר את המחזה המקורי. קל יותר להתחבר אליו כי הוא מדבר על הסביבה הישירה. מערכת האסוציאציות קרובה. אני והקהל מכירים את ההוויה שממנה הוא נוצר. לי, כיוצר, קל יותר להזדהות עם המיטענים שיוצרים נושאים. אלה חברים שלי. אני מכיר את הקשיים העצומים שיש בכתיבה, את העבודה הקשה, הסיוטים. אם על מחזה מתורגם עובדים בערך 5 שבועות, אז על מחזה מקורי עובדים שלושה עד ארבעה חודשים. אבל חשיבותו עצומה".

כן, הצלחה, לא הצלחה, מה שבטוח, התיאטרון הישראלי המקורי משחק אותה באולמות מלאים. עם יומרות או בלעדיהן, הוא מתחרה ברפרטואר הבינלאומי ועושה זאת בהצלחה. ובכל זאת מוסיף מוטי לרנר אקורד סיום מינורי „למרות הכל הייתי מצפה שהתיאטרון הישראלי ישפיע על החברה הישראלית, כי הכיוון הזה עדיין לא משפיע על הנעשה כאן".

בעריכת עלינא תורי

מחול ראשון
כוריאוגראפיה וסימפאטיה

מאת גיורא מנור

להקת המחול תמיר, שנולדה מחדש, הופיעה בתוכנית חדשה בתיאטרון ירושלים, ובה ארבע יצירות, כולן מאת חברי הלהקה. להקה יוצרת, כזאת האופה את מחולותיה שלה בעצמה בתנור הביתי, היא תופעה נאה לכל הדעות. בכלל, תמיר זו חבורה סימפאטית של 10 רקדנים ורקדניות + מנכ״לית, (מאירה אליאש־ציון), אבל כוריאוגראפיה וסימפאטיה לא בהכרח הולכות יחד. הגברת כוריאוגראפיה היא יצור קפריזי מיוחד במינו, שרק לעיתים רחוקות מתרצה למחזרים אחריה.

בערב בכורה זה היא חייכה אלינו באמת רק בדואט המקסים, שיצר עמוס פנחסי, אותו ביצע יחד עם נועה דה, לקול משברי־ים ושחפים, במחול „מה שהחול סיפר..״

זו בהחלט עבודה מפתיעה, ובה תנועות מינימאליסטיות, כמעט בסגנון ה„בוטו״ היפאני, אולי גם משהו מפיוטי ההייקו. — כי הקטעים הקצרים נפסקים במקומות בלתי צפויים, ושני המבצעים לפעמים רק רועדים במותניהם, או מתגלגלים על החול (שבדמיון), מבלי לגלוש למוסכמות החוף הנאטוראליסטיות. אולי גם הלבוש של השניים — מכנסיים רחבים מאוד, ההופכים לכמעט שמלות, שוב בסגנון יפאני, סמוראי, מוליכים את האסוציאציות אל ארץ השמש העולה.

פרידה קלמוביץ׳ עיצבה את רוב תלבושות הערב, ועשתה זאת בטוב טעם. גם התאורה של גידי קופרמן היא על רמה גבוהה ביותר, פלסטית ותואמת את המצב הבימתי, מבלי להירתק אל המרכז בזכות עצמה, כפי שצריך להיות.

תמ״ר היא בראש וראשונה חבורה של רקדנים מעולים, והכל שבתכניתם זו הם המעיטו כל־כך לרקוד.

אין לי דבר נגד תיאטרון־תנועה, ההיפך הוא הנכון. אבל חוששני, שאמיר קולבן למד, במשך שתי העונות בהן רקד בעיר פרייבורג שבגרמניה, כמה דברים, שמוטב לשכוח אותם: הרצינות הגרמנית המופרזת, ושימוש בסמלים, שמצד אחד הם ברורים מדי ומצד אחר לא ייחודיים, לא חד־פעמיים מספיק, כדי ליצור חוויה בלב הצופה, כגון לבישת ופשיטת מעילים עליונים ומגבעות.

באופן ספציפי יותר, ב„אט לאט לומדים הילדים לשנוא״, שמים להם ברווזים ותמרים על הבימה, מאכילים את עמוס בכפית אימהית כפייתית, הכל יושבים על סירי לילה, ושוב שטים הברבורים ומספרים לנו על הנזל וגרטל. במילים אחרות, חוויות ילדות די שגרתיות. אבל למה לומדים מכל אלה ילדים, לאט לאט או מהר מהר, לשנוא, ואת מין

בשעתו עסק בנושא משחקי ילדים „מסוכנים״ יירי קיליאן. מה עשהו הפך משחק למלחמה ממש. הוא השתמש בתמונה הידועה של משחקי ילדים מאת ברויגל לצורך זה, והמעבר משעשוע לרציחות היה ברור ומזעזע. אצל אמיר מושמע לפני המופע מעל פסקול, טקסט (של פטר הנדקה, אליבא דתוכניה), שאי אפשר היה להבין ממנו מילה. התפאורה — מסגרות נוסעות וברבורים — נאה מאוד, אבל הרקדנים עוסקים יותר על המידה בתפעולה.

את המחול המתנועע ביותר בערב תרם צבי גוטהיינר. „הלוך ושוב״, למוסיקה נעימה וקולחת מאת סטיב רייך, המשמשת את הכוריאוגראף ליצירת תהלוכות ומעגלים, במין חגיגה לכבוד משהו. הזרועות נישאות לברכה, התלבושת הבהירה מוסיפה אף היא חגיגיות. אבל הכל כאילו מרוח מדי, מאופק, נע בתחום הבינוני, הרוגע של מקום טוב באמצע. שאילו היה זה המחול הפותח את התוכנית, יתכן שהיתה ההתרשמות שלי שונה, כי זה פתח נאה, אבל זהו סיום המשאיר את הצופה, מכל מקום את הצופה הזה, קצת אדיש. וזה חבל, כי יש בלהקה רקדנים מצויינים, ונחוץ להם חומר לתנועתם.

אורי ליפשיץ הכינה עם חבריה (גל אלסטר, ערנה דה בר, רונית זלטין, רווי כפסמה, גליה פבין, צבי, אמיר ונועה) עבודה ושמה „למטרות רציניות״. הנשים שוכבות על הרצפה וקוראות עיתונים, צבי, אף הוא מעיין בעיתון, אבל משום מה כל־כך נדהם ממה שכתוב שם, שהוא נופל שוב ושוב לתוך ערימה של עיתונים. לאיזה מטרות רציניות ולא רציניות כל זה מתרחש, לא התברר לי, למעשה.

בהחלט אסור לדון להקה לפי תוכנית אחת, ועוד ראשונה. ערב מאכזב זה בוודאי ישמש לקולקטיב של תמ״ר להסקת לקחים. אם כוונתם לעסוק בתיאטרון־מחול, זה בהחלט לגיטימי, אבל נחוץ לזכור, שתיאטרון־תנועה זקוק בראש וראשונה למחשבה בימתית ברורה, משמעותית, כי כניגוד למחול ה„מסורתי״, הוא נעדר אותה הנאה מבריק־הביצוע והיכולת הטכנית של המבצעים היא רק מרכיב משני בו.

„למטרות רציניות״
יצירה של אורי ליפשיץ

כתב עת
מוסיקה מס׳ 9

בגיליון החדש של מוסיקה שלוש כתבות בעלות עניין מיוחד. הראשונה, חושפנית, מעוררת למחשבה ולשאלות נוקבות היא רשימתו של עודד אסף על התזמורת הקאמרית הקיבוצית. תזמורת זו שזכתה לאזכור, למכתבי קוראים ולתגובות רבות מעל דפי עתון זה, כמו גם מעל עמודיו של הדף הירוק, היה תוך התלבטות מתמדת בשאלת מטרות קיומה והדרכים להגשמת מטרה זו. שאלות אחרות הן: יחסם של הקבוצים אל חבריהם המנגנים בתזמורת; יחסן של תנועות ההתיישבות אל התזמורת ומעל לכול, מהן הציפיות של התנועה הקיבוצית כמוסד האב מאחור מיצירי כפיו.

לרובן של השאלות מתייחס אסף בכתבה שתובעת התייחסות ולאו דווקא של חברי התזמורת אלא של ראשי התנועה. נושא שלא זוכה לטיפולו הוא רצונם של הקיבוצים „לצרוך״ תזמורת קיבוצית. שבעקבותיו בא כמובן הרצון או חוסר הרצון לסייע לתזמורת להמשיך להתקיים.

הכתבה המרגשת של הגיליון היא מוגשת של עדנה מישורי על ילדים אוטיסטים ומוסיקה. בתהליכים ארוכים של צעד אחר צעד קטן בדרך ארוכה ביותר, הוכיחה המוסיקה שיכולתה להחזיר את הילד האוטיסטי אל מסגרות החיים הרגילות כאמצעי להשוואת עמיתיו בחברת בני אדם. הרשימה המעניינת ביותר היא דיווחו של הוויולן דניאל בניטה על מצב המוסיקה הקאמרית בישראל. התמונה העגומה העולה מרשימה זו היא שכל מערכת חינוכית בישראל בעיר וכפר נכשלה בחינוך אנשים לאהבת האמנות שאפיינה את הדורות הקודמים. עשייה [illegible] מצורך פנימי שתהיה אמנות קיימת וחי[illegible]. מול ערכים אלו, במרכאות ובלעדיהן ניצבת תרבות צריכה של ממוצע נמוך [illegible] שואף אל הטוב והמיוחד.

עוד בעיתון, סקירות על מנצחים מן [illegible] הראשונה בעולם היום: ויכוח, (ראשון [illegible] הסתם) על תרבות הקסטות; על המחול [illegible] וסיפורה של שערורייה קטנה בשולי [illegible] פסטיבל זלצבורג הגדול.

ל.ר.

מוסיקה
קשר טוב

מאת מדי שני

תזמורת סימפונית חיפה. קונצרט למנויים מס. 4 . מנצח: בוריס ברוט (קנדה). סולנים: אריה ורדי, פסנתר; יגאל כהן, קלרנית. אודיטוריום חיפה. בתכנית: מוצרט: הפתיחה לאופרה „נשואי פיגארו״; שומאן: קונצ׳רטו בלה מינור לפסנתר ולתזמורת. אופ. 54; היידו: „סרנדות ביישניות״ לקלרנית ולתזמורת סימפונית; בטהובן: סימפוניה מס. 2 ברה מאג׳ור, אופ. 36.

הערב כולו הוקדש לזכרה של הפסנתרנית ריקי ספרבר ז״ל. אריה ורדי, שנמנה בין מוריה, ציין קווים לדמותה. תוקם קרן לזכרה, אשר תקיים תחרות שנתית למוסיקאים ישראליים החיים בארץ. תכנית הקונצרט כללה גם יצירה ישראלית. אנדרה היידו מסביר את יצירתו האישית „סרנדות ביישניות״ לקלרנית ולתזמורת סימפונית: הקלרנית — הדמות המרכזית — מייצג את ה„אני״ מול התזמורת שמתפקדת כ„קהל״ בסופו של דבר הסולו, דמות בודדת ומתמרדת, ימצא את בת זוגו בקלרנית השני שיושב בה התזמורת.

המנצח בוריס ברוט אינו פנים חדשות. הוא כבר ניצח על התזמורת הסימפונית זו בעבר. ההדרכה נינוחה ולרוב יצר קשר נאה עם הנגנים. במיוחד התרשמתי מהבצע הקלילות בליווי הסולנים. קודם נגינתו של יגאל כהן ביצירתו של היידו ואחר כך בקונצ׳רטו מאת שומאן. אריה ורדי נגן הסולו במוסיקה הרומנטית האישית של שומאן: הוא הפגין טכניקה טובה, ריכוז ורגישות. לאחר מכן כהדרן הוא הוסיף קטע קצר מאת שומאן „אבירה ראשונה״.

ברוט ונגני התזמורת בחרו לסיים את התכנית בבצוע מהימן של הסימפוניה השניה מלאת חדוות חיים מאת בטהובן. כהדרן הוסיפו את האריה הידועה מאת באך, הוא שתאם אווירת הערב כולו.

אירוע
גיטרה אולימפית

מאת יוסי ונונו

זה שבאלדי אוליבר גיטריסט מוכר, זה ידוע. זה שהבישרון שלו חורג מעבר לגבולות המדינה, גם זה ידוע. מה שנשאר זה לחכות ולראות אותו עושה זאת. והוא בדרך הנכונה. באלדי יוצא לשורת הופעות ב„אולימפיאדה״ סיאול, וזוהי רק התחלה.

משפחת הגיטרה חגגה בשבוע שעבר עם באלדי ותאמינו לי פרגון כזה קשה למצוא בין אמנים, אבל כנראה שזו משפחה מיוחדת. לגבי באלדי זוהי פריצת דרך לקריירה בינלאומית שיכולה להביא הקלטות, הופעות והכרה.

מתוחן אחד בערב היה גיורא נאור, אשר [illegible] של באלדי האיש שרוחף את אמנות הגיטרה. נאור: „יציאתו של אוליבר להופעות, [illegible] הזוקרתי „אולימפיה״ שכפרין, היא חשוב כבוד לאומנות הגיטרה המקומית. הוא שממה את ישראל על המפה הבינלאומית בתחום אמנות הגיטרה״.

אמני גיטרה, מסתבר טובים [illegible] בדיבורים. הפריטה עדיפה להם. הגיטרה שהלכה, שם שמורה לערבים מהסוג הזה. [illegible] גדול מהגיטריסטים אפשר יהיה לשמוע [illegible] בפסטיבל הגיטרות הבא, עד אז אולי [illegible] יהיה עסוק מידי. אתם יודעים, פריז, לונדון, ניו־יורק... שיהיו בהצלחה!

קולנוע
משרתת עם עבר

„הנסיכה מבוורלי הילס״ בקולנוע „רב חן״ בתל־אביב

מאת יעל ישראל

יש משרתות הראויות להיות נסיכות, ויש נסיכות הראויות להיות משרתות ואם יש פיות שיכולות להפוך לסינדרלות מתוקות, לנסיכות בחינם שרביט, מדוע שלא תהיינה פיות המסוגלות להעביר נסיכות מפונדקות ומנופחות סדרת חינוך מחודש, ולשם כך להפוך למשרתות לאיזה זמן חודשיים?

„הנסיכה מבוורלי הילס״ — פנטסיה קומית מתוקה וקלילה, מציגה את המשוואה הבאה. הלקוחה מאותן אגדות מתקתקות שמילאו את ראשינו משחר ילדותינו בהבלי שווא, והפכו אותנו לעד ליצורים ועלמניים ורומנטיים, המטמינים בליבנו לבואן של הפיות הטובות.

אז מסתבר, שהפיות הטובות מסוגלות לעשות גם דברים לא נעימים, כמו למשל, ללמד אותנו לקח. בערך כמו מה שקרה לגיבורה המסכנה של הקומדיה — „הנסיכה מבוורלי הילס״. היא היתה ילדה עשירה, מפונקת, משועממת, אנטיפטית, בזבזנית וחסרת אחריות מינימלית. חייה ריקים וקיקיוניים. לא עבדה, לא למדה ורק הסניפה כל היום. עד שיום אחד הפייה הטובה שלא שמעה למשאלות ליבו של אביה ופשוט מחקה את הכת הרעה מחייו והפכה אותה לילדת אשפתות, לכלוכית מסכנה שנאלצת להתפרנס למחייתה. ג׳ייסי (אלי שיירי) המפונקת לא מאמינה שהפייה הטובה יכולה להיות כה רעה, ומה פתאום להפוך נסיכות למשרתות, איפה נשמע דבר שכזה, באיזה אגדה זה בכלל כתוב?

ואז נאלצת ג׳יסי למצוא עבודה בתור משרתת בביתם של עשירים מגוחכים וולגאריים במאליבו. עכשיו היא נפגשת עם העושר המנקר והנצלני מצידו האחר של המטבע. קודם היתה גבירה, עכשיו היא משרתת. קודם גזלה את כספם האחרון של משרתיה, עכשיו היא לומדת על בשרה איך זה להיות מושפל, דפוק קבוע, איך זה לחיות על 140 דולר לשבוע. רחמנא ליצלן.

את „הנסיכה מבוורלי הילס״ ביימה הבמאית האמריקנית הצעירה איימי ג׳ונס, השייכת לדור החדש של בימאיות הוליוודיות, עצמאיות, שפרצו לתעשיה בשנים האחרונות. בשנת 73׳ ביימה ג׳ונס סרט דוקומנטרי שזכה בפרס המכון האמריקני לקולנוע. בין השופטים ישב הבמאי מרטין סקורסזה, שהציע לה להיות עוזרת במאי בסרטו הבלתי־נשכח „נהג מונית״. אז הכירה ג׳ונס את הבמאי רוג׳ר קורמן, הידוע כמעודד כשרונות צעירים. הוא שכר את שירותיה כעורכת סרטיו ואף עודד אותה להפיק את סרטה השני „מכתבי אהבה״ עם ג׳יימי לי קרטיס. „הנסיכה מבוורלי הילס״, המבוים ביד בוטחת וקלילה, הוא סרטה העלילתי השלישי של ג׳ונס.

דיק שאן, בוורלי ד׳אנג׳לו, טום סקריט וואלרי פרין

הצגה
מישמש

„עוגה למדינה״, שפיר הפקות

מאת יוסי ונונו

40 שנה למדינה ועגלת המופעים מתחילה לנוע. כל דיבמין יכול לקפוץ, אם לא יועיל למדינה לפחות יעזור לכיס. „עוגה למדינה״ מגדילה לעשות. זוהי הצגה על תהליך הכנת הצגה כשהנושא הוא שנת ה־40, המסתפר ארבעה תלמידי תיכון מנסים למצוא קו משותף ולכתוב ומכור על הנושא כהצגת סיום בבית־הספר.

בעוגה הזו, שאלות על יחס הארוך למדינה, ירידה, ערבים, מלחמות, עדות ואפילו צריך או לא צריך להלשין על הנגב ספסי בחינה מחדר המורים. ההצגה משולבת בפזמונים. לדוגמה: „עוגה למדינה איך מכינים... לוקחים קו פוליטי — ואת היטוב, מוסיפים בעיית ירידה. העוגה מוכנה, צריך רק קישוט, קצפת של בעיות דת...״

על אחד הקירות תלוי דגל שאחד התלמידים „מתעלל״ בו בעוד [illegible] לעמוד על כבודו הרמוס, בשיחה בין [illegible] לאביב בקיבוץ, שר האב לבנו את [illegible] במבטא רוסי והבן עונה [illegible] בארצנו, ניו־יורק סיטי, [illegible] מתברר, שאחד התלמידים גר פעם [illegible] ולאחר סבא שנלחם בלטרון, תלמידה תימניה [illegible] עד הסוף הטוב. [illegible] בהצגה אבל, מסתבר [illegible] האישור של התימניה.

מחזה: פזי עדה, בימוי: [illegible] משתתפים: דליה [illegible], אילן גידי (אורי פרידמן) [illegible] אור גבאי) יוני [illegible] מינוביץ). בתוכניה כתוב: [illegible] לבתי־ספר תיכוניים; שכבות [illegible] ותנ״כים. ואין ספק שהוא [illegible] התלמידים אחרי הצפייה בה [illegible] 40.

חברה חדשה
מאת גדי יציב

בגידת המשכילים

עכשיו כבר אין כל ספק בכך שהשר משה נסים החליט סופית על מדיניות של כלכלת בחירות המיועדת לקסום לשכבות הבינים בישראל, כדי למשוך את קולותיהם של העשירים והמתעשרים, ובעיקר של אלה המאמינים כי הם עתידים להתעשר.

מפלגת העבודה נגררת אחרי מדיניות זו, ומן הסתם נחזה בתקופה הקרובה בתחרות פרועה בין שתי המפלגות הגדולות, על קולותיה של השכבה החברתית הזאת.

זוהי תופעה חברתית מעניינת מאד, וניתן לנסח לה הסברים שונים - אבל היום שוב אי־אפשר להטיל ספק בעצם קיומה. הפוזה האבירית והאמיצה של השר האומר „לא נגרר לכלכלת־בחירות״, לא צריכה להטעות אותנו. „לא כלכלת בחירות״ בהקשר זה פירושה כלכלת בחירות למתעשרים, בדיוק כפי ש„היעדר התערבות ממשלתית בתחום הכלכלה״, פירושה הלכה למעשה התערבות לטובת בעלי הממון.

סימניה של כלכלת הבחירות המתוכננת בולטים לעין: שכבת העשירים זכתה להקלת מס ברפורמה, מס היסף על העשירים בוטל, ותקציב הממשלה קוצץ בכל הסעיפים אשר אינם פוגעים בחבריה של שכבה זו — בריאות, חינוך, סובסידיות למוצרים חיוניים, גימלאות לקשישים וקיצבאות לילדים. בהיקף אחר — שוב הוסר הנטל מעל כתפי שכבות הבינים והועמס על כתפי החלשים שבינינו.

משה נסים – כלכלת בחירות

■ ללא סיכונים

על ביצוע כלכלת הבחירות הוחלט משום שהיא משרתת את האינטרסים המעמדיים שאותם מזהים שר האוצר ועמיתיו, ומשום שהיא קלה יחסית לביצוע (לעומת, למשל, מדיניות כלכלית שיש בה התערבות ממשלתית־מינהלית, כמו זו שבוצעה בתקופת אשכול וספיר) — וגם מפני שמדיניות זו כמעט נטולת סיכונים פוליטיים וציבוריים, על פי מצבה הנוכחי של דעת־הקהל בישראל. מדיניות זו נטולת־סיכונים מפני ששכבות הביניים המתעשרות כוללות בתוכן גם את המשכילים, האינטלקטואלים, „אנשי־הרוח״ — או, בניסוח אחר, משום שרבים מקרב המשכילים בארץ מזדהים עם שכבת המתעשרים, ובעצם עיקר חייהם וטעם חייהם מכוונים להיות בעתיד כמותם.

קבוצה זו, של משכילים ו„אנשי רוח״, היא הקבוצה שהיתה עשויה להצמיח מקירבה את האנשים המנהיגים, או שותפים להנהגת ציבור העובדים השכירים, במאבקיו הפוליטיים. כך הם פני הדברים מאז ומעולם: העובדים השכירים, וביחוד בינוניי־השכר ונמוכי־השכר שבהם, עשויים לנחל מאבק יעיל, וגם לנצח, כשהם משלבים זרועות עם חלקים גדולים מקבוצת המשכילים. את העובדים בישראל קל־יחסית לקפח היום משום שאין להם מנהיגות, ואין לעובדים מנהיגות מפני שחלק משמעותי ממנהיגיהם הפוטנציאליים, בעלי־בריתם הטבעיים, המשכילים — בגדו בהם. התופעה שעליה אנחנו מדברים איננה איפוא תופעה הניתנת לתאור במונחים נייטרליים — אלא היא תופעה שיש לה משמעויות והשלכות מוסריות. מדובר כאן בבגידה.

■ חוסר יעד

לבגידת המשכילים הסברים וגורמים רבים, אשר כל אחד מהם ראוי לניתוח נפרד, ארוך ומנומק. למשל: ניתן להבחין בגורמים כלל־עולמיים, או לפחות כלל־מערביים, שמתבטאים גם בחברה שלנו. הבידול החברתי (הדיפרנציאציה) בקרב מעמד השכירים, גיוון סגנונות החיים והתגוונות האינטרסים קצרי־הטווח, הטיחו עיני רבים בקרב קבוצת המשכילים מלהבחין נכונה במקומם הריאלי במבנה החברה שבה הם חיים. היעילות ההולכת ופוחתת של מערכת שירותי הרווחה האופיינית למדינות המערב, הרחוקות הרבות במערכת הזאת וחוסר התוחלת שלה — הביאו רבים בקרב בינוני־המעמד, ובהם גם רבים בקרב המשכילים, לידי חוסר־סבלנות ועייפות, ועד לכדי סירוב לשאת במעמסה שמערכת זו מטילה על כתפיהם. יש גם גורמים ישראליים מיוחדים לבגידת המשכילים: אלה מהם שהם רגישים במיוחד מבחינה פוליטית, ומודעים לתהליכים המעצבים את דמות החברה שלהם — התמסרו לתחום השלום, הבטחון ושוויון הזכויות; רבים מן המשכילים שלנו קשורים בטבורם וניזונים מן האווירה הפוליטית והאינטלקטואלית השוררת בארצות־הברית, אשר בנבדל ממערב־אירופה אין בה מודעות חברתית רבה: רבים מהם נתקעו בשנות חייהם הפורמטיביות — בשנות החמישים והששים — באשליית „קץ האידיאולוגיה״ שהיתה אז פופולארית מאד, ואין הם מסוגלים להשתחרר מן ההיתקעות הזאת; חלק מן המשכילים פשוט נעלבו עד עומק נשמתם משנראה להם כ„בגידת הפועלים״ בתנועת העבודה, כאשר המוניהם הצביעו עבור „הליכוד״, וכמה מהם גומלים להם, כביכול, בבגידה תחת בגידה. כך ניתן לנסח עוד ועוד הסברים, רובם בעלי־תוקף במידה זו או אחרת. אף על פי כן, ההסבר העיקרי, המסתבר מכל האמור, וגם עולה עליו, הוא זה: הבגידה מתבצעת משום שניטל הטעם מיעדי המאבק המשותפים בעבר־ה הפתרונות של פעם נגמרו, ולקבוצות המשכילים הישראלים לא נמצא שום יעד ושום פתרון אשר למענו ובעבורו ראוי לכונן מחדש את הברית בין המשכילים לבין העובדים השכירים.

■ חובה אישית מצפונית

איבוד הפתרון וטישטוש זהותם של יעדים פוליטיים משותפים אינם צידוק ואינם תירוץ לבגידת המשכילים — להיפך, הם עיקרה של הבגידה והגדרתה, דווקא משום שהדברים אמורים במשכילים ובאינטלקטואלים. אלה — מחוייבים ומצווים לנסח פתרונות חדשים כאשר קיים לכך צורך אובייקטיבי. זו הגדרת טיבעם, וזה מובן הכונה „איש רוח״ ו„אינטלקטואל״, זו החובה האישית המצפונית המוטלת עליהן מן השעה שזכו בה לרמה הגבוהה של השכלה שהתאפשרה להם. הבגידה היא ההתנערות מן החובה הזאת, והזנחת המשימה של ניסוח־מחדש של פתרונות ויעדים.

אל הכרת הצורך האובייקטיבי בניסוח פתרון צריכים היו המשכילים להגיע משני טעמים. ראשית, הרגישות שלהם לעוול, לכל עוול, מצופה להיות חדה יותר ועירנית יותר משל האחרים — ואין רגישות לעוול אם היא פוסחת על העוול הנגרם לחלשים שבינינו, ואם אין היא מתייחסת לאפשרות כינונה של חברה יותר צודקת. שנית, משום שאנשים משכילים מצופים להיות בעלי כושר הכללה והפשטה המסייע להם להתגבר על הזוית החיצונית הדיפרנציאלית של מיגוון גדול של אינטרסים קצרי־טווח. ובעלי כושר אנליטי המאפשר להם להבין כי מבחינת האינטרס האמיתי, ארוך הטווח והרה־הגורל שלהם — הם והעובדים השכירים כולם מצויים באותו צד של המתרס המעמדי. אלו הן תביעות אשר ניתן לנסח אותן כלפי אינטלקטואלים, וניתן לתבוע מהם את מימושן — וניתן גם לכנות את אי־סיפוקן ואי־מימושן בשם־התואר בגידה.

■ השתקפות פוליטית

בגידת המשכילים בציבור העובדים משתקפת כמובן גם בתחום הפוליטי־המפלגתי, חלק מן ההסבר למצבה הנוכחי של מפ״ם (אם כי לא ההסבר כולו, כמובן) קשור לתופעה בלתי־מוסרית זו. השתקפות פוליטית אחרת, שגם היא ראויה לדיון נפרד, נוגעת ל„מהפך״ המפלגתי שהתחולל ב־1977, כשנדמה היה למשכילים רבים בתנועת העבודה כי הפועלים, ביחוד המזרחיים שבהם, בגדו בהם כביכול כשהצביעו ל„ליכוד״. זיהוי התופעה של בגידת המשכילים מאפשר לנו עכשיו לקבוע כי היא קדמה בזמן למהפך, ואם יש קשר סיבתי כלשהו בין שתי התופעות אזי בגידת המשכילים היא הגורם ולא התוצאה בקשר זה.

כאן ניתן גם להוסיף הערה היסטורית עוד לפני שמפ״ם הגדירה את עצמה כברית פוליטית בין חברי קיבוצים לבין עובדים שכירים בעיר — היה „השומר הצעיר״, כתנועה פוליטית, ברית בין המשכילים לבין הפועלים. אי־אפשר אפילו להתחיל להבין את שלבי התפתחותה הראשונית של תנועה זו, וביחוד את הדברים שכתב ואמר בתקופה ההיא מאיר יערי, בלי להתייחס לתופעה זו של צעירים משכילים — מתוחכמים ותמימים־בדרך גם יחד — אשר ביקשו לבטא את זהות האינטרסים שביניהם לבין ציבור השכירים, ואת שאיפתם להחיל את רגישותם לעוול על כל עוול, גם זה שנגרם לבני־עמם, גם זה שנגרם לעובדי הארץ, וגם זה הנגרם לציבור העובדים.

■ מחיר כבד

כיוצר חשוב, ויזוי התופעה הזאת בקשר לעתיד, אין לנו שום ספק הבוגדים ישלמו את מחיר בגידתם, והמחיר הזה עלול להיות כבד מאד. המחיר הזה עלול לשאת את דמותו של מאיר כהנא, ואולי הוא יופיע בדמותו של אריאל שרון, או בגילויו חיצוני אחר כלשהו. [illegible]

מה מסוגלים למיכך לעשות אנשים קטנים, וביחוד המשכילים שבינינו, במצב עניינים כזה? אנחנו יכולים להבטיח לעצמנו ולזולתנו רק זאת — שאנחנו לא נבגוד, כלומר — שאנחנו עם העובדים.

תחזיות שווא

[illegible]

רשות הקורא

בלב כבד

אני חותמת בלב כבד, אך ללא היסוס, על דבריה של יעל לוטן ב„שיחות היום״ ו„על המשמר״, 4.1.88. גם אני יודעת שכאן מקומנו ואין לברוח, אך קשה מאד, ובכל פעם קשה יותר לראות, לשמוע ולדעת מה נעשה כאן. לשמוע דברי הבל ולראות עיוורון־מדעת, להיווכח בהתבהמות ובניכור לערך חיי אדם שחל בהכרח בצבא, ולתהות — לשם זה באנו ועשינו, כל אחד לפי כוחו, בארץ הזאת?

אני כאן מ־1939, ילידת גרמניה. ראיתי מה עלול לקרות לעם ההולך ונשחת, ההולך וקהה, שלא רוצה לדעת. בעלי, אחריו בני וכעת נכדי שירתו ומשרתים בצבא — ומה קורה לצבא זה? לא מקרה הוא שחייל יורה באשה צעירה העומדת בדרכו — כי היא ערביה. זו תוצאה עגומה של מהלכים רבים, של כיוון וחינוך, ואפילו הוא חינוך סמוי. אני מקווה שבכל זאת נמצא דרך לעתיד משותף, כי אם לא — אני מאד פסימית אשר לעתיד עמנו בארץ זאת.

רות קרומר, רחובות

עוד שבוע של כיבוש

עשרים שנה מאז הכיבוש, עשרים שנה ועוד שבוע. עוד התנחלות קמה, עוד צעירים פלסטינים מצד אחר, וחיילים צעירים מצד שני נהרגו, עוד בקבוק תבערה, יריות, מחסומים, חיפושים, אבנים, השפלות. דברים שבשגרה. עוד שבוע עבר, ועוד חומה נבנתה בינינו לבין השלום.

אנו, חברי קן בת־ים, רואים את שלטון הכיבוש והדיכוי, ואת התופעות השליליות המלוות אותו כנגע חמור ביותר ואנו קוראים לכם, חברי השומר הצעיר, ולכל המחנה השפוי בישראל — לקום, לצאת מהשאננות ולקרוא להפסקת הדיכוי ולמען פיתרון הוגן ומוסכם על שני הצדדים לעם הפלשתיני, לפני שיהיה מאוחר מדי.

ערן טורבינר, בשם קן בת־ים, השוה״צ

השכווי, התרנגולת והאיוולת

„ומי נתן לשכוי בינה״, שואל האל את איוב מתוך הסערה (איוב ל״ח ל״ו). כמה חבל שיש בני אדם שלא זכו אף בבינתו של השכווי: הנה יושב לו בכנסת ישראל אדם כזה, מגודל וזקן, שלאחר ההצלחה שקצר במכירת אמונות הבל על הקשר שבין מזוזות לקורבנות, החל ממשל משלים כמו היה שלמה המלך בכבודו ובעצמו, איזופוס או לפחות חנניה רייכמן: „אתן לכם משל קטן״, אמר ובסיפור אווילי על תרנגולות, שהשמרנית בהן דוגרת 21 יום ורעותה ה„מודרנית״ ה„רפורמית״ או ה„מתקדמת״ (כמה טונות של לעג וגנאי חבויים מאחורי מלים משוטות אלו!), 10 ימים בלבד, ניסה למכור את מרכולתו שהעלתה עובש במרתפיו חשוכי האור, באין לו קונים בדרך אחרת.

שיטה זו שנקט החרדי אינה שונה משיטתם של רבים מעמיתיו, והיא מכוונת להפעיל את השומעים בפח לוגי. המילכוד הוא — העדר כל קשר בין המשל לנמשל. עובדה זו איננה נראית על פני השטח, והמאזין התמים נתפס למשל, שבצורתו הסיפורית והאגדית תמיד נחמד הוא למשמע אוזן ולמקרא עין. גם החזון־איש — הפעם, להבדיל, שכווי בעל בינה — המשיל לבן־גוריון את משל העגלה הריקה והעגלה המלאה, ולא היה בן־גוריון עירני דיו להבין, שלא רק שאין קשר בין המשל לנמשל, אלא שעגלתו שלו כלל אינה ריקה: כיפור־בראים זה לא בא אלא לאחז את עיניו ולהוליכו בנתיב המוכתב לו, וכך נפל בן־גוריון בפח, ומשכנו אחריו עד עצם היום הזה.

משל „חכם״ אחר המשיל המתחרד איקא ישראלי, שבנסותו לשכנע את קורבנותיו לחזור בתשובה המשיל את מדינת ישראל לרוצח שידיו מגואלות בדם וספרו של שאול מיזוליס). גם לעיתונאי תום שגב ניסה רב נאור ממגדל העמק למכור את מרכולתו האידיאולוגית, כדמות משל הסירה שחילוני קודח חור בקרקעיתה, ובכיסוי מסכן את קיום האומה, בהשוואה למאמין החרדי, מציל האנושות...

כל אלה ליצונים, שמשל היוצא מפה קיצוני־חרדי איננו משל, נמשלו איננו נמשל, וכל שיש בו הוא ממשל־משלים עדמוניים, שנתאים המתעים להיות קורבנותיו — עלבון לאינטליגנציה והופכים במרמה נמשלים בתוך ממשל המשלים עצמו.

יעקב הראל, תל־אביב

שמאל־ימין

השמאל, לפי דברי ראש ממשלתנו, סטה. ניתן להגדרה על־ידי שני מאפיינים בלבד: שנאת רחוק והוכחת ערכים.

אינני יודע מה הניבן למר שמיר על השמאל, אבל „שמאל־ימין״, כמסקר בלתי־בודאי לומר, הקו־בויק ניתן להגדיר גם את הימין (שלו) במאפיין על־ידי שני מרכיבים בלבד — אהבת החרדים ושנאת הערבים.

יהונתן בן־אהרון, רחובות

נתניה נוצחה 2:1 ע"י בית"ר ירושלים והפועל ת"א ניצחה 1:2 בחולון

הליגה נפתחה: רק 2 נקודות בפיסגה

★ בית"ר ת"א שלישית – הפתיעה בחיפה 0:2 ★ כפר־סבא ירדה למקום הרביעי – 1:1 בלוד
★ הפתעה בדרבי הפרברים: בני־יהודה – שמשון 0:1 ★ מכבי ת"א רק 0:0 עם מכבי פ"ת ★ באר־שבע – הפועל פ"ת 1:1

אורי מלמיליאן (8) צוהל אחרי כיבוש שער הנצחון לבית"ר ירושלים נגד מכבי נתניה (1:2), אתמול בבלומפילד

תצלום: אריה קנפר

● טבלה לאומית

1. מכבי נתניה	18	10	4	4	22־32	34
2. הפועל ת"א	18	9	5	4	13־18	32
3. בית"ר ת"א	18	8	6	4	15־26	30
4. הפועל כפר־סבא	18	8	6	4	14־20	30
5. שמשון ת"א	18	6	9	3	11־17	27
6. הפועל באר־שבע	18	6	8	4	11־14	26
7. בית"ר ירושלים	18	7	4	7	28־28	25
8. הפועל פ"ת	18	6	6	6	23־22	24
9. בני־יהודה ת"א	18	5	8	5	13־15	23
10. מכבי ת"א	18	4	9	5	20־24	21
11. הפועל חולון	18	3	9	6	16־12	18
12. מכבי חיפה	18	3	7	8	21־19	16
13. הפועל לוד	18	2	7	9	37־14	13
14. מכבי פ"ת	18	2	6	10	26־11	12

● מלך השערים

1. תקוה (מכבי נתניה)	11		
2. ארמלי (מכבי חיפה)	10	6. בראל (מכבי ת"א)	7
–. מלמיליאן (בית"ר י־ם)	10	–. טבק (מכבי ת"א)	7
4. יאני (הפ. כפר־סבא)	8	–. לם (מכבי נתניה)	7
–. לוין (הפועל פ"ת)	8	–. יגאל מנחם (מכ. נתניה)	7

● לאומית

מאבקי־הפיסגה בליגה הלאומית בכדורגל „נפתח" אתמול שוב, בתום המחזור ה־18: רק שתי נקודות מפרידות בין המובילה, מכבי נתניה, לבין הפועל ת"א, השנייה, וארבע נקודות בינה לבין הקבוצות הניצבות במקומות 3־4, בית"ר ת"א והפועל כפר־סבא.

כרו־קרב מלהיב בבלומפילד הנחילה האלופה, בית"ר ירושלים, הפסד שני רצוף למובילה מכבי נתניה — 1:2. מעניין לציין שגם בסיבוב הראשון ניצחה בית"ר ירושלים בנתניה 1:3. הירושלמים עלו מהמקום ה־8 ל־7.

הפועל ת"א, שניצחה עוד ביום שישי בחולון את הפועל צפרירים — 1:2, זינקה מהמקום ה־3 ל־2 בעוד שתנופת חולון נעצרה והקבוצה נותרה במקום ה־11.

נצחונה המפתיע של בית"ר ת"א באיצטדיון בקרית־אליעזר על מכבי חיפה — 0:2, הקפיץ את בית"ר ת"א מהמקום ה־4 ל־3 והשקיע את החיפנים הרחק משמונה הראשונות שישחקו בפלייאוף העליון.

הפועל ת"א ובית"ר ת"א עלו על חשבון הפועל כפר־סבא שנפרדה בתיקו 1:1 בלוד עם הפועל לוד מהמקום ה־13, הלפני אחרון. כפר־סבא ירדה מהמקום ה־2 ל־4.

אחרי 13 משחקים ללא הפסד נוצחה אתמול שמשון ת"א בדרבי הפרברים ע"י בני־יהודה ת"א — 1:0. שמשון נותרה במקום ה־5 ובני־יהודה ת"א עלתה מהמקום ה־10 ל־9.

מכבי ת"א שוב לא ניצחה. אחרי ארבעה הפסדים רצופים סיימה בפ"ת 0:0 עם מכבי פ"ת, האחרונה בטבלה. מכבי ת"א ירדה מהמקום ה־9 ל־10.

קבוצות הפועל באר־שבע והפועל פ"ת נפרדו בתיקו 1:1 בבירת־הנגב. באר־שבע נותרה במקום ה־6 והפועל פ"ת נסוגה מהמקום ה־7 ל־8.

שבעה שינויים חלו אחרי משחקי אתמול בטבלה.

13 שערים הובקעו שלשום ואתמול במשחקים מעניינים שהתנהלו במזג־אויר מצויין.

עוד מסמר חלוד במכבי חיפה

בית"ר ת"א – מכבי חיפה 0:2 (0:1)
● האיצטדיון בקרית־אליעזר. 4000 צופים. שופט: רחמים דינצ'ץ.
● לבית"ר ת"א הבקיעו: אלי תגר (27) ויהודה קצב (66).
● השחקן המצטיין: נסים כהן.
● בית"ר ת"א: ליברמן, טורס, צמח, שלומי עמר, אבו־צור, ניסן כהן, נסים כהן, יוסי אריה, מאיה (קצב), תגר, ירון סתו.
● מכבי חיפה: (ויצבורג), אוסמו הגדול, ואיתי, מרקוביץ', ליאור רוזנטל, קלינגר, זה, לוי, שלום לוי (אבו־קדום), אוסמו הקטן, ארמלי, ארוון, מלכה (בלאוולובסקי).

מאת יוסף גלזר

תקוות רבות היו לכדורגלני מכבי חיפה לקראת משחק הליגה אתמול נגד בית"ר תל־אביב. החיפנים האמינו שביכולתם לזכות ב־3 הנקודות המיוחלות, ולשפר במעט את מעמדם הרעוע בירכתי הטבלה. אך בגודל הציפיות, כך עומק האכזבה. מכבי חיפה נוצחה פעם נוספת במגרשה — 2:0.

ספק אם חניכיו של המאמן יצחק שום מבית"ר ת"א האמינו לפני שריקת־הפתיחה כי ישיגו נצחון קל כל־כך. בית"ר ת"א לא עשתה אתמול מאמץ רב בקרית־אליעזר. היא תקפה פעמים ספורות בלבד בצורה ממשית את השער החיפני, אך היה לה די בשתי מישגים בהגנה החיפנית כדי לזכות בנצחון, גם ללא יעקב כהן, דוד לביא ורחמים עמרן.

הפתיחה היתה שייכת למכבי חיפה שהחמיצה פעמיים מרגלי קלינגר (10) וצדוק מלכה (13), שנגח מקרוב החוצה מול שער חשוף. ואז, מהעבר השני נכבש השער הראשון: ישראל מאיה הגביה כדור מימין; הגנת מכבי חיפה שגתה; רפי או־מו החטיא את כדור־הגובה, שהגיע לרגלי אלי תגר שבעט מעשרה מטר בימינו לפינה השמאלית — 0:1.

מכבי חיפה המשיכה לתקוף. אוסמו (הגדול) בעט מ־16 מטר מעל לשער בית"ר ת"א (32) ואחי ארמלי נגח למשקוף (42).

הלחץ החיפני העקר נמשך גם בפתיחת המחצית השנייה. בדקה ה־66 שוב התקפה תל־אביבית בודדת שהביאה השער השני נסים כהן הקשיח כדור קרן מימין; ליאור רוזנטל הרחיק בנגיחה; הכדור פגע בדור לוי וניתז לעבר יהודה קצב, שמחמישה מטר בעט אלכסונית לרשת — 0:2. קצב החליף שלוש דקות קודם־לכן את מאיה.

מכבי חיפה התעוררה והחטיאה פעמיים תוך 60 שניות. תחילה בעט קלינגר מחמישה מטר החוצה וכעבור דקה נגח רוזנטל וטורס הרחיק מעל השער.

השופט רחמים דינצ'ץ, שלא נזקק לכרטיסים הצבעוניים, ביצע מלאכה מצויינת.

● במשחקי הליגה הלאומית כראגבי גברה קבוצת טכניון ביאליק על הגליל־העליון / קרית־שמונה — 7:114. במשחק נוסף בין האוניברסיטאות הביסה ת"א את ירושלים — 0:19.

עצר פנדל וספג שער אומלל

הפועל ת"א – הפועל צפרירים חולון 1:2 (1:1)
● המגרש בחולון. 3000 צופים. שופט עובדיה צבי.
● להפועל ת"א הבקיעו: משה סיני (17) ומיקי בן־שיטרית (54). להפועל חולון: דרור ארונוב (42).
● השחקן המצטיין: משה סיני.
● הפועל תל־אביב: אלטר, אקהויין, זאנה, סגל, וקשליגר, ביק, ארמה, אלי כהן, סיני, דאנו (שוקרון), בן־שיטרית, שבתאי לוי (בן־עזרא).
● הפועל חולון: ביטרן, גיל, זיתוני, יעקובי (ארונוב), אלי כהן, מכלוף, פרחון (סליאס), בר, ברוך, בני דמתי, פנסר, שקרוקה, רונן הלל.

מאת אורי שטינבך

הפועל תל־אביב חוזרת אט־אט לעצמה. ביום שישי גברה 1:2 במאבק מעניין על מפתיעת המחזור הקודם, הפועל צפרירים, במגרשה בחולון.

ה„אדומים" מתל־אביב גילו שהם לא מוותרים על מקום בצמרת הגבוהה של הליגה. מול קבוצה חולונית שאפתנית הצליחו שחקני הפועל ת"א להשתחרר במהירות מדקות הפתיחה החולוניות והחזיקו ברסן המשחק לאורך אורכו. גם בעיטת ה־11 שהדף השוער אריה אלטר, בצורה מעוררת כבוד, הוסיפה בטחון לתל־אביבים שהירבו ללחוץ על שערו של הצעלוני יעקב ביטרן ואם ניצחו רק על חוד־של־שער הם צריכים לבוא בטענות רק לעצמם, על חוסר ריכוז בהתקפה ול... אריה אלטר, שספג שער שלוש דקות לשריקה למחצית — שער אומלל כשהכדור חדר בין רגליו.

המאמן יצחק שניאור המשיך להמר על ה„סוסים הוותיקים" שלו, שהביאו נצחון שבוע קודם־לכן. מיקי בן־שיטרית פתח בין ה־11 וכבש את שער הנצחון. לידו סיכן שבתאי לוי את שער חולון, אם־כי משחקו היה מפוזר ובלתי־מדוייק. משה סיני ניווט את קבוצתו ושב להוכיח על המשטח הבוצי כי חזר בהדרגה לרמת משחקו הגבוהה. לידו עשו את „העבודה השחורה", אלי כהן ורמי ארמה, ואם היה השוער מבולבל מעט הרי שגם אלילת־המזל היתה „אדומה".

חולון, בטוחה בעצמה, עדיין לא מצאה לה בועט קבוע ל„פנדלים", וזו נקודת־תורפה קריטית מאוד במערך שחקניה. כבר בדקה ה־8 יכלה חולון לנצל את הנקודה־הלבנה אך שימי מכלוף התרגש ובעט חלש מדי. נראה שהחולונים עלו למשחק בוטחים מדי בעצמם. בהמשך הסתבר שלא כך. רונן הלל וארז שקרוקה „הלכו לאיבוד" בחוה, בעוד שליאון פנסר נגרר למשחק נוקשה מדי. בני דמתי ומריש בן־ברוך נמו את שנת הצהריים ורק המחליף דרור ארונוב הוכיח כי טמון ברגליו כשרון.

שער היתרון של הפועל ת"א נכבש בדקה ה־17: סיני שלח כדור־קרן מדוייק מאגף ימין, שחדר ישירות לשער חולון — 0:1.

שלוש דקות למחצית קלט ארונוב כדור ברחבתו, פרץ עמו עד 20 מטר משער הפועל ת"א, וכשלא מצא שחקן למסור לו הימר על בעיטה לשער: הכדור לא היה חזק, אלטר כמעט ברך כדי לקלוט אך מעשה־שטן: הכדור חדר בין רגליו לרשת — 1:1.

בדקה ה־53 הושג שער הנצחון להפועל ת"א: שבתאי לוי בעט כדור חזק מ־20 מטר, שנורחק בשלומי־אליות על־ידי הגנת חולון לרחבתה ומיקי בן־שיטרית שלח בחצי־גובה כדור מדוייק לפינה השמאלית ופנימה — 1:2.

שחקני הפועל ת"א עוד הספיקו להחמיץ כמה פעמים אך היו מרוצים גם מנצחון בשער אחד.

● במחזור הבא

ליגה לאומית

הפועל באר־שבע – מכבי חיפה; הפועל פ"ת — שמשון ת"א; בני־יהודה ת"א — בית"ר ירושלים; מכבי נתניה — הפועל לוד; הפועל כפר־סבא — הפועל צפרירים חולון; הפועל ת"א — מכבי פ"ת; מכבי ת"א — בית"ר ת"א.

ליגה ארצית

הפועל רמת־גן — בית"ר נתניה; הפועל יהוד — מכבי שעריים; הפועל בת־ים — מכבי יפו; הפועל חיפה — הפועל עכו; מכבי רמת־עמידר — הפועל חדרה; הפועל ירושלים — הפועל טבריה; מכבי יבנה — הכח רמת־גן.

ליגה א', צפון

מכבי אח"י נצרת — בית"ר חיפה; הפועל טייבה — מכבי חדרה; הפועל טירת־הכרמל — הפועל בני־טמרה; הפועל טירה — בית"ר נהריה; מכבי עפולה — הפועל קרית־שמונה; הפועל רעננה — מכבי עוספיה; מכבי טמרה — הפועל בית־שאן; הפועל קרית־אתא — הפועל בני־נצרת.

ליגה א', דרום

הפועל אשקלון — הפועל קרית־אונו; הפועל רמת־השרון — לוזוס חולון; הפועל דימונה — בית"ר רמלה; הפועל ראשל"צ — הפועל אשדוד; הפועל אור־יהודה — מכבי קרית־גת; הפועל בית־שמש — הפועל מרמורק; הפועל רמלה — מכבי הרצליה; הפועל קרית־מלאכי — הפועל אזור.

שים לב

נחת לאורך כל החזית

זה לא קורה לעתים קרובות שארבע נציגות ישראל בגביעי־אירופה בכדורסל חוגגות נצחונות בבית ובחוץ, בשבוע אחד, על קבוצות נודעות ביבשת. אפשר שלא כל הנצחונות יעלו אותנו לשלבים הסופיים, אבל סידרה כזאת, כמו בשבוע שעבר, גורמת קורת־רוח ותורמת למוניטין של ישראל בכדורסל האירופי. ואסור לזלזל בכך.

מכבי ת"א סגרה ביום חמישי מעגל של הצלחה, כאשר קצרה נצחון מצויין בקלן על סאטורן הגרמנית, אחת הקבוצות המפתיעות בחמשת המחזורים הראשונים בבית־הגמר בגביע־האלופות. הדבר היה חשוב מאוד למכבי ת"א אחרי מעידתה ביד־אליהו נגד טרסר מילאנו. כיום יכולה האלופה הישראלית להסתכל קדימה באופטימיות.

את השבוע עשו לנו גם הפועל הגליל־העליון (נצחון על פוארו האיטלקית); הפועל ת"א (נצחון מחוץ על קאנטו הנודעת) ואליצור נתניה (שגמלה בחוץ למונקו הצרפתית).

רצף כזה של נצחונות לא נעלם גם מעיני ה„בוסים" של הכדורסל האירופי. אפשר שישנם ביניהם כאלה שהדבר הוא לצנינים בעיניהם, אבל עם עובדות גם הם אינם יכולים להתווכח.

מה יהיה השבוע? שתי קבוצות גביע־קוראץ' ישחקו בספרד ומול הקבוצות הספרדיות החזקות קשה להתמודד בחוץ (הפועל ת"א בסרגוסה ואליצור נתניה במדריד נגד ריאל). להפועל הגליל־העליון צפוי נצחון־בית על מאירלנדן הבלגית ויש להניח שמכבי ת"א תכניע את אורתז הצרפתית ביד־אליהו. מי יודע, אחרי מה שאירע בשבוע שעבר אפשר אולי לצפות גם לנצחונות בלתי־צפויים. מכל מקום, בשבוע שעבר היינו ב„שוונג".

* * *

ערעור הרקמה העדינה

לאחרונה אנו קוראים מדי פעם על המחאות שניתנו לספורטאים וכאשר הגיעו לבנק הסתבר שאין להן כיסוי. לא פעם נגרמו כתוצאה מכך תקריות. לרוב הצליחו להשתיק תופעות אלה אולם לא מעט מהן דלפו לכלי־התקשורת.

לא קשה לסבול מחסרון־כיס, אבל לא לכבד המחאות שניתנו זה גובל בפלילים. הדבר יוצר חוסר־אימון בין האגודה והספורטאי. מתערערת אותה רקמה עדינה של יחסי־גומלין. הדברים מתגלגלים לעתים גם לבתי־המשפט.

אין זה סוד שרוב הקבוצות, אם בכדורגל ואם בכדורסל, וגם בענפים אחרים, אינן מצליחות לעמוד בהתחייבויות הכספיות. בתחילת העונה ממטירים הבטחות על הספורטאים, חותמים עמם על חוזי־עתק וכאשר מגיעה שעת הפרעון מתחילות הצרות.

אנו תובעים הגינות מספורטאים, במגרש ומחוצה לו. חוסר מילוי הבטחות וההתחייבויות גורמים לכך שנוצר בקע גם בחינוך הספורטאי לאורחות טובה.

מרכזי הספורט חייבים להתערב, לאלץ את הקבוצות המשתייכות לשורותיהן, לנהוג כהלכה. תופעות כאלה לא רק שפוגעות באגודות אלא מעוותות את תדמית הספורט כולו.

* * *

שלטון הרחוב

מכבי תל־אביב הצטיירה במשך שנים רבות כ„מבצר" שאי־אפשר לכבוש אותו. אגודה גאה, עם פעילות ספורטיבית ענפה, אוהדים רבים ונאמנים. מה שקרה מאחורי הקלעים של מחלקת הכדורגל של האגודה בשבועות האחרונים גובל בחוליגניזם, והורס כל מה שידענו בעבר.

אי־הצלחת קבוצת הכדורגל של מכבי ת"א סחפה את האוהדים להיסטריה ולפאניקה. אחרי כל הפסד הותקפו עסקנים וכדורגלנים, גם כאלה שפיארו שנים את האגודה והיו סמלים שרבים התקנאו בהם. כל היצרים האפלים ביותר פרצו החוצה. אפילו המשטרה נאלצה להתערב בתום משחקים. מנהלים ומאמנים הוטרדו באיומים טלפוניים בביתם במשך שעות הלילה.

ראשי האגודה שדיברו במשך שנים בחיבה על הקהל המסור טיפחו גם צופים, אלמנטים שליליים. ואז, ברגע שהאגודה היתה זקוקה לעידוד, קם הגולם על יוצרו, הרסן הותר ואותם אוהדים ניסו להשליט את שלטון־הרחוב.

חלק מאוהדי מכבי ת"א התגלה בצורה המכוערת ביותר. אותם אוהדים הוכיחו שכשם שמוכנים לשאת מנצחים על כפיים כך מסוגלים לרדת לשפל־השנאה כאשר אליליהם במדרון. עוד תופעה שלילית וחוסר־חינוך בספורט הישראלי. ואם במכבי ת"א אחזה להבת־התפרעויות מה יגידו השאר שאגודה זו משמשת להם סמל?

המשחק המרכזי

מלמיליאן למנחם – צוחק מי שצוחק אחרון

מאת יצחק ויסהוף

אורי מלמיליאן, כוכב בית"ר ירושלים, עשה אתמול חסד עם הליגה הלאומית. שער נפלא אותו כבש ה„מאסטרו" הירושלמי בדקה ה־80 שלח את מוליכת הטבלה, מכבי נתניה, חזרה לביתה עם הפסד שני רצוף, הפעם 2:1 נגד אלופת השנה שעברה, בית"ר ירושלים.

מכבי נתניה יכולה לבוא בטענות רק לעצמה. חלוציה, יגאל מנחם, שלום תקוה והקשרים בני לם ורונן גבאי, החמיצו שערים בטוחים. לאחר שער השוויון של סמי מלכה (45) תקפו שחקני מכבי נתניה את שער בית"ר ירושלים, אך התכליתיות היתה מהם והלאה.

מנגד ביססה בית"ר ירושלים את משחקה על התקפות מתפרצות שהיו מסוכנות ואף הניבו את שער־הנצחון.

יעקב שוורץ זכה בסיום המשחק לנשיקות ממאמנו אליהו עופר, לו היה זה נצחון בכורה עם בית"ר ירושלים. שוורץ לחם במרכז המגרש בצורה מעוררת כבוד, שיגר חבריו לעבר שער מכבי נתניה בכדורי־פז.

בית"ר ירושלים – מכבי נתניה 1:2 (1:1)
● איצטדיון בלומפילד. 15.000 צופים. שופט: צבי שריר.
● לבית"ר ירושלים הבקיעו: סמי מלכה (45) ואורי מלמיליאן (80). למכבי נתניה: יגאל מנחם (7).
● השחקן המצטיין: יעקב שוורץ.
● בית"ר ירושלים: יוסי מזרחי, אבי כהן, חנן אזולאי, אשש, שירזי, קודש, דידו, מלמיליאן, שוורץ, רוקמן (סמי מלכה), שוייג, סלקטר.
● מכבי נתניה: בלדב, שמעון מנחם, בר, חסן, פקר, חלפון, עזיזי (עוזר מכנס), לם, גבאי, יגאל מנחם, תקוה.

והיה הבולט במשחק. אורי מלמיליאן היה ונשאר הברומטר של קבוצתו. כאשר „נחה עליו המוזה" לא היה מי שיעצור אותו. עם כיבוש שער־הנצחון בדקה ה־80 נתן מלמיליאן „קונצרט פרטי" כשכמעט הגדיל את התוצאה.

החלק החלש בבית"ר ירושלים היתה שוב ההגנה. השוער יוסי מזרחי אשם בשער שספג מרגלי יגאל מנחם. הבלמים אורי אשש וחנן אזולאי היו חדירים. אשש נכנע ליגאל מנחם, ואזולאי לא ידע לחפות תמיד בהצלחה על שוערו ולא אחת מצאו שחקני מכבי נתניה את עצמם בעימות של אחד־מול־אחד עם יוסי מזרחי.

מכבי נתניה שיתפה במשחקה אתמול מגן צעיר, גד פקר. פקר חסר־הנסיון הוכיח כי טמון בו פוטנציאל. החלוץ שלום תקוה הוחלף בדקה ה־45 ע"י רוני לוי, כך שיגאל מנחם אולץ לשאת בעול ההתקפה כמעט לבדו, ולא חסר שינצח במשחק.

אורי מלמיליאן בחן את יעקב בלדב כבר בדקה ה־3: כדור־עונשין שלו מ־20 מטר אילץ את בלדב לשמוט, אך בנסיון שני הצליח שוער מכבי נתניה לתקן עצמו.

אוהדי שתי הקבוצות לא הצליחו להתמקם כראוי ובדקה ה־7 חזו בשער מוזר ומהמם: יגאל מנחם התנהל עם הכדור סמוך לספסל בית"ר ירושלים, במרחק של 35 מטר, אלכסונית לשערו של יוסי מזרחי. מנחם הגביה את הכדור לעבר שלום תקוה ויוסי מזרחי יצא לקראתו אך מעשה־שטן: הכדור הגבוה שינה כיוון וחדר מעליו לרשת — 0:1 למכבי נתניה.

בית"ר ירושלים ניסתה להתאושש, אך התקפותיה היו עקרות. רונן רוקמן פינה מקום לסמי מלכה בדקה ה־25 וזהו, יחד עם חבריו, בהחמצה של הנתנייתי שלום תקוה בדקה ה־42. תקוה מצא את עצמו מול יוסי מזרחי, בעט שטות והשוער הוותיק קלט.

בדקה ה־45 הוכיח החילוף של המאמן עופר את עצמו: סמי מלכה ניצל אי־בור־עשתונות בהגנת מכבי נתניה ומלמיליאן שקיבל כדור תועה מסרו למלכה, שמקרוב הכניע את בלדב — 1:1.

מלכה שנפצע יצא בדקה ה־52 ורונן שוייג החליפו. 15 אלף הצופים חזו בהתקפות סוערות של מכבי נתניה, שהגיעו לשיאן בדקות ה־54 ו־63. בדקה ה־54 בעט מנחם מול שער חשוף לחוץ, ובדקה ה־63 הכין רונן גבאי כדור לבני לם, שבעט בעוצמה לעמוד שער בית"ר ירושלים. גבאי נכנס לרשימת המחמיצים בדקה ה־70 כשנגח לחוץ.

ואז באה הדקה ה־80: רונן שוייג פרץ מימין ושיגר כדור רוחב: אורי מלמיליאן הסתער עליו ובעט בחצי גובה בעוצמה לרשת — 1:2. שער נהדר שגרם לשופט צבי שריר לרוץ לכובש וללחוץ את ידו.

שריר שלף צהובים לדידו ולאבי כהן מבית"ר ירושלים ולחיים בר מנתניה.

לשתי הקבוצות לא הגיע לנצח

הפועל לוד – הפועל כפר־סבא 1:1 (0:0)
[illegible]

מאת שלמה חזן

תוצאת תיקו צודקת (1:1) חילקה ביום שישי את הנקודות במפגש בלוד בין קבוצת הצמרת של הפועל כפר־סבא וקבוצת התחתית של הפועל לוד.

האורחת מכפר־סבא פתחה היטב, עם רוח לחימה, שהבליטה את גדרי שלטה במרכז המגרש אולם לא הגיעה לכלל סיכון משמעותי של שער לוד. כחלוף 20 דקות השתלטו הלודאים על מרכז המגרש והחלו לתקוף את שערו של אריך שמיר. בדקה ה־24 כמעט שעלו ליתרון: בני סמדג'ה בעט מקרוב כדור חזק שנהדף על־ידי שוער כפר־סבא לקרן. עד להפסקה התנהל משחק מקעמם חסר־אירועים.

במחצית השנייה השתלטה הפועל לוד על מרכז השדה בזכות משחקם המצויין של ישראל כן־ממס ודוד סרוסי. בדקה ה־49 עלתה לוד ליתרון 0:1. שרביט בעט כדור חזק לשער כפר־סבא; הכדור נהדף ע"י השוער שמיר ויאיר סנדורי שהגיח כבש מקרוב.

עם הבקעת השער נסוגו שחקני לוד לעבר שערם ואיפשרו לכפר־סבאים לתקוף שוב־ושוב, אולם יעקב בנוריס והגנתו מנעו הבקעה עד לדקה ה־70. בדקה זו פרץ פולבך באגף ימין, הגביה כדור למרכז הרחבה, ואלי יאני נגח מתחת למשקוף והשווה ל־1:1.

השופט ראור סהיל שלף כרטיסים צהובים לאורי בנוריס (חמישי) וליאיר סנדורי מלוד ולנמרוד זוסים וגדעון סימון מהפועל כפר־סבא.

בתום המשחק נלקח בלם לוד, יצחק נעמן, שנפגע במהלך המשחק בהתנגשות אווירית עם השוער אריך שמיר, לבית־חולים מאיר בכפר־סבא, שם אובחנו שני שברים בלסתו העליונה.

גיא שרעבי מבני־יהודה מציל את שערו מהבקעה נגד שמשון ת"א (בני־יהודה בדרבי־הפרברים – ניצחה 0:1)

תצלום: אריה קנפר

לחימה ללא מחץ ושערים

מכבי פ"ת – מכבי ת"א 0:0
● איצטדיון הפועל פ"ת. 1000 צופים. שופט: אריה פרוסט.
● השחקן המצטיין: יעקב אוזבל.
● מכבי פ"ת: פביאן, שרון צופין, אריב, אלי כהן, שימקוביץ, אוזבל, ירוחם, אלישע לוי, רפי כהן, מוסלי (אסי בן־שמעון), בניה.
● מכבי ת"א: מרכוס, שאול כהן, מיקי כהן, קריים, איתן לוי, גולדברג, איוניר (סוויסה), גריאני, צרפתי, טבק, בראל ודוד אוזלאי.

מאת משה רוזנברג

לאחר ארבעה הפסדים רצופים של מכבי פתח־תקוה ומכבי תל־אביב, נפרדו שתי הקבוצות בתיקו מאכזב 0:0, ששיקף נכונה את יחסי הכוחות במגרש.

מכבי ת"א שהופיעה ללא המצועים — מנשה שמעונוב, אלי דריקס ואלון נתן — גילתה משחק־לחימה, שחיפה על טעויות רבות במרכז המגרש ובהתקפה. חיים גולדברג בלט במשחק התל־אביבי ואילו צמד שחקני־ההגנה, בני טבק ושחר בראל, איכזבו קשות.

גם מכבי פ"ת לחמה אך ללא תועלת. בלטו בשורותיה הבלם האחורי ירון אריב, והקשר הנסוג יעקב אוזבל.

הזדמנות בודדת ניתנה לפתח־תקואים במחצית הראשונה, אך של בניה החמיץ שער של מאה אחוז בדקה ה־30 כשבעט מול מרכוס הרחק מתיבת השער.

מכבי ת"א תקפה אמנם יותר עד להפסקה, אולם חלוציה גילו חוסר בחזן. שחר בראל החטיא בדקה ה־7 ביול עופר פביאן, כשבעט מעל המשקוף מעמדה נוחה.

במחצית השניה ניתנו לשחקני שתי הקבוצות שתי הזדמנויות לכל אחת. יצחק טויטה ממכבי ת"א, שהחליף את מוטי איוניר החלש, יכול היה לקנות את עולמו בדקה ה־75 אולם בתוך הרחבה היסס ונבלם. חברו משה גריאני בעט כחלוף שלוש דקות כדור חלש ממצב נוח לידיו של השוער פביאן.

מהעבר השני החטיא אלון ירוחם בשלהי המשחק פעמיים, פעם בנגיחה מעל המשקוף ופעם שנייה בעט לשחקים.

בסיום המשחק שוב ניסה קומץ מאוהדי מכבי ת"א לפגוע במנהל המקצועי, גיורא שפיגל. האוהדים קיללו אותו ואנשי המשטרה שמרו עליו והכניסוהו לאוטובוס ללא פגע.

● מטי איוניר ושחר בראל הצטרפו אתמול, לאחר משחק התיקו 0:0 נגד מכבי פ"ת, לרשימת הפצועים של מכבי ת"א.

● לוין נגר מהפועל כפר־סבא ניצח אתמול בתחרות סיוף מחוזית, לגילאי 12, לאחר שגבר בגמר ברומה על דורון לויטין מהפועל גבעתיים — 5:8. התחרות נערכה בכפר־סבא.

אביטון שוב מבקיע בבאר־שבע

מאת אברהם ברלב

במשחק חלש ודירוג סיימו קבוצות מרכז הטבלה, הפועל באר־שבע והפועל פ"ת, את משחקן בתיקו 1:1.

האורחים מפ"ת הוליכו ביתרון שער כבר בדקה ה־5.

ניר לוין, בפריצה אופיינית, הותיר מאחוריו שניים משחקני הפועל באר־שבע: אלי אוון התקשה לבלום את החלוץ הפתח־תקואי שבעט בטוח: השוער גיורא אנטמן הופתע והכדור עשה דרכו לרשת — 0:1.

שער היתרון המהיר פגע מוראלית בשחקני באר־שבע. משחקה של הקבוצה מבירת הנגב היה חלש ביותר. בהרכב שותפו שלושה שחקנים שסבלו מפציעות: מאיר צרפתי עם שבר באף; אלי אוון עם פגיעה במפשעה ומאיר עזרן עם מיחושים בגבו. כאשר חש המאמן נסים בכר בחולשה שפקדה את קבוצתו החליף את עזרן וצרפתי. במקומם שולבו גבי אפריאט ויוסי אביטן, שהצטרף לצעיר נוסף, עוזי שמואלי, שפתח בין ה־11.

לאחר כניסתם של אביטן ואפריאט התעורר מעט המשחק, אך הבלמים הפתח־תקואים, ניר אלון ואיתן בודניק, מנעו מהקיצוניים הצעירים של באר־שבע לזעזע את שערו של רוני ג'רבי.

הסיום היה שייך להפועל באר־שבע. הפועל פ"ת, במטרה לגונן על שער היתרון, סגרה את משחקה. עובדה זו גרמה להתקפות רצופות של המארחים שזכו בדקה ה־83 לבעיטת־עונשין סמוך למלבן ה־16. מאיר עזרן הגביה: אבי חיון, שהגיח מאחור, בעט חזק לשער: דוד לוי שניצב סמוך לקו שערו, הציל את שער הפועל פ"ת מהבקעה בטוחה: על הכדור החוזר השתלט יוסי אביטן שכבש מקרוב שער בכורה לאומי — 1:1.

הפועל באר־שבע – הפועל פ"ת 1:1 (1:0)
● האיצטדיון בבאר־שבע. 3500 צופים. שופט: יצחק בן־יצחק.
● להפועל פ"ת הבקיע: ניר לוין (5). להפועל באר־שבע: יוסי אביטן (85).
● השחקן המצטיין: עוז אילון.
● הפועל באר־שבע: אנסמן, בן־חמו, אילוז, לוינר, אוון (אפריאט), צרפתי (יוסי אביטן), עזרן, דהן, חיון, יובל אוחנה, שמואלי.
● הפועל פ"ת: רוני גרבי, גיא לוי, בודניק, אלון, דוד לוי, שושני, סאבו, אילוז, מחסום, רבאזון (קיסיס), לוין.

● הניחוש הנכון

1. מכבי חיפה — בית"ר ת"א	2
2. מכבי פ"ת — מכבי ת"א	x
3. הפ. חולון — הפועל ת"א	2
4. הפ. לוד — הפ. כפר־סבא	x
5. בית"ר י־ם — מכבי נתניה	1
6. שמשון ת"א — בני־יהודה	2
7. הפ. באר־שבע — הפ. פ"ת	x
8. בית"ר נתניה — הכח ר"ג	1
9. הפ. טבריה — מכבי יבנה	2
10. הפועל חדרה — הפועל י־ם	1
11. הפועל עכו — מכבי עמידר	2
12. מכבי יפו — הפועל חיפה	x
13. מכבי שעריים — הפ. בת־ים	1
14. הפועל ר"ג — הפועל יהוד	1

תוצאות הטוטו בעמוד ראשון

שירזי עצר תנופת שמשון

בני־יהודה ת"א – שמשון ת"א 0:1 (0:0)
● איצטדיון בלומפילד ביפו. 10.000 צופים. שופט: יאיר טילינגר.
● לבני־יהודה הבקיע: חוי שירזי (69).
● השחקן המצטיין: דוד סלמן.
● בני־יהודה ת"א: אסייג, מלי, שרעבי, אלקבץ, עלו, סלמן, אייל חיים, זקס (גורדנה), סרה, אייזנברג, שירזי (שוסטיקה).
● שמשון ת"א: חרד, דהרי, אורי כהן, ברדה, אפרים, שמעון־נוקן, שלמה מזרחי, יגאל הלל, אבינועם עובדיה, יוסי כהן (שוקרון), גדעון דמתי, שלמה אורה.

מאת נפתלי כהן

לכל טוב יש גם סוף. אתמול קטע חלוץ בני־יהודה, חוי שירזי, בדרבי הפרברים שרשרת של 13 משחקים ללא הפסד של שמשון ת"א כאשר הכניע את השוער אבי חרד, בבלומפילד — 0:1, לעיני רבבת צופים.

הנצחון שהשיגה בני־יהודה על שמשון היה בזכות השאפתנות ורוח הלחימה. ה„תוכים" הופיעו עם מספר שינויים בהרכב קבוצתם. ללא ברוך ממן והבלם רוני פרי הצליחו להשיג את מלוא 3 הנקודות.

שחקני בני־יהודה גילו עדיפות על שמשון במחצית הראשונה.

השחקן הבולט היה דוד סלמן, ששיחק הפעם כקשר תוקף. עם ראיית משחק נפלאה. סלמן שלח שוב־ושוב את החלוצים לעמדות הבקעה. בחור ניסה משה אייזנברג „לעורר מהמות" ברחבת שער שמשון, אך ההגנה הבינונית של שמשון הצליחה לעצור אותו. ההזדמנות הגדולה של אייזנברג היתה בדקה ה־43: יוסי מרה, שחקן נבחרת הנוער, הוליך כדור לרחבת שוער שמשון, אבי חרד, שיצא משערו, החטיא ואייזנברג נגח החוצה מול שער חשוף.

משחקה של שמשון לקה בחסר. לא היה בה תיכנון. לבד מהשוער אבי חרד, שבלט וגילה עמידה בטוחה בין הקורות, לא גילו יותר השחקנים, במיוחד אלה בחוליית הקישור, יכולת כלשהי. חוד הקבוצה בכלל לא הורגש.

כבר בדקה ה־4 ניסה יוסי מרה את כחו בבעיטה לשער מטווח של 18 מטר. רק ערנותו של חרד מנעה שער כשהדף בזינוק את הכדור החוצה. עשר דקות מאוחר יותר ביצע אייל חיים מבני־יהודה כפכפת לאחור, הכדור קיפקף את הקורה ונמק החוצה.

הסיכון הרציני של שמשון על שער בני־יהודה היה בדקה ה־27. הקשר שלמה מזרחי בעט כדור־עונשין חזק ממרחק 20 מטר: השוער יעקב אסייג שהיה עירני הציל בזינוק.

כניסתו של חלוץ בני־יהודה, דוד גורדנה, במחצית השנייה הביאה לתנופה במשחק קבוצתו. גורדנה שלט במרכז השדה והיה הדומיננטי במגרש. הוא היתל לא פעם בשחקני שמשון, ואף היה שותף לכיבוש השער: בדקה ה־69 שלח גורדנה כדור מתוחכם לדוד סלמן על קו האורך, וזה הגביה לרחבה לחוי שירזי שהיה קרוב לשער ובעט פנימה — 0:1 לבני־יהודה.

עד לסיום המשחק מנע שוער בני־יהודה, אסייג, שתי הבקעות בטוחות כאשר חילץ בזינוקים כדורים רצופים ומסוכנים של חלוצי שמשון, גדעון דמתי ויום־טוב שוקרון.

● נוער

נצחון למכבי ת"א – תיקו למכבי נתניה

מכבי תל־אביב הצליחה להגדיל אתמול את יתרונה בצמרת הליגה העלית לנוער בכדורגל, לאחר נצחון 0:1 על בית"ר ירושלים.

מכבי נתניה, במקום השני, סיימה בתיקו 1:1 עם הפועל באר־שבע. הפועל ת"א, השלישית, לא יכלה לקבוצת־התחתית של מכבי יפו — 0:0.

יתר התוצאות במחזור ה־17: בני־יהודה ת"א — מכבי חיפה 0:1; הפועל חיפה — הפועל פ"ת 0:0; הפועל כפר־סבא — גוהדיוסף חיפה 1:1; הפועל אשדוד — בית"ר נתניה 0:2; מכבי פ"ת — הפועל ירושלים 0:0.

צמרת הטבלה

1. מכבי ת"א	17	13־46	29
2. מכבי נתניה	17	9־46	27
3. הפועל ת"א	17	15־25	22
4. הפ. ב"ש	17	14־21	22

● שלומי ירמיהו ממושב בן־ציון ניצח אתמול במירוץ־אופניים בשבעה 22 ק"מ מצומת שמשון לרמלה בזמן של 42.01 דקות. השתתפו 34 רוכבי אופניים.

לחברנו אורי אפק
אתך באבלך הכבד
במות
אמך ז"ל
בית מרכז „הפועל"

לאורי אפק ולמשפחה
אתכם באבלכם הכבד
במות האם
רבקה פינצ'וק
רות וישראל פז

הצמרת בליגה הארצית התעוררה במחזור ה־18

הפועל י"ם — 3:2 בחדרה
יבנה הפתיעה בטבריה 2:3

שתיים משלושיות הצמרת בליגה הארצית בכדורגל נוצחו במפתיע במחזור ה־18: המובילה, הפועל ירושלים, כשלה בדקה האחרונה בחדרה כשנוצחת ע"י הפועל חדרה — 3:2, ואילו הפועל טבריה נוצחה במגרשה במאבק־צמרת ע"י מכבי יבנה — 3:2.

גם השנייה בדירוג, הפועל חיפה, לא הצליחה לנצח: 0:0 במשחק חוץ עם מכבי יפו.

נצחון דרמטי קצרה בדקה האחרונה הפועל רמת־גן בגבעתיים על הפועל יהוד — 1:2; מכבי שעריים ניתקה את סידרת נצחונות הפועל בת־ים — 0:1. בית"ר נתניה זכתה בנצחון משכנע במגרשה על הכח רמת־גן — 0:3 ומכבי רמת־עמידר חזרה כרכוש גדול מעכו — נצחון 0:3.

הפועל חדרה – הפועל ירושלים 2:3 (1:1)

שער שהובקע יגאל אלהרר, קשר הפועל חדרה, דקה לסיום (!), עצר את תנופת המוליכה בליגה הארצית, הפועל ירושלים — 2:3. 1500 צופים חזו ביום שישי במשחק עשיר באירועים בו הובקעו גם שני שערים עצמיים.

מישל דיין הצעיד את הפועל ירושלים ליתרון בדקה ה־23 בבעיטה מדוייקת מ־16 מטר — 0:1. כעבור דקותיים הצליח אהוד ואנה מחדרה לנצל הגבהה של בועז בר והישווה ל־1:1.

גר מכנס, מגן הפועל חדרה, כבש שער עצמי בעירבוביה בדקה ה־56 — 1:2 לירושלים. מכנס יכול היה להתנחם בשער עצמי שהובקע גם בעבר השני של המגרש, בדקה ה־70 ע"י הירושלמי יוסי תא־שמע. זאת לאחר פריצה נאה של החדרתי רוני וייצמן, הטוב במגרש — 2:2.

ויצמן היה זה ש"בישל" את שער הנצחון לאחר שמסר כדור־סרגל לאלהרר שקבע מקרוב — 2:3.

שלטונות מס הכנסה עיקלו את הכנסות הפועל חדרה בסך של 20 אלף שקל.

שפט, מצויין, יהושע לוויה, בחדרה.

מכבי יבנה – הפועל טבריה 2:3 (1:2)

מכבי יבנה חוללה את הפתעת המחזור בטבריה כשניצחה את בעלת־המגרש, הפועל טבריה — 2:3, משער נצחון מרהיב אותו כבש אילן אבנעים שלוש דקות לסיום.

הפועל טבריה פתחה את המשחק בסערה. בדקה ה־4 הגביה אזולאי כדור ומאיר עמור נגע לרשת — 0:1. בדקה ה־22 הישוו שחקני יבנה: נאור גלילי נגח בנדוייק פנימה — 1:1.

בדקה ה־24 הרחיק השופט אריה וולף את שוער טבריה, שלמה בן־שמעון, לאחר שזה נגח בפניו של חלוץ יריב. בנוסף להרחקה קבע וולף בעיטת־11 לזכות יבנה, אותה ניצל ציון יעקב לשער יתרון — 1:2.

יוסי שמריה מטבריה השווה בדקה ה־52 לאחר הגבהה של עמור — 2:2.

כשנדמה היה כי המשחק לא יוכרע פרץ אבנעים ממרכז המגרש והפתיע בבעיטה את השוער המוליך, דוד אזולאי, שיצא בפזיזות משערו, והכדור קיפץ מעליו לרשת — 2:3.

2500 צופים חזו במשחק, שבסיומו ניסו אוהדי טבריה לפגוע בשופט וולף, שיצא בסיוע המשטרה.

מכבי יפו – הפועל חיפה 0:0

במשחק שלא התעלה לרמת גאוותה סיימו אתמול באיצטדיון גאון ביפו קבוצות מכבי יפו והפועל חיפה בתיקו 0:0.

כתבנו יוסף חכם מדווח, שבמחצית הראשונה התנהל משחק משעמם. רק בדקה ה־44 מצא היפואי יגאל קרן פירצה בהגנה החיפנית והכניע את אריה חביב, אך השופט יעקב שיינר פסל את השער בטענת נבדל.

במחצית השנייה החמיץ משה טוסטרל מקרוב מול חביב, ואת תוצאת המשחק יכול היה לקבוע אלישע ציפרוט בדקה ה־83, כאשר כדורו הורחק מהקו ע"י יוסי קרמר. אריה חביב סיים את משחקו השמיני, מאז בואו להפועל חיפה, ללא ספיגת שער, ואילו המאמן רוני דורה סיים עשרה משחקים ללא הפסד (8 נצחונות ו־2 תיקו).

שיפוטו של יעקב שיינר, לעיני 700 צופים, היה חלש.

מכבי שעריים – הפועל בת־ים 0:1 (0:1)

יעיש סויסה, שחקן־הרכש החדש של מכבי שעריים, כבש אתמול את שער־הנצחון לזכות קבוצתו במשחקה הביתי מול הפועל בת־ים — 0:1.

סויסה הצליח לנצל בדקה ה־12 מסירה מדוייקת של חיים מסיקה ובעט מקרוב לרשת — 0:1.

במשחק, שהיה משעמם, שפט עמית קליין, לעיני 300 צופים.

הפועל רמת־גן – הפועל יהוד 1:2 (0:0)

צמד של אריק גילרוביץ, חלוץ הפועל רמת־גן (השני בדקת הסיום) היקנו לקבוצתו נצחון ביתי — 1:2 על הפועל יהוד.

לאחר מחצית ראשונה חלשה ושקולה קבע גילרוביץ 0:1 בבעיטה משמונה מטר בדקה ה־64. בדקה ה־89 פסק השופט דוד יוסף על כדור־11 לזכות יהוד, לאחר נגיעת־יד של יוסי מזרחי. יורם אורן דייק וקבע שוויון — 1:1.

שחקני הפועל רמת־גן, שלא השלימו עם החלטת השופט הצליחו לכבוש בדקת הסיום שער נצחון כשגילרוביץ הכניע מקרוב את ספיר, שוער יהוד — 1:2.

300 צופים חזו במשחק שהיה בגבעתיים.

בית"ר נתניה – הכח רמת־גן 0:3 (0:2)

צמד שערים של טל בראל ושער של אילן עוזריה היקנו לבית"ר נתניה נצחון ביתי צודק — 0:3 על הכח רמת־גן.

כבר בדקה ה־3 קבע בראל לאחר עירבוביה — 0:1 לנתניה. חלפו שבע דקות ומוריס עמר הסיט כדור רוחב לבראל, שהשלים צמד אישי — 0:2.

את תוצאת המשחק חתם אילן עוזריה במבצע אישי מבריק בדקת הסיום — 0:3.

שפט שלמה יוסף, לעיני 200 צופים, בנתניה.

מכבי רמת־עמידר – הפועל עכו 0:3 (0:1)

נצחון־חוץ נאה השיגה מכבי רמת־עמידר על סוגרת הטבלה, הפועל עכו — 0:3.

אורן גרץ פתח את מסכת השערים בדקה ה־30, בבעיטה מרחוק — 0:1. ירון גולדי, שחקן הרכש של עמידר, העלה בדקה ה־71 את חבריו ליתרון 0:2, במבצע אישי מבריק. בדקה ה־77 קבע רחמים שלום את תוצאת המשחק — 0:3.

שפט רחמים שאשא, לעיני 300 צופים, בעכו.

● ארצית

(לאחר 18 מחזורים)

1.	הפועל ירושלים	22-41	41
2.	הפועל חיפה	11-19	38
3.	הפועל טבריה	25-34	34
4.	מכבי יבנה	19-23	31
5.	הפועל רמת־גן	22-19	26
6.	הפועל חדרה	27-27	25
7.	הפועל בת־ים	17-18	22
8.	מכבי שעריים	22-22	22
9.	מכבי יפו	12-12	22
10.	הפועל יהוד	26-25	22
11.	בית"ר נתניה	23-19	22
12.	מכבי עמידר	23-21	20
13.	הכח רמת־גן	24-14	14
14.	הפועל עכו	31-10	9

● מלך השערים

1.	גומדר (הפועל י"ם)	16
2.	עופר רץ (הפ. טבריה)	12
3.	ציון יעקב (מכ. יבנה)	10
4.	ואנה (הפועל חדרה)	8

● ליגה א'

צפון

● בית־שאן: הפועל בית־שאן — הפועל רעננה 0:2 (0:1). גבי דינור (10) ויצחק ביטון (63) כבשו לבית־שאן. שפט מטקל זועבי, לעיני 1000 צופים.

● נצרת: הפועל בני־נצרת — מכבי טמרה 2:2 (1:1). לנצרת כבשו: זוהיר זועבי (18) וסובחי בלל (75). לטמרה: ראוף עמאם (41) וסמיר עיסא (83). שפט שמעון פרוים, לעיני 2000 צופים.

● חיפה: הפועל קרית־אתא — בית"ר חיפה 1:2 (1:1). שערים לקרית־אתא: אריה כרמי (15) ואיתן שטיבלמן (70 בבעיטת־11). לבית"ר חיפה: עוזי כהן (1). שפט נסים בן־סנן, לעיני 100 צופים.

● קרית־שמונה: הפועל קרית־שמונה — הפועל טירה 1:2 (0:0). לקרית־שמונה כבשו: יצחק בוזורגי (46) ועמוס כהן (50). לטירה: קוסעי טירקי (75). שפט יוסף חיימזון, לעיני 200 צופים.

● נהריה: בית"ר נהריה — הפועל טירת־הכרמל 1:2 (0:1). לבית"ר נהריה כבש צמד אחמד חאג' (43, 80). לטירת־הכרמל: אדוארד ווליאט (75). שפט יוסף בנישתי, לעיני 300 צופים.

● חדרה: מכבי חדרה — מכבי אחי נצרת 0:1 (0:0). שער־הנצחון הובקע מרגלי חיים סויסה (81). שפט יהודה גלעדי, לעיני 100 צופים.

● טמרה: הפועל טייבה — הפועל בני־טמרה 0:2. המשחק פוצץ בדקה ה־64, לאחר שאבן נזרקה על הקוון. לטייבה כבש סמי תג' יחיא (23, 62). שפט איתן מועלם, לעיני 500 צופים.

● עוספיה: מכבי עוספיה — מכבי עפולה 0:0. שפט גבי מלכה, לעיני 1000 צופים.

דרום

● קרית־גת: מכבי קרית־גת — הפועל ראשון־לציון 0:2 (0:0). לקרית־גת הבקיעו: דניאל לוגסי (55) וראובן חג'ג' (80). שפט בני כהן, לעיני 1000 צופים.

● רמלה: בית"ר רמלה — הפועל רמת־השרון 1:2 (0:1). לרמלה כבש צמד עלי עותמן (39, 72). לרמת־השרון: צבי צמח (85 בבעיטת־11). יואב אברהם מרמת־השרון הורחק (43). שפט יצחק יחבס, לעיני 500 צופים.

● חולון: הפועל אשקלון — לזורוס חולון 0:1 (0:0). שער־הנצחון לאשקלון: אבי כהן (62). אשר מסעוד מלזורוס הורחק (30). שפט מאיר ברקן, לעיני 200 צופים.

● הרצליה: הפועל בית־שמש — מכבי הרצליה 0:1 (0:0). אבי ממן כבש את שער־הנצחון לבית־שמש בדקה ה־84. שפט מאיר בנגוזי, לעיני 500 צופים.

● רחובות: הפועל מרמורק — הפועל אור־יהודה 1:2 (0:1). שערים למרמורק: צבי אבירום (13) ואבי נחמיאס (55). לאור־יהודה: חיים ראוקי (46). שפט דוד דמקרדו, לעיני 200 צופים.

● אשדוד: הפועל אשדוד — הפועל דימונה 0:1 (0:1). שער־הנצחון: הרצל פיטוסי (20). שפט גבי פרץ, לעיני 2500 צופים.

● קרית־אונו: הפועל קרית־אונו — הפועל קרית־מלאכי 1:1 (1:1). לקרית־מלאכי כבש אמנון ועקנין (1). לקרית־אונו: ישראל פוגל (28). שפט ארנסט ליבוביץ, לעיני 500 צופים.

● אזור: הפועל אזור — הפועל רמלה 1:1 (0:0). לאזור הבקיע ציון חבה (50 בבעיטת־11). לרמלה: כדורה (88). שפט עופר ויטלמן, לעיני 200 צופים.

הטבלה הדרומית
(לאחר המחזור ה־12)

1.	בית"ר רמלה	8-17	18
2.	מכבי קרית־גת	8-14	18
3.	הפועל אשדוד	9-18	15
4.	הפועל ראשל"צ	12-18	15
5.	לזורוס חולון	7-9	13
6.	הפועל אשקלון	6-8	13
7.	הפועל אור־יהודה	10-11	13
8.	הפועל קרית־אונו	9-8	13
9.	הפועל בית־שמש	17-11	13
10.	הפועל מרמורק	12-13	11
11.	הפ. קרית־מלאכי	13-13	11
12.	הפועל רמלה	17-13	9
13.	הפועל דימונה	9-12	8
14.	מכבי הרצליה	20-8	8
15.	הפ. רמת־השרון	16-9	7
16.	הפועל אזור	19-4	7

הטבלה הצפונית
(לאחר המחזור ה־12)

1.	הפ. בית־שאן	7-21	21
2.	מכבי טמרה	9-18	17
3.	מכבי עפולה	12-16	15
4.	מכבי חדרה	10-13	15
5.	בית"ר חיפה	9-12	15
6.	בית"ר נהריה	9-11	14
7.	הפ. קרית־אתא	14-15	13
8.	מכבי עוספיה	9-8	12
9.	הפועל טירה	11-10	11
10.	הפ. קרית־שמונה	16-13	10
11.	מכבי נצרת	9-11	9
12.	הפועל רעננה	18-12	9
13.	הפועל בני־נצרת	14-10	8
14.	הפועל טייבה	9-15	8
15.	הפ. ט. הכרמל	9-16	7
16.	הפ. בני־טמרה	11-16	6

* משחק חסר.

● כדורעף

לקרית־אתא הספיקו 46 דקות

במשחק דחוי בליגה הלאומית בכדורעף שנערך אמש ברמת־השרון גברה הפועל קרית־אתא מצמרת הטבלה על א.ס. רמת־השרון מתחתית — 0:3 (2:15, 9:15, 3:15), במשחק שארך 46 דקות.

עוסר שפאק הצטיין בקרית־אתא. שפטו אריה מונק ואלכס בוקר.

באר־שבע 2:3 בקרית־חיים

מאת אבנר מילמן

משחקי המחזור ה־8 בליגה הלאומית לנשים בכדורעף, שני ערבו שלשום, הביאו נצחון־חוץ לאס"א באר־שבע על קרית־חיים — 2:3 (15:12, 5:15, 8:15, 15:13, 13:15).

המשחק ארך שעתיים והצטיינה בבאר־שבע דפנה אביגור. שפט אלכס רוזנברג.

● כדורעפניות הפועל עין־החורש ניצחו בעין־שמר את הפועל איחוד עירון — 1:3 (15:11, 7:15, 14:16, 15:13). יפעת בלוך התעלתה בעין־החורש ומורן בצר הצטיינה באיחוד עירון.

● המוליכה בטבלה, הפועל בת־ים, כבשה בביצועה של ענת הרשקו, קצרה נצחון־חוץ קל על הפועל שער־הנגב — 0:3 (13:15, 3:15, 12:15). שפט מנשה דנן.

● נצחון קל זכתה גם הפועל כפר־סבא באולמה כשהכניעה תוך 40 דקות את אליצור יבנה — 0:3 (8:15, 6:15, 7:15). יעל סרוכטקי ואיילת שחם הצטיינו בכפר־סבא. שפט נתי תרום.

הטבלה
(לאחר 8 מחזורים)

1.	הפועל בת־ים	2–24	16
2.	הפ. עין־החורש	7–21	15
3.	הפ. כפר־סבא	13–17	13
4.	אס"א ב"ש	17–15	12
5.	איחוד עירון	18–16	11
6.	קרית־חיים	17–12	11
7.	אליצור יבנה	23–7	9
8.	הפ. שער־הנגב	22–6	9

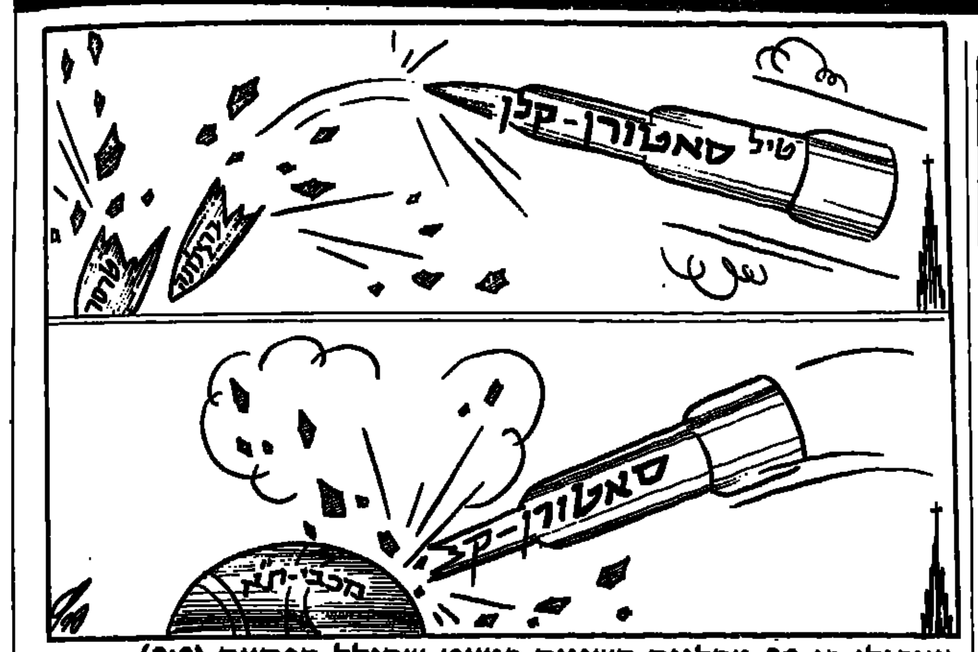

כדורגלן בן 20 מהליגה השנייה כמעט שחולל הפתעה (0:0)

סטוק עצרה לליברפול ב... גביע

קבוצת סטוק מהליגה השנייה הצליחה לעצור את ליברפול, שטרם נוצחה ב־22 משחקיה, כשסיימה עמה בתיקו אפס בסיבוב השלישי בגביע האנגלי בכדורגל. היה זה הסיבוב הראשון בו שיחקו קבוצות הליגה הראשונה והשנייה. סטוק היתה על סף נצחון כשמחליף שאו, בן ה־20, כמעט שהכניע את מחליפו של גרובלאר בשער. המשחק החוזר בין השתיים יתקיים ביום שלישי בליברפול.

קבוצה אחרת שהפתיעה היתה סאטון מהליגה האיזורית שכפתה תיקו 1:1 על קבוצת הצמרת מהליגה השנייה, מידלסבורו.

קווינס־פארק־ריינג'רס הצליחה לחזור מדרום־מערב אנגליה עם נצחון 0:3 על יוביל מהליגה האיזורית.

כמעט כל קבוצות הליגה הראשונה והשנייה ניצחו ועברו לסיבוב הבא. מחזיקת הגביע, קובנטרי, ניצחה את טורקי מהליגה הרביעית — 0:2.

נוטינגהאם הכיסה גם היא קבוצה מהליגה הרביעית בחוץ את האליפקס — 0:4.

הארטלפול מהליגה הרביעית נוצחה במגרשה 2:1 ע"י לוטון.

הצלחה היתה לקבוצות הלונדוניות. טוטנהאם יצאה למשחק־חוץ וניצחה את אולדהאם מהליגה השנייה — 2:4; בעקבותיה הלכה צ'לסי, שניצחה בחוץ את דארבי — 1:3; וימבלדון הכניעה את ווסט־ברומיץ' מהליגה השנייה — 1:4; ובשני משחקי דרבי לונדוניים ניצחה ווסטהאם את צ'ארלטון — 0:1, וארסנל גברה על מילוול מהליגה השנייה — 0:2, לעיני 42 אלף צופים. יש לציין שמסוק משטרתי ריחף מעל איצטדיון הייבורי מחשש להתפרעויות. כידוע אוהדי מילוול הם הקנאים ביותר בבריטניה, ולא פעם גרמו לצרות ולמעצרים.

אסטון־וילה ניצחה את לידס בחוץ — 1:2 (שתיהן מהליגה השנייה); ניוקאסל ניצחה את קריסטאל־פאלאס מהליגה השנייה — 0:1; המשחק המסקרן בין שפילד־וונסדיי והאלופה, אברטון, הסתיים בתיקו 1:1. אוקספורד ניצחה קבוצה מהליגה השנייה, לסטר — 0:2, וכך גם פורטסמות, שהשיגה נצחון־חוץ על בלקבורן — 1:2; סאותהמפטון גברה בחוץ על רדינג 0:1; סווינדון מהליגה השנייה סיימה בתיקו 0:0 עם נוריץ (המשחק החוזר יהיה באמצע השבוע); האדרספילד ומנצ'סטר־סיטי, שתיהן מהליגה השנייה סיימו בתיקו 2:2 ואילו ווטפורד לא יכלה להאל מהליגה השנייה — 1:1.

ריינג'רס הלמה במורטון — 0:5

האלופה הסקוטית, ריינג'רס גלאזגו, בה משחק אבי כהן, הביסה את קבוצת־התחתית, מורטון — 0:5, כשמקוויסט כבש שלושער ודורהאן השלים בשני שערים.

נצחון־חוץ גבוה השיגה גם הארטס על דנפרמלין — 0:4, כשהבין־לאומי לשעבר, רוברטסון, כבש שני שערים.

סלטיק, המוליכה בטבלה, סיימה בתיקו 1:1 עם סנט־מירן, ולה 45 נקודות, ומקדימה בשתי נקודות את הארטס. אברדין, במקום השלישי, סיימה בתיקו 0:0 עם היברניאן, ולה 41 נקודות, כמו לריינג'רס מתחתה.

משחק מעניין היה בין מאדרוול ודאנדי — 3:3, תיקו אפס נרשם בין דאנדי־יונייטד בפאלקירק.

מנסדורף ישחק היום נגד קרישנאן בגמר באוקלנד

● טניס

הטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף, המדורג שני, וההודי ראמש קרישנאן, הבלתי מדורג, ישחקו היום בגמר הטורניר באוקלנד שבניו־זילנד.

יהיה זה משחק־חוזר בין השניים, שהיה בגביע־דייוויס בניו־דלהי ובו נוצח הישראלי ע"י ההודי.

בחצי־הגמר ניצח מנסדורף את האוסטרלי כרוד דייק, בשתי מערכות, וקרישנאן ניצח גם הוא בשתי מערכות קלות את האמריקני ג'ים פיו.

ברבע־הגמר הכניע מנסדורף בשתי מערכות את האמריקני דן גולדי, ואילו קרישנאן חולל הפתעה כשניצח את המדורג במספר 1, השבדי קנט קרלסון, תוך 59 דקות.

יש לציין שההודי מצוי בכושר מצויין והצליח בטורניר זה להפסיד רק 20 משחקונים, ובאף משחק לא הפסיד מערכה. לפני שבוע זכה בטורניר בבירת ניו־זילנד, ולינגטון.

השניים ימריאו לאחר המשחק למלבורן, שם יופיעו באליפות אוסטרליה, אחת מארבע הגדולות בעולם בגראנד־סלאם.

פפירוב ויונסי קבעו שיאים

● קליעה

שתי תוצאות טובות משיאי ישראל בקליעה הושגו אתמול באשקלון, בתחרות מבחן ראשונה שבמהלכה יקבעו שני נציגי ישראל למשחקים האולימפיים בסיאול.

אדי פפירוב ממכבי רעננה צבר בתרגיל אולימפי שלם — 1159 נקודות מ־1200 אפשריות — הישג העולה ב־3 נקודות על השיא הלאומי אותו קבע גיא סטריק בתחרות קדם־אולימפית שהיתה בסיאול. שני היה יצחק יונסי מהפועל אשקלון — 1156 נקודות, ושלישי — גיא סטריק מהפועל ירושלים — 1141 נקודות.

יונסי גם קבע תוצאה השווה לשיא בירי בעמידה — 377 נקודות, והוריג ראשון בתרגיל 60 כדור במצב שכיבה — 594 נקודות.

יונסי ניצח גם ברובה אויר בהישג טוב בשתי נקודות מהשיא הלאומי אותו קבע לפני שבוע. הישגו — 585 נקודות.

שחייני בית־ברל הצטיינו במוקדמות

שחייני הפועל בית־ברל / הוד־השרון זכו אתמול בבכורה בין הגברים והנשים בתחרויות מוקדמות, קבוצתיות, באליפות ישראל הבין־אגודתית.

התחרויות היתה בקיבוץ גבעת־חיים. את ההישג האיכותי קבע מאיק סאוס, עולה חדש, העושה בגבעת־חיים, שעבר 100 מטר חופשי ב־54.40 שניות.

בין הגברים הצטיין אמיר שטרנפלד שניצח בשלושה מקצים.

בין הנשים בלטה בהישגה האיכותי ב־100 חופשי תמי דיין — 1.02.51 דקה. מיכל אמין זכתה בארבעה מקומות ראשונים.

נצחון משכנע להגליל על מכבי ר"ג — 70:84

● כדורסל

מאת יוסף חכם

במשחק־יחוד בליגה הלאומית בכדורסל, שפתח את הסיבוב השני, הנחילה אמש קבוצת הפועל הגליל־העליון הפסד־בכורה העונה למכבי רמת־גן, בכפר המכביה — 70:84, לאחר יתרון 36:45 במחצית.

500 הצופים שבאו לחזות במשחק בין שתי קבוצות הצמרת התאכזבו מרמתו, שלא התעלתה. חסרונו של הרכז הרמת־גני, עמי נאווי, הורגש, ומאמן מכבי רמת־גן, אפי בירנבוים, הציב בחמישייה את גיל שוורצמן. גם הענק אמיר בינו לא פתח, וכמו־כן שיחק ניר רכליס.

שחקני הגליל־העליון ניצלו עובדה זו היטב. רק בפתיחה הוליכו המארחים — 0:3 ו־6:7. ברד ליף, שהיה הטוב בקבוצתו, ובמשחק כולו, העלה את חבריו ליתרון — 9:16 (5) ו־14:24 (10). התעוררות של הרולד קילינג ואמיר בינו הביאה לצימצום התוצאה — 29:30, ויוחאי נעמן הצליח להשוות ל־32:32, מסל של 3 נקודות, בדקה ה־16. עד להפסקה הלמה הגליל — 36:45.

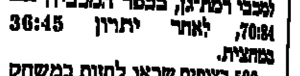

במחצית השנייה הצליחו שחקני מכבי רמת־גן להקטין בזכות משחק טוב של מאיו וקילינג עד להפרש בן ארבע נקודות — 48:52, בדקה ה־26. ויין פרימן, שהיה מצויין במחצית השנייה העלה את קבוצתו ליתרון — 52:65 (31). פליישר יצא בחמש עבירות (33), עובדה שלא פגמה בשטף משחק הגליל. טרי מרטין קבע — 58:72 ו־68:84, הפרש־השיא דקה לסיום.

שפטו ראובן וירובניק ואריק זילברברג, ששב למשפטי־הכדורסל לאחר השעייה.

● קלעו להפועל הגליל־העליון: ליף 30, פרימן 19, מרטין 17, פליישר 13 והנפלד 5.

● קלעו למכבי רמת־גן: מאיו 22, קילינג 16, בינו 15, ארדיטי 10, רכליס 4 ונעמן 3.

הטבלה הלאומית

1.	מכבי ת"א	11	925-1079	22
2.	הגליל־העליון	12	973-1067	20
3.	הפועל ת"א	11	888-1009	19
4.	הפועל חולון	11	901-964	19
5.	מכבי ר"ג	12	1068-1027	19
6.	אלי. נתניה	11	941-971	18
7.	הפועל חיפה	11	893-899	16
8.	מכבי חיפה	11	1040-1028	16
9.	אלי. רמלה	11	1008-917	15
10.	הפ. ירושלים	11	998-950	13
11.	בית"ר ת"א	11	1036-974	13
12.	מכבי נתניה	11	1018-814	11

משחקי ליגה הערב לנציגות בקוראץ לפני סרגוסה ומדריד

שתי נציגות ישראל בגביע־קוראץ' בכדורסל יקיימו כבר הערב את משחקי הליגה שלהן במחזור ה־12, הראשון בסיבוב השני. הפועל ת"א תארח את מכבי חיפה ואליצור נתניה תתמודד בחוץ עם בית"ר ת"א.

בסיבוב הראשון לא התאמצה הפועל ת"א לנצח ברוממה את מכבי חיפה — 73:89. הערב ב־8 באולם באוסישקין, ינסו החיפנים לאיים על יריביהם, אותם קשה לנצח באולמם. תהיה זו הפתעה אם שתי הנקודות לא ישארו בידי המארחים.

משחק מעניין יותר יהיה הערב ב־8.30 באולם אוניברסיטת ת"א כאשר בית"ר ת"א תארח את הקבוצה החזקה של אליצור נתניה. המארחים, המנסים להיחלץ מתחתית, ישקיעו את כל מרצם כדי להפתיע את היריב העדיף מנתניה שניצח בסיבוב הראשון — 84:101.

קליין: "היה חשוב לי לנצח בקלן מכל הבחינות"

מאת יצחק ויסהוף

"מכבי תל־אביב הציגה בקלן את משחקה הטוב ביותר העונה, כאשר ניצחה את סאטורן 102:108. היה זה המשחק החשוב ביותר שלנו בבית־החוץ, על הנייר קלן היא אחת מהקבוצות שמכבי ת"א היתה חייבת לנצח בחוץ, כדי להמשיך על הארבע שיוסדו בשלב חצי־הגמר בגביע־אירופה" — כך אמר רלף קליין, מאמן מכבי ת"א ביום שישי בנמל־התעופה בן־גוריון, עם שוב הקבוצה ממערב־גרמניה.

בנוסף להיבט המקצועי היה קליין מרוצה מבחינה אישית: "כאשר אימנתי בקלן ולאחר־מכן את הנבחרת תקפו אותי בגרמניה. היה חשוב להשתיק את אלו שתקפו: היה חשוב שישראל תנצח בגרמניה והעיקר שמכבי ת"א תנצח."

חן ליפין, שהיווה את הפתעת המשחק: "אני חושב כי חזרתי לעצמי: מתחילת העונה סבלתי ממשברון. ידעתי כי חצי־עונה כה גרועה לא יכולה לחזור, וכיום אני מקווה כי ההמשך לא יהיה פחות טוב מאשר היה ביום חמישי."

דורון ג'מצ'י, שקלע 30 נקודות, מתוכן 6 סלי־3 היה מאושר: "היו הירבה שחקנים טובים, אך בהתחשב במשחק הקשה וביכולת שהצגתי אני מרוצה בעיקר בשביל הקבוצה. הרגשתי טוב מהזריקה הראשונה לסל. ידעתי כי יהיה זה היום שלי".

מיקי ברקוביץ, שפתח את המשחק בצורה מצויינת כשקלע 9 נקודות מ־12 של מכבי ת"א בפתיחה, הופתע כאשר שני ילדים ציפו לו: "אני קונה פתיחה כזאת בכל משחק".

מכבי ת"א כבר התאמנה אתמול אחר־הצהריים באולם אוניברסיטת תל־אביב.

● גיי דאוסון, כדורסלן הפועל חולון, שב ביום שישי מצרפת לישראל. חבריו של דאוסון חזרו מטורניר חג־המולד בהולנד עוד ביום שני.

שלום לוי ניצח במירוץ נס־ציונה

שלום לוי מהפועל עמק־חפר ניצח אתמול במירוץ נס־ציונה המסורתי שנערך ברחובות המושבה.

לוי עבר 13 ק"מ בזמן של 41.31 דקות, לפני ציון נגר מהפועל אשקלון — 42.18 דקות וציון צרוני מאגודת איילות — 42.20 דקות.

במירוץ לנשים ניצחה איה שפירו ב־53 דקות, לפני רוזה טייחון מעמק־חפר — 54.36 דקות.

הפתעה בניווט

הפתעה גדולה היתה אתמול בתחרות ניווט ארצית ביער בן־שמן. הנורבגית הלה ג'צגורד הקדימה את כל רצי הניווט של ישראל.

הנורבגית עברה מסלול של 8 ק"מ בזמן של 1:24.49 שעה, אחריה הגיע בהפרש של 7 שניות אלוף ישראל, שמעון שומרוני מהפועל מצודת־דימון.

145 מדינות — שיא לאולימפיאדה

שיא השתתפות במשחקים האולימפיים נקבע כבר: עתה כאשר 145 מדינות אישרו את השתתפותן במשחקים שיערכו בסיאול בחודש ספטמבר.

המדינה האחרונה שאישרה את השתתפותה היא רומניה, שהיתה בין המדינות היחידות מהגוש המזרחי שלא החרימו את המשחקים שהיו בלוס־אנג'לס.

השבוע בכדורסל

● הערב: בליגה הלאומית: הפועל ת"א — מכבי חיפה; בית"ר ת"א — אליצור נתניה.

● שני: בליגה הלאומית: מכבי נתניה — הפועל ירושלים; הפועל חיפה — מכבי ת"א; אליצור נהר דוד רמלה — הפועל חולון.

● שלישי: בגביע־אירופה למחזיקות גביע: הפועל הגליל־העליון — מאייראנגו, כלגיה.

● רביעי: בגביע־קוראץ': סרגוסה — הפועל ת"א; ריאל מדריד — אליצור נתניה.

● חמישי: בגביע־אירופה לאלופות: מכבי ת"א — אורתז, צרפת.

● שבת: בליגה הלאומית: הפועל הגליל־העליון — הפועל חיפה.

קרית־מוצקין — בת־גלים בליגה הארצית — הערב

משחקי הליגה הארצית בכדורסל הערב ב־8. במוקד פתיחת הסיבוב השני בצפון יהיה המשחק בו תארח מכבי קרית־מוצקין את מכבי בת־גלים. בסיבוב הראשון — 62:71 למוצקין.

שאר המשחקים הערב בצפון: הפועל עין־דור/תבור — הפועל קרית־שמונה (75:78); הפועל גן־שמואל — הפועל כנרת/עמק־י"ז (84:72); הפועל בקעת בית־שאן — אליצור קרית־אתא (85:76); הפועל נהריה — מכבי חדרה (57:56); הפועל איתן גבת — מכבי כרמיאל (95:86).

המוליכה בדרום, מכבי ראשל"צ, תקיים הערב משחק חוץ, נגד הפועל נען (75:104).

שאר המשחקים הערב בדרום: הפועל גבעתיים - הפועל באר־שבע (85:116); אליצור פ"ת — אליצור קרית־אונו (87:76); הפועל קרית־גת — א.ס. רמת־השרון (75:53); הפועל רמת־גן — מ.מ. גבעת־שמואל (101:92); מכבי דרום — מכבי פ"ת.

טבלת הסיבוב הראשון

צפון
(אחרי 11 מחזורים)

1.	הפו. נהריה	766-895	20
2.	הפועל גבת	832-1049	20
3.	מכבי מוצקין	768-903	20
4.	הפ. ק.שמונה	794-780	18
5.	מכבי בת־גלים	767-840	18
6.	מכבי חדרה	834-797	17
7.	הפועל עמה"י	848-787	16
8.	אלי. קרית־אתא	961-818	14
9.	הפ. ב. בשאן	852-796	14
10.	מכבי כרמיאל	869-824	14
11.	הפ. עין־דור	828-785	14
12.	הפ. גן־שמואל	794-732	13

דרום
(אחרי 11 מחזורים)

1.	מכ. ראשל"צ	778-1087	21
2.	אלי. ק.אונו	764-953	21
3.	מכבי פ"ת	840-967	20
4.	א.ס. רמה"ש	824-820	18
5.	הפ. גבעתיים	919-1023	18
6.	מכ. דרום ת"א	947-1041	18
7.	גבעת־שמואל	912-802	15
8.	הפ. קרית־גת	862-767	14
9.	הפועל נען	897-817	14
10.	אליצור פ"ת	916-856	14
11.	הפ. באר־שבע	923-777	14
12.	הפועל רמת־גן	1145-821	11

כדורסלן ניו־ג'רסי, מייק גמינסקי, קולע לסל הניו־יורק ניקס בליגת האן.בי.איי. תצלום: איי.פי.

בוסטון — וואשינגטון 109:125 הסלטיקס החתימו את גילמור

בוסטון־סלטיקס ביצעה בסוף השבוע את המהלך המוצלח ביותר בעונה בליגת האן.בי.איי. הסלטיקס החתימו את הכדורסלן הוותיק, ארטיס גילמור, בן ה־38, לעונה הנוכחית.

בוסטון הצליחה להשיג בסוף השבוע את נצחונה העשירי מ־11 משחקים, כשגברה על וואשינגטון בולטס — 109:125. לארי בירד, עם 35 נקודות, וקווין מקהייל (31), היו הבולטים בסלטיקס.

וההישג הבולט של משחקי יום שישי שייך לאלופה, לוס־אנג'לס לייקרס. לעיני 40 אלף צופים גברו הלייקרס על רסרויס פיסטונס — 104:106, והשיגו את הנצחון ה־13 ברציפות. מאזנה של לוס־אנג'לס הוא 24 נצחונות לעומת 6 הפסדים.

דומיניק וילקינס, עם 34 נקודות, הצעיד את קבוצתו, אטלנטה הוקס, לנצחון על קליבלנד — 97:101.

צ'ארלס בארקלי, ה"רכבת המשאית", עם 27 נקודות, הביא לקבוצתו, פילדלפיה 76, נצחון על הניקס — 103:119.

ניו־ג'רסי נטס ניצחה בדרבי את ניו־יורק ניקס — 111:118; יוטה את מילווקי — 107:111 ופורטלנד את סקרמנטו 91:98.

מאחורי הקלעים

כדורגלן שהפך אלוף קארטה

אנשי הצוות המקצועי של מכבי ת"א הוטרדו בלילות ★ קסטות – סגולה לפירסום כדורגלנים ★ היו"ר בתפקיד המאמן... ★ הקפריסאים הסתערו על ג'מצ'י ★ הכדורסלן שחלה בטיפוס ★ לשגריר ארה"ב תוצע לשחק כדורסל בארץ...

★★★ חברי הצוות המקצועי של מכבי תל־אביב בכדורגל סבלו בתחילת השבוע שעבר מהטרדות טלפוניות ממושכות. אחד מחברי הצוות סיפר למוטי חביב כי מייד לאחר ההפסד להפועל צפרירים חולון (1:0) החלו הטרדות, שנמשכו עד לשעות הבוקר. במכבי ת"א הוחלט שלא לפרסם את הדבר ולא להתלונן במשטרה "כדי לא לעשות את המטרידים גיבורים" ★★★ שמחת־הנצחון המדהים של שמשון ת"א על מכבי נתניה (1:3), לפני שמונה ימים, היתה רק תחילת שבוע עמוס־שמחות של השמשונים. ביום ראשון שלאחר הנצחון (הראשון מזה 12 שנה בנתניה) הגיעו כדורגלני הקבוצה לפאב "אמצע הלילה" החריש, וחגגו את הוצאת תקליטו של חיים משה — "עוד יום עולה". קפטן שמשון, הוותיק גדעון דמתי, זכה לספיחות־שבכם מאוהדים רבים. ביום שלישי הוזמנו שחקני שמשון לגן־האורנים שם חגג הבדרן חופני בהן את מסיבת הבת־מצווה של בתו. חופני, הידוע כאוהד שמשון הזמין את כל השחקנים, את המאמן ואנשי כדורגל רבים ★★★ קשר קבוצת הפועל באר־שבע, חיים בן־שאנן, שהספיק לשחק בקריירה שלו גם בהפועל פ"ת ובהפועל חיפה ירד לליגה ב' — להפועל אילת. תוך כדי מו"מ עם ראשי הפועל אילת אמר לו אחד מחברי ההנהלה: "רק שלא תהיה אריבו"... בן־שאנן, שלא הבין במה הדברים אמורים, השיב: "מה רע להיות אריבו?" או הובהר לו שהכוונה לירון אריב, שהחל את העונה בהפועל אילת והסתלק למכבי פ"ת ★★★ במכבי חיפה הביעו פליאה על כך ששניים מחבריו של אבי רן ז"ל, אלי כהן מהפועל צפרירים חולון וירון פרסלני מהפועל כפר־סבא, לא שוחררו למשחק נגד פ.צ. בריוד. לעומת זאת שוחררו בני־יהודה את ברוך ממון, בית"ר ירושלים את משה סלקטר והפועל חיפה את יוסי קימל ★★★ יוסף גלזר מוסיף כי שלמה שרף, כיום מאמן נבחרת הנוער, עזב את מכבי חיפה באקורדים צורמים. הסתבר כי הקהל החיפני התהפך וכיום זוכרים לו לטובה את שתי האליפויות ההיסטוריות: את סגנות האליפות ופעמיים גמר גביע — שללו בארבע העונות שאימן במכבי חיפה. כאשר הגיע שרף ליציע המרכזי בקרית־אליעזר למשחק בין מכבי חיפה ופ.צ.בריוד' (0:0) התקבל בתשואות ★★★.

אוחנה באויר...

★★★ במשך שבועיים יגמא חלוץ מכלן הבלגית, אלי אוחנה, אלפי קילומטרים. בסוף השנה הגיע אוחנה לחופשת־מולדת מבריסל לירושלים. אחר־כך שב לבריסל. יום לאחר שהגיע יצא עם מכלן לספרד, שם מקיימת קבוצתו מחנה־אימונים. לאחר־מכן ישוב לבלגיה. יחזור לישראל כדי ליטול חלק במדי הנבחרת הלאומית במשחק עם בלגיה (ב־19 בינואר), מרמת־גן ישוב לבריסל. כמעט טייס ★★★ מנהג חדש בין כדורגלנים, בעיקר חלוצים, בליגה הלאומית — מציין מוטי חביב. חלקם הגדול מקליט את משחק־השבת בטלוויזיה ועושה קלטת שבה הביצועים המוצלחים. זאת כדי להשתמש בקלטת במבחנים באירופה. מתברר שגם ויטו רוזנטל וגם אלי אוחנה הציגו קלטות כאשר הגיעו לבלגיה. השיטה עבדה ועכשיו רוצים גם אחרים לנסות ★★★ לא רק בכדורגל יש לישראל נציגים באירופה. יוסף גלזר מוסר כי שחקן הכדורמים אוהד בן־דרור, בן ה־20 מהפועל קרית־טבעון, ייצא בשבוע הבא לשחק בקבוצה הגרמנית דיסלדורף. בן־דרור השתחרר בימים אלה מצה"ל. זהו הולך בדרכי טל פנטית, המשחק באיטליה ★★★ מאז נוסדה קבוצת הפועל בת־ים בכדורגל לא קיימה משחקים רשמיים עם שכנתה, מכבי יפו. הפועל בת־ים שיחקה בליגות נמוכות בעוד שמכבי יפו הדרה בליגה הלאומית. והנה, העונה יקיימו שתי הקבוצות לפחות חמישה משחקים רשמיים: שניים בליגה הארצית, שניים בגביע־הטוטו ומשחק נוסף מוקדמות בגביע־המדינה. בהגרלה שנערכה באולפני הרדיו בת"א שלפה הזמרת מרגלית צנעני את הפתקים לפיהם תארח הפועל בת־ים את מכבי יפו ★★★ משה יחיאל, מי ששיחק בהכח רמת־גן, בבני־יהודה ת"א והפועל פ"ת התחיל את עונת המשחקים הנוכחית כשחקן בהפועל מרמורק מהמחוז הדרומי בליגה א'. יחיאל היה שותף לנצחון המשכנע של מרמורק 0:4 במחזור הפתיחה. והמשך לא היה "גן של שושנים" ויחיאל עזב את מרמורק לטובת אימון הפועל אזור מאותו מחוז. עכשיו ידריך יחיאל את אזור מול קבוצה בשורותיה שיחק רק לפני חודש ★★★ הכדורגלן לשעבר, אליהו אדרי־שמולי, ששיחק בהפועל עכו, הפועל חיפה והפועל קרית־חיים עשה חיל בקארטה. לאחרונה קיבל חגורה שחורה, דן 3, חבה לשבחים מהמאמן היפני שהעניק קורסים בחיפה ★★★ מאמן הכדורגל הוותיק גליל גלסברג עשה הסבה. ממקום עבודתו בסולל־בונה, שם עבד שנים רבות ומונה כמנהל סניף חיפה של השבועון "גדולם פוסט". העתונות היא אהבה ישנה של גלסברג — מציין יוסף גלזר. בעבר היה כתב ספורט ובראשות ארכיון של עתונות ספורט ★★★.

ריבה בצילו של סאונס

★★★ אנטונלו ריבה, כדורסלן קאנטו ונבחרת איטליה, נחשב לאחד הקלעים הטובים באירופה. במשחק בגביע־קוראץ' בתל־אביב הועמד בצל ע"י צלופנתיך של שחקן־החיזוק מהפועל ת"א, בתומם. אפילו מאמן קאנטו, ריקלקטי, שגם הוא היה צלף מעולה ציין: "יד רכה כזאת מזמן לא ראיתי" ★★★ לעתים קשה להבחין מי מאמן את הפועל ת"א: משה ויינקרנץ או רני קורן. קורן, יו"ר מחלקת הכדורסל, קופץ מדי פעם מהספסל, מעיר לשחקנים ובנתניה הגיע לריב קולני עם מאמן אליצור, צבי שרף ★★★ מנחם זולדן, דוגמן מבוקש, משחק העונה במכבי רחובות מליגה א' בכדורסל. זולדן, ששיחק בעונה שעברה בהפועל רמת־גן, שנשרה לארצית, מגלה יכולת נאה ומסייע לקבוצתו להעפיל למשחקי הפליי־אוף. את מכבי רחובות — מציין יצחק ויסהוף — מאמן אלי קנטי, מי שאימן בעונה שעברה את בית"ר ת"א בלאומית והעונה מסתפק באימון קבוצת הנוער של אגודה זו. מכבי רחובות צירפה בימים האחרונים שחקן חדש, שמעון מזוז, שלמד ושיחק בארה"ב ★★★ כדורגלני נבחרות הנוער והנערים של קפריסין, שהשתתפו בטורנירים בארץ, עסקו ביום האחרון שלהם בישראל בקניות.

אחד היעדים שלהם היתה חנות הספורט של הכדורסלן דורון ג'מצ'י בקניון ברמת־גן. הקפריסאים הצטיידו בבגדים מתוצרת הארץ ★★★ בהפועל חיפה שוקלים למנוע מהכדורסלנים להופיע במסגרות אחרות. הסיבה: הסגל המצומצם של הקבוצה — שישה שחקנים בלבד. זאת אחרי שדורון חכים, אחד המצטיינים בהפועל חיפה, נפצע בצורה קשה ברגלו במדי נבחרת הטכניון, כן לומר, באליפות אס"א. בגלל הפציעה החמיץ את כל אימוני־ההכנה של הקבוצה — דיווחו של יוסף גלזר ★★★ הכדורסלן הענק של מכבי קרית־מוצקין, ארנון פרידמן (2.01 מ'), יחמיץ את מחזורי פתיחת הסיבוב השני בליגה הארצית לאחר שלקה בטיפוס־מעיים ואושפז במשך שלושה שבועות בבית־חולים ★★★.

"אתיופים" ייצגו ישראל

★★★ בטורניר הכדורסל לזכר 248 החיילים האמריקנים שניספו בתאונת מטוס שהיה בכפר המכביה פנה שלמה (מומו) לוצקי, רכז הכדורסל בברכו מכבי לשגריר ארה"ב, תומאס פיקרינג: "מדוע אינך בא לשחק באחת הקבוצות הישראליות. הגובה שלך בהחלט סביר" — דיווחו של יוסף חכם ★★★ יריב ורשיצקי, מאמן כדורסלני הפועל חיפה, אימן עד לאחרונה את נבחרת הקדטים של ישראל בכחול חיפה. ורשיצקי ביקש לשחררו מתפקידו ובמקומו מונה משה ופנירסקי, מי שכיהן בעונה שעברה בתפקיד עוזר־מאמן אליצור נתניה, בזמן שיוסי דריר היה המאמן. ופנירסקי מאמן גם את הפועל מעגן־מיכאל ★★★ נבחרת האתלטיקה של פנימיית ימין־אורד בחוף־הכרמל, שהיא על טהרת העולים מאתיופיה, תייצג את ישראל באליפות העולם במירוצי־שדה לתלמידי בתי־ספר שתיערך באביב בלוכסמבורג. יוסף גלזר מדגיש כי הרצים שחומי־העור וחובשי־הכיפות זכו באליפות המדינה לבתי־ספר תיכוניים שנערכה בבקעת בית־שאן, אחרי שקודם־לכן הוכתרו כאלופי הצפון ★★★ שופטי כדורסל לשעבר התמנו לאחרונה כחברים בועדי עובדים גדולים: מרדכי עדרי בחברת החשמל; ישראל מירובסקי בעיריית חיפה ושופט הכדורגל, יעקב אלימלך כמ"מ יו"ר ועד עובדי סונול ★★★ הסייף הצעיר ים מיכאלי, בן ה־17, זכה בכרטיס ההשתתפות בסגל הנבחרת לאליפות אירופה אחרי שתפס מקום שני בגביע כפר־סבא, אחרי מאמנו בהפועל חיפה, אורי ברמי. ים הוא בנו של יאיר מיכאלי, לשעבר אלוף העולם בשייט 420 ומאמן נבחרת ישראל ★★★ הטניסאי הצעיר אוהד ויינברג, שזכה בטורניר הנוער בניו־פורט, ניו־יורק, שנחשב לשני בחשיבותו בעולם, הלך בדרכי כמה מבכירי הטניסאים בעולם שזכו בטורניר זה, ביניהם איליה נאסטסה, מאטס וילאנדר, סקוט דייוויס ואחרים. משפחתו של אוהד עברה לגור מחיפה לרמת־השרון כדי להקל עליו את האימונים. דודו הוא מאמן הכח רמת־גן, אורי וינברג, בעבר כדורגלן הפועל חיפה ונבחרת ישראל ★★★.

"ימות המשיח" בשייט

★★★ לאחרונה פורסם על סכסוכים חמורים בין שייטי ה־470 הנאבקים על הכרטיסים למשחקים האולימפיים בסיאול. אבל גם בשייט הגיעו, כנראה, "ימות המשיח". שלושת הצוותים, האחים רן ודן סהרון, האחים אדיר ואלדד עזרא והצמד הוותיק, שמשון ברוקמן ואיתן פרידלנדר, נראו מתאמנים יחד במכון־וינגייט בנושאי כושר גופני במסגרת היחידה לספורט הישגי ★★★ השחיין המצטיין, המיועד להופיע בסיאול, אייל שטייגמן, מתאמן דרך־קבע במועדון המבורג בגרמניה. בימי חג המולד הוא מבקר בארץ... ★★★ בהפסד קבוצת הכדורעף של הפועל כפר־סבא, בשבוע שעבר להפועל בת־ים בליגה (3:0), נראה בין הצופים רני אורן, מכוכבי הקבוצה הנמצא בסכסוך עם מאמנו, אלדד רבינא. השניים נפגשו בסוף השבוע לשיחת־פיוס במשרדו של אורי אפק, מנכ"ל הוועד האולימפי, שאימן בעבר את שניהם. בינתיים מתעקש אורן לא לשוב לשחק תחת שרביטו של רבינא ★★★ וותיקי האתלטיקה נפרדים מרווקותם. הרץ למרחקים ארוכים אריה גמליאל ממכבי ת"א נשא אשה. כשאיתר גמליאל לרוצה אמרו חבריו שהוא ודאי מתאמן למרתון ★★★.

עולם תחתון

המבנה הטופוגרפי של ירושלים כפי שמשתקף בדגם העיר בימי בית ראשון

ירושלים של תנ"ך

אתר ייחודי הכולל דגם מדעי מפורט של ירושלים מתקופת הבית הראשון ומרכז למידה נפתח בימים אלה בלב הרובע היהודי

התבנית המתארת את ירושלים העתיקה בימי זוהרה, ערב חורבן בית המקדש השני, מוכרת ברבים. הדגם העשוי פיסות אבן קטנות, חלקי שיש, עץ, נחושת וברזל, נבנה על־ידי פרופ' מיכאל אבי־יונה המנוח ונמצא בגן מלון הולילנד שבמערב ירושלים.

המקורות שסייעו בבניית הדגם היו המשנה, הגמרות התוספתא וכתבי יוסף בן־מתתיהו. במרוצת השנים שחלפו מאז הושלמה מלאכת בנין הדגם היה הביקור בו חובה לכל המבקש ליהנות מסיור ארכיאולוגי־היסטורי־גיאוגרפי בירושלים. האתרים שנחשפו בעיר העתיקה ובסביבותיה הקרובות מאז מלחמת ששת הימים השלימו את התמונה.

דיוקנה של ירושלים בימי הבית הראשון המשיך להיות תעלומה. העמקת חקר ירושלים הקדומה בשנים האחרונות (חפירות עיר דוד, חפירות הרובע היהודי) העלו שרידים מעניינים שלא היכרנום בעבר. אמנם מדובר בממצאים צנועים ביחס אך מרשימים לא פחות מיורשיהם, אתרי הבית השני.

בימים אלה נפתח בלב הרובע היהודי אתר ייחודי המוקדש לירושלים בתקופת בית המקדש הראשון. המדובר בדגם מדעי ומפורט של העיר כפי שנבנתה במאה ה־7 לפני הספירה, ולצידו מרכז למידה חדשני.

האתר הוא חלק מהפעילות הערה של מרכז רחל ינאית בן־צבי ללימודי ירושלים שליד „יד יצחק בן־צבי".

עיר החיים שחרבה

אלינור בר־שאול, מדריכה מטעם „יד בן־צבי" במקום, לוקחת אותנו לסיור נינוח בדגם כשאנו יושבים בכסאות והיא, בעזרת מקל מיוחד, משוטטת ממבנה למבנה. „הדגם איננו רק פרי הדימיון, אלא בנוי על השערות בעלות ביסוס ומקורות כשהעיקרי בהם הוא התנ"ך. לא עמדו לרשותינו כתבים דוגמת תולדות מלחמות היהודים של יוסף בן מתתיהו, כך שמלאכת הבנייה היתה מסובכת יותר".

הרוצה ליהנות מהדגם ולעמוד על מלוא משמעות האתרים הקדומים של תקופת המקרא נזקק, ואין זו בושה, להדרכה.

„ההדרכה היא פעלתנית. אני מנהלת עם המשתתפים דו־שיח ולא נותנת הרצאה. המטרה לשחזר בעזרת פסוקים מתנ"ך את דמותה של ירושלים, עיר החיים, שבשנת 586 לפני הספירה חרבה ואיננה עוד" — אומרת אלינור.

יסודות הדגם — המשתרע על פני כ־35 מ"ר — הוכנו על־פי מפה מ־1912 המשרטטת את פני הסלע הטבעיים של ירושלים. על משטח זה הוצבו שיחזורים מוקטנים של כל השרידים מימי בית ראשון אשר נתגלו עד־כה בעיר. ממעלי המים המפורסמים של עיר דוד, כגון ניקבת חזקיהו, מומחשים בעזרת מנועים חשמליים המעלים ומורידים „חתכים" מתוך מורדות העיר. כך נחשפת לצופה מלאכת החציבה אשר איפשרה להזרים מים לירושלים הקדומה וכן השתלבות דרכי המים בביצורים של הבירה.

מבנה הדגם מאפשר גם להוסיף מרכיבים בעתיד, בהתאם לממצאים אשר יתגלו בשטח. אפקטים מגוונים של תאורה ושקופיות מעשירים את החוויה במקום ומוסיפים לידע של הצופים על הגבולות של העיר דאז, התפתחותה, מקום המקדש בתוכה וחיי היום־יום של תושביה.

ליד הדגם החדש מותקנות תצוגות עזר המאפשרות למידה בנושאים כגון הכתב העברי הקדום ושימושו בירושלים העתיקה, הבית הישראלי הקדום ומנהגי קבורה בימי התנ"ך.

המפעל החדש מאפשר למבקרים ברובע היהודי להבין ולהעריך במלוא משמעותם שני אתרים קדומים סמוכים מימי בית ראשון: „המגדל הישראלי" ו„החומה הרחבה" (תוכניות ההדרכה של צוות הדגם כוללות גם ביקורים באתרים אלו) וכן עיר דוד המרוחקת יותר. אלו משתלבים בתמונת מכלול עיר חיה ואורגאנית, תמונה העולה מחוויית הביקור בתצוגה.

התכנון הרעיוני של התצוגה והפיקוח המדעי נעשו בידי ועדה מדעית של „יד יצחק בן־צבי" בראשות ד"ר רבקה גונן.

מאה מתוך אלפיים

„אוכלוסיית א"י וישובה ערב מפעל ההתיישבות הציוני" — מחקרים בגיאוגרפיה ההיסטורית והישובית של א"י שקובצו לספר בהוצאת „יד בן־צבי"

על סף אירועי שנת ה־40 להקמת המדינה מונה האוכלוסיה שממערב לירדן כ־5 מיליון נפש, יהודים וערבים גם יחד. ההתפרסות הדמוגרפית בארץ ישראל בשנות ה־70 של המאה שעברה, ערב ראשיתה של ההתיישבות הציונית, מעלה תמונה של ארץ דלילת אוכלוסים — כ־350,700 תושבי קבע. לאלה ניתן להוסיף עוד כ־30 אלף בדואים נודדים. נתון מדהים הוא מספר היהודים מקרב התושבים — 27 אלף נפש בלבד בשנת 1880.

דימויה של ארץ־ישראל הוא כשל ארץ נשכחת בעלת כלכלה נחשלת. נוסעים ותיירים שביקרו בה העלו באגרותיהם, ספריהם ואיוריהם תמונה של ארץ עזובה, שוממת ואוכלת יושביה.

חוקר א"י, פרופ' יהושע בן־אריה, מציין, כי בשלהי המאה שעברה החלו לנוע גלגלי התמורה והמודרניזציה בקצב איטי. כאשר החלוצים הציונים הראשונים הגיעו לארץ, הם מצאוה כבר בשתף של תמורה.

מאמרו של פרופ' בן־אריה, „אוכלוסיית א"י וישובה ערב מפעל ההתיישבות הציוני", פותח שורה של מחקרים בגיאוגרפיה ההיסטורית והישובית של א"י כפי שקובצו יחד על־ידי „יד בן צבי" לספר מעניין הנושא שם זה. את הנתונים המאלפים ליקט בן־אריה מרשומים שמצא בארכיונים העותומניים ומסיכומים שונים בני אותה תקופה. הארץ לא היתה ישות מדינית אחת. יחידות המינהל שבה היו יחידות משנה של חלקים גדולים יותר במסגרת האימפריה העותומנית. הארץ, הוא מסכם, היתה רחוקה מרחק רב מכל מעמד מדיני עצמאי כלשהו ומכל מחשבות וכוונות להעניק לה אותו. „העם היהודי והתנועה הציונית הם שבאו לראשונה להקנות לה מעמד שכזה".

„החולה על גדת הבוספורוס"

המעצמות האירופאיות, אשר התחרו זו בזו על השפעה בא"י, לא רצו במותו של „האיש החולה על גדת הבוספורוס" — הכינוי שניתן לאימפריה השוקעת — והקדישו, כל אחת בהתאם לדרכה ולהשפעתה, מאמצים גדולים להגברת המאחז שלהן כדי להבטיח את מעמדן במקרה של התפוררות סופית של הגוף הענקי הזה. פתיחת תעלת סואץ אך הגבירה את החשיבות האיסטרטגית של א"י כקרובה ביותר לנתיב מים חיוני זה, לאפריקה ולמזרח הרחוק.

רות קרק מתארת במחקרה על רכישות הקרקע את הדרכים המגוונות, ולעתים תכופות אף הבלתי כשרות, בהן נקטו האירופאים כדי להשיג קנין קרקעי, כאשר רכישתו בתהליכים רגילים היתה כמעט בלתי אפשרית לאדם שלא היה נתין עותומני. רכישה חלופית היתה זו של מונטיפיורי, אשר בזכות המוניטין הבינלאומי שלו הותר לו לבצע את עסקותיו הקרקעיות.

רן אהרונסון עומד במחקרו על היבטים המרחביים של ההתיישבות הציונית בראשיתה. נושא המושבות הראשונות מעסיק גם את יוסי בן־ארצי. בהתיישבות מטפל יוסי כץ, הכותב על הפרק האגלי העגום בתולדות כרכור.

על עברה הקדום של ארץ־ישראל כותב ריכב רובין, המספר על מקורות המים של ניצנה הקדומה. ניצנה היא עיר מדברית שפריחתה וגוויעתה חלו במאות החמישית והשישית לספירה, עיר ביזנטית. חוו שבגבול חולות סיני וצפון הנגב נאבקה קשות על קיומה מאחר ואינה ממוקמת בנווה מדבר. התושבים החרוצים פתרו זאת באמצעות פיתוח מקורות מים על־ידי בניית מתקני אגירה ובורות מים. יכולת זו של התושבים לאגור מים ולאסוף את מימי הנגר העילי בטרם יאבדו בחולות היא שהעניקה חיות לעיר והפכה אותה לצומת דרכים מרכזי בין הנגב לסיני.

המאמר החותם את הקובץ, פרי עטו של רוני אלנבלום, דן בדרך הצלבנית מלוד לירושלים, דרך זו הוליכה מלוד לבית נובא, לוואדי בריג', לקסטל ושמה דרך נבי שמואל, הוא הר השמחה, לירושלים. באותה דרך עלה לעיר הנוסע היהודי מפורסם ר' בנימין מטודלה.

מאת בצלאל עמיקם

עתיקה אבל צעירה

חרף מספרם הדל — 350 נפש — מעודדים השומרונים את אמונתם בכוח החיות העקשנית והאמיצה שלהם ● לאחרונה החלו בחיפוש אינטנסיבי ברחבי העולם אחר שורשיהם

כשנסתיימו קרבות מלחמת העולם הראשונה בארץ־ישראל, לפני 70 שנה, עמדה עדת השומרונים הזעירה שבהר שכם על סף הכחדה. רק 146 נפשות שרדו מהקהילה הקטנה שבניה מגדירים אותה בגאווה כעתיקה בעולם. ממדיו של הקיבוץ השומרוני החי בארץ בשני מרכזים — שכם וחולון — אינם גדולים גם היום. במפקד שנערך לפני כמה חודשים נמנו 530 נפשות. חרף מספר דל זה מעודדים השומרונים את אמונתם בכוח החיות העקשנית והאמיצה של עדתם.

לעדה השומרונית עיתון משלה, „א.ב.", המתפרסם בשלוש שפות — עברית, ערבית ושומרונית עתיקה.

מספרים השומרונים על עצמם:

השומרונים בישראל הינם שריד לעם עתיק, בן לממלכות ישראל הקדומה, אשר במאות הרביעית והחמישית לספירה מנה כמיליון ומאתיים אלף נפש, שישבו בערים ובכפרים רבים בארץ־ישראל, מדרום סוריה ועד צפון מצרים. גזירות, רדיפות, פוגרומים והמרות־דת מאונס דלדלו את העם הזה. החל משנת ה־30 של המאה ה־20 חל מפנה לטובה בתולדותיהם ומאז נמצאת הקהילה בהתפתחות הדרגתית בכל התחומים. בצד תאריה כקהילה הקטנה והעתיקה ביותר בעולם, נחשבת העדה השומרונית לקהילה הצעירה ביותר.

אך בכל הזמנים לא איבדו השומרונים את תדמיתם וייחודם כעם. הם כותבים בכתב משלהם — הכתב העברי העתיק, דוברים בלשון משלהם — במבטא העברי העתיק שהיה שגור גם בפי היהודים עד תחילת האלף הראשון לספירה, אמונים על מסורת היסטורית ייחודית בת אלפי שנים מימי כניסת בני ישראל לארץ בראשות יהושע בן נון ועד ימינו.

השומרונים מודרכים על־ידי ארבעה עיקרי אמונה: א. אל אחד — אלוהי ישראל. ב. נביא אחד — משה בן עמרם. ג. כתב קדוש אחד — חמישה חומשי תורה, תורת משה. ד. מקום קדוש אחד — הר גריזים. לאלה נוספת האמונה ב„תהב" בן יוסף, שיהא „נביא כמשה" ויופיע באחרית הימים.

שני מרכזים

השומרונים חוגגים את חגי התורה בלבד, שבעה מועדים, מפסח ועד שמיני עצרת, שלא כאחיהם לעם — היהודים — אינם חוגגים פורים וחנוכה. בערב פסח מוקרב קרבן הפסח על הר גריזים.

השומרונים כיום יושבים בשני מרכזים, כמחצית הקהילה בשכם והיתר בחולון. בראש השומרונים עומד הכהן הגדול שהוא גם ראש משפחת הכהנים בני איתמר בן־אהרון הלויים. שלושת בתי האב האחרים מתייחסים על בני יוסף: צדקה הצפרי ממנשה ודנפי ומרחיב מאפרים.

להיות ישראלי בן הקהילה השומרונית משמעו לדבוק בארבעת סימני ההזדהות הבאים: 1. ישוב ארץ־ישראל מבלי לעזובה לעולם. 2. השתתפות בקורבן הפסח על הר גריזים. 3. שמירת שבת ככתבה וכלשונה בתורה. 4. שמירה קפדנית על חוקי הטומאה והטוהרה ככתבם וכלשונם בתורה.

השומרונים מלים את בניהם ביום השמיני. ילד וילדה המסיימים קריאת התורה נחשבים „חותמי תורה" (מקביל לבר־מצווה). ההתקשרות בין בני זוג היא בשלושה שלבים: קידושין, אירוסין ונישואין (רק השלב הראשון ניתן להתרה ללא גירושין). מקרי הגירושין נדירים. הנפטרים נקברים בבית העלמין בהר גריזים או בחלקה השומרונית בקריית שאול בתל־אביב.

מחפשים שורשים

לאחרונה עורכים השומרונים חיפוש אינטנסיבי ברחבי העולם אחר שורשיהם. לא מכבר התקבלה משלחת משלהם בראשות הכהן פנחס בן אברהם הלוי אצל שגריר מצרים בישראל, מוחמד אל־בסיוני. בפגישה סופר, כי בעבר היו קהילות שומרוניות גדולות במצרים, כ־1000 שנים בעיר אלכסנדריה, עד סוף האלף הראשון, ובקהיר מן המאה התשיעית ועד לסוף המאה ה־17. הקהילה השומרונית הגדולה בקהיר היתה גם העשירה ביותר בקרב הקהילות הלא־מוסלמיות במאות ה־14 וה־15 במצרים. עד היום ניתן להצביע על מקום מושבם של השומרונים בעיר העתיקה של קהיר, על בית הכנסת שלהם שעברו לרשות המוסלמים ובית־הקברות השומרוני העתיק. אך מעל לכל היתה הקהילה השומרונית בקהיר עשירה בכתבי־יד עתיקים כתובים על עורות הכבשים ועיזים. חלק לא קטן מכתבי־היד הללו הגיע לספריות ברחבי תבל, אך חלק אחר נמצא עדיין במצרים.

השומרונים יוזמים שיגור משלחת למצרים כדי לאתר את שרידי קהילתם שם. הם רוצים לעיין בכתבי־היד העתיקים שבספריות האוניברסיטאיות ולהכיר טוב יותר את שורשי עמם.

בפאריס יושבת „האגודה ללימודי שומרונות" שחבריה פזורים בכל פינות תבל. אחת לשנה עורכת האגודה כינוס ובו נמסרים פרטים על הפעילות המחקרית המגוונת בתחום זה. עתה עומדת לצאת מטעם האגודה משלחת חוקרים ללנינגרד לבדיקת אוסף כתבי־היד השומרונים שבספריה הממלכתית על שם סלטיקוב צ'צ'רין. הכללים הנוקשים הנהוגים על־ידי הרוסים מקשים על בדיקת אוסף זה, הכולל אלפי פריטים שונים, כתבי יד תורניים, פולחניים, היסטוריים, פרשניים ומדרשיים, ומסמכים כלוחות שנה, חישובים אסטרונומיים, קמעות כתובות נישואין ועוד. הרוסים אינם מרשים צילום או העברה של אף פריט באוסף, וכך הוא הנוהל לגבי כל כתבי היד של כל העמים בספריה. הרוסים מתירים ביקורים בספריה, בדיקת כתבי־היד ורישום בלבד. ניתן להזמין לבדיקה 2־3 כתבי־יד בכל פעם. האוסף השומרוני כולל 2007 פריטים שונים.

החיפוש אחר שורשים עשוי לשפוך אור חדש על פרקים עמומים ונעלמים בתולדותיו של עם־עולם זה.

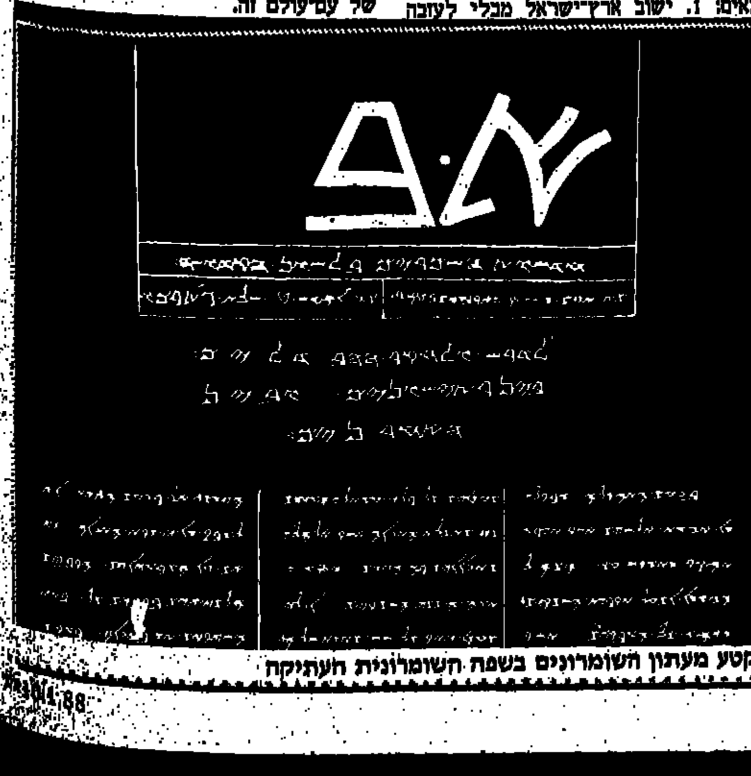
קטע מעתון השומרונים בשפה השומרונית העתיקה

בולים ובולאים — מאת יהושע מרקוס

סדרת בולי או"ם

חיסון לכל ילד

הנהלת דואר האו"ם הנפיקה סידרה בת שישה בולים המוקדשים לנושא חיסון לכל ילד. לאור חשיבת הנושא הוזמן לצייר את הסידרה צייר וגרפיקאי אמריקאי נודע, סיימור כוואסט, שצייר, רשם ואייר ספרי ילדים רבים. יצירותיו מוצגות בגלריות ומוזיאונים בארה"ב, יפן וברזיל. למקום נכבד זכו עבודותיו בתערוכה רטרוספקטיבית בלובר בפאריס. הבולים מראים ילדים הבאים עם הוריהם לקבל טיפול רפואי, על כל בול מופיעה כתובת המציינת מחלת ילדים.

כמקובל בבולי האו"ם כוללת סידרה זו שלוש מהדורות. במהדורה האמריקנית שני בולים, עם כתובות באנגלית: „חיסון לכל ילד", האחד, בערך של 22 סנט, מוקדש למחלת החצבת. הבול השני, בערך של 44 סנט, מוקדש לצפדת (טטנוס). המהדורה השווייצית, עם כתובת בצרפתית, כוללת שני בולים. האחד, בערך של 0.90 פר"ש, מוקדש לשעלת, והשני, בערך של 1.70 פר"ש, למחלת השחפת אצל ילדים. המהדורה האוסטרית, עם כתובת בגרמנית, כוללת שני בולים: בערך של 4 שילינג, המוקדש לשיתוק ילדים, ובערך של 9.50 שילינג, המוקדש לאסכרה (דיפטריה).

מעטפות היום הראשון להופעת הבולים הוחתמו במשרד הדואר במרכז האו"ם בניו־יורק, במשרד הדואר בארמון העמים (בניין האו"ם) בז'נבה ובמשרד הדואר במרכז הבינלאומי בווינה.

עיקר הסכנה — בעולם השלישי

כדברי הרקע לסדרה מציין ד"ר ראלף הנדרסון מארגון הבריאות העולמי, במדינות המתועשות המפותחות 985 מול 1000 ילדים חוגגים את יום הולדת החמישי. באזורים רבים בעולם השלישי, לא פחות מ־500 מתוך 1000 ילדים מתים לפני הגיעם לגיל חמש שנים, רבים מהם בגלל הידבקות הנגרמת מלידות בתנאים בלתי הגיינים, ממזון מקולקל בגלל תנאי החיים בבית הוריהם, וכן משתיית מים מזוהמים. המלריה (קדחת) ומחלות מדבקות אחרות גם הן מגבירות את תמותת הילדים. בולטות במיוחד שש מחלות (המצויינות על בולי הסדרה) הגורמות את מותם של ילדים קטנים: חצבת, שיתוק ילדים, אסכרה, שעלת, צפדת ושחפת. דובר ארגון הבריאות העולמית מציין את הרצון הטוב וההתלהבות של צבא גדול של עובדים ומתנדבים בארגונים בלתי ממשלתיים, העוסקים בחיסון ילדים. כולם יחד יכולים להגשים את המטרה של אירגון החיסון הבינלאומי עד שנת 1990 — לקראת מטרה יותר רחוקה, של בריאות לכל בשנת 2000.

פסק ודין

מאת א. אבישר

מי נחשב כמחזיק סם

עמוס וחברתו עליזה הועמדו לדין לפני בית המשפט המחוזי בירושלים, באשמת החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית — עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים. שניהם הורשעו באשמה שיוחסה להם. עליזה ערערה, בנפרד, רק על העונש, ואילו עמוס ערער לפני בית המשפט העליון על ההרשעה עצמה.

השניים התגוררו בצוותא בדירה בקומת הקרקע של בית הורי עמוס בירושלים. ערב אחד נערך חיפוש בדירה, בנוכחותה של עליזה ובהעדרו של עמוס, ונמצאו בין השאר הפריטים הבאים: נייר כסף מגולגל, החשוד כמכיל שרידי סם, נמצא על הטלוויזיה; נייר כסף החשוד ששימש לצריכת סמים, ניילונים ופתילים. נייר טואלט החשודים כמכילים שרידי סם, שנמצאו בפח האשפה, כן נמצא שם נייר כסף החשוד כמכיל שרידי סם. בדירה נמצאו גם כלי עזר שונים לשימוש בסמים.

השופט המחוזי הרשיע את עמוס בהחזקת סם, מאחר שהסמים נמצאו בדירתו, וכן משום שלדעתו בלתי אפשרי כי שני בגירים המתגוררים תחת קורת גג אחת, שאחד מהם משתמש דרך קבע בסמים מסוכנים, יישאר השני נקי מכל ידיעה על הימצאם של סמים בדירה. עקבות השימוש בסמים ניכרו בכל אתר ואתר בדירה. אפילו, סבר השופט, לא היתה דעתו של עמוס נוחה מהחזקת סם על־ידי חברתו עליזה, לא היו אפשרות ההסכמה, כאשר יש בידי האדם אפשרות יעילה למנוע מעצמו את התוצאה של החזקת הסם תחת להשלים עימה. לו רצה עמוס, יכול היה לוותר על חברותה של עליזה, שלא היו לה זכויות בדירה.

השופט שמגר מנה, בפסק־דין משנת 1980, את העקרונות המשפטיים הקובעים את מהותה של ההחזקה היוצרת אחריות בפלילים. החזקה משמעה שליטתו של פלוני בדבר המצוי —

1. בידיו, או
2. בידי אחר, או
3. בכל מקום שהוא, היינו, גם במקום שאיננו מוחזק בידי אחר, בין שהמקום שייך לפלוני האמור, בין אם שייך לאחר ובין אם אינו שייך לאיש. דבר המצוי בידיהם או בהחזקתם של אחד או אחרים מבני חבורה, בידיעתם ובהסכמתם של שאר בני החבורה, יראוהו כמצוי בידיהם ובהחזקתם של כל אחד מהם ושל כולם יחד.

אין להרשיע את פלוני אך ורק בשל כך שהיה בידיו, מבחינה פיסית, סם מסוכן, אם לא נתלוותה למעשהו מחשבה פלילית.

לדעת השופט וינוגרד, אין בכל מערכת הנסיבות כדי להרשיע את עמוס. לפי עדות חברתו עליזה, דעתו של עמוס לא היתה נוחה מכך שהשתמשה בסמים. עמוס עצמו אמר, כי עליזה מעולם לא השתמשה בסמים בנוכחותו, והיא אף הכחישה בפניו שהיא משתמשת. עליזה אמרה שעשתה הכל רק בעת העדרו של עמוס מהבית, ועשתה הכל כדי שלא יישארו סימנים.

עמוס לא היה בבית בעת פשיטת המשטרה, מה שנמצא בדירה אינו מצביע בהכרח על „שימוש בסמים", מה עוד שלא הוכחה מציאותם של שרידי סמים כלל. עליזה אכן השתמשה בסמים בהעדרו, אך סביר להניח, שטרם הספיקה לסלק את העקבות כאשר המשטרה פשטה על הדירה. יתכן שהיא עמדה לסלקם, בדרכה, כדי שעמוס לא ימצא כל עקבות בדירה. אין רגליים לקביעת השופט המחוזי, כי בלתי אפשרי שעמוס לא ידע על הימצאם של סמים בדירה.

לפיכך זוכה עמוס מכל אשם.

תאורה פנימית

על המתרחש במפ"ם

בעריכת נחום דוניצה

רמת־גן — גבעתיים

עובדים חזק על התרחבות השורות

מבצע „תו ועידה" המתנהל בימים אלה ברחבי הארץ, ממקד מדי פעם את תשומת הלב הכללית לאנשים ולסניפים שבדרך כלל נשמרים מלהתפס כותרות. כך, למשל, יוסף קרני וסניף רמת גן־גבעתיים.

הסניף — ותיק. ידוע כסניף שאנשיו הם בעלי מודעות פוליטית, איכפתיים מאוד. „בכל גלגוליה של המפלגה כמעט לא פרשו ממנה חברים רמת־גניים וגבעתיימיים, ואלה שפרשו — חוזרים בימים אלה לפעילות", אומרת זיוה בן־שלום, השליחה במקום מקיבוץ סער.

בשל התאמה היסטורית למפת מועצות הפועלים, מאחד הסניף שתי ערים. גם כאשר לפני ארבע שנים הופרדו מועצות הפועלים של רמת־גן וגבעתיים זו מזו, הסניף המקומי נשאר מאוחד. הפעילים מגיעים משתי הערים והמועדונים (שניים בר"ג ואחד בגבעתיים) משרתים אוכלוסיה „מעורבת".

בסניף „אקטיבה" גדולה המשתייכת לדור ההמשך, המשובצת בכל הפורומים הפוליטיים והמפלגתיים (אנשי הסניף גאים להזכיר את עובדת היותו של חה"כ יאיר צבן רמת־גני, ומרגישים את שיתוף הפעולה ההדוק עימו). גרעין של נוער מפ"ם החל לפעול לא מכבר בגבעתיים, בעקבות כרוז ה„מרד", שהופץ ע"י הנוער. בין המפגשים והפעילויות השוטפות אף הספיקו הצעירים לקחת חלק במספר הפגנות אנטי־כהניסטיות בעת ביקור נציג כך במקום.

„במקביל אנו עובדים חזק על התרחבות השורות", מרגיש דוד מנחם, מזכיר הסניף, איש רמת־גן, המשמש גם כמזכיר איגוד מקצועי במועצת פועלי גבעתיים. הוא מציין סמינרים, פעולות תרבות, מיפגשים וחוגים התורמים לגיבוש, אך אינו מתעלם גם מהבעיות האובייקטיביות. אוכלוסיית שתי הערים מבוגרת יחסית. יוקר הדיור מרחיק צעירים. התעשייה, שפעם תפסה מקום מרכזי, הפכה למרכזים פיננסיים והדבר מתבטא בהרכבו הדמוגרפי של הסניף. „בכל זאת", מרגישים זיוה ודוד, „אנו מנסים, בעזרת חבר'ה צעירים דוגמת נדב שמשון, חבר ועד פועלי „אסם", לבנות כאן דור צעיר חזק".

מימין לשמאל: דוד מנחם, זיווה בן־שלום, יוסף קרני (צילום: י.פ.פ.א.)

המנוע המניע

חוזקו של הסניף בא לידי ביטוי באחרונה במבצע „תו ועידה" מרכז יוסף קרני, לשעבר מנכ"ל „על המשמר" וכיום מזכ"ל מועצת העיתונות בישראל. שלא בפניו קוראת לו זיוה „מנוע ומניע". לדבריה, הוא עושה עבודה של כמה אנשים בדבקות ובמסירות ללא גבול.

קרני עצמו אומר, כי ההצלחה יחסית. הוא אומנם „מודה" כי סיקר אישית 110 תווי ועידה „ללא סירוב אחד", אך לדעתו המצב יכול היה להיות טוב יותר, לו גדל מספר המתנדבים. הוא מקווה לראות את החברים המרכזיים במוסדות המוניציפליים וההסתדרותיים משתפים פעולה בנדון. „לצערי, חלק מנציגינו קצת מזניחים את הפעילויות השוטפות בסניף ואני רואה בכך סימן לרעה לעומת העבר. אז, הפעילים המרכזיים היו גם במרכז העניינים והפעילות", אומר קרני.

מה שבטוח — הוא אופטימי. „הגעתי לאנשים שלא היו פעילים עד היום, והרגשתי שהם שמחים שפניתי אליהם. כולם גילו איכפתיות לגבי דרכה של המפלגה, ורצון לעשות ולא רק להצהרות. אני בטוח שעורכי הסקרים למיניהם יתבדו בבוא הזמן. עם אנשים כאלה, כמו שאני פוגש, אין לי ספק בכך".

במזכירות הפתוחה

חינוך במיגזר הערבי

1. הפגישה בסניף החיפני

ישיבת מזכירות פתוחה בנושא החינוך במגזר הערבי נערכה ברוב חגיגיות כשבוע שעבר בחיפה. לישיבה קדם מיפגש של מחלקת ארגון בסניף החיפני, שטרח וקיים קבלת פנים מרשימה לאורחיו הרבים.

במסגרת זו נערך דיון מקיף בעיתון „העובדים" החדש, עליו שמעו הנוכחים הסברים מפי חנן ארז, מזכיר מרכז מפ"ם, ומגדי יציב, העורך, האחראי על אגף ההסברה במפלגה.

בישיבה עצמה, באולם „כיתור", נכחו אישי־ציבור מקומיים, בהם ראש העירייה אריה גוראל, נציגים מההסתדרות — יצחק ולבר מהסתדרות המורים, אפרים דילוני ודעיה רטיג מהוועדה המרכזת של ההסתדרות, חברי הכנסת גרנות, גרוסמן, פרטני, ווחה, מורים ומחנכים, ומגוון רחב של פעילים שהנושא חשוב להם.

2. אריה גוראל מברך, ויושבים: שדה דורון, חנן ארז, יוסף חורי

מכל מקום

עם עולי בריה"מ בסניף חיפה

מסיבה חגיגית נערכה בסניף מפ"ם בעיר התחתית בחיפה, בבית שלום עליכם, בארגונם של צעירים יוצאי בריה"מ מחיפה ומאיזור החוף.

לפני המסיבה ביקרו המארגנים במרכז קליטה בשכונת רוממה, יצרו קשר עם העולים החדשים מבריה"מ והזמינו אותם למסיבה. 30 נענו והצטרפו ל־150 הנוכחים באולם המקושט של בית שלום עליכם. הנחה את הערב אברהם לאוב, רכז הסניף, אמרי רגן בירך ונשא דברים, סימה שווייצר מהמדור ליהודי בריה"מ במרכז מפ"ם קראה שיר שנשלח על־ידי מסורבת עלייה מבריה"מ, והזמינה את העולים החדשים ממרכז הקליטה להמשך פעילות.

המשך הערב כלל שירים נוסטלגיים ברוסית (שנאסרו לשירה בבריה"מ), הגרלת פרסים, תרומת מוסדות שונים וקיבוצי הסביבה, וריקודים עד לשעות הקטנות של הלילה.

ספר חדש ואקטואלי

לרגל צאתו לאור של הספר „העימות בין בן־גוריון והרוויזיוניסטים" מאת דב בריניה, נערכה כשבוע שעבר מסיבה בבית מרכז מפ"ם. באירוע החגיגי, שאורגן על־ידי ותיקי התנועה, לקחו חלק חברים ופעילים שהגיעו לברך את המחבר ואת השמחה, ורעייתו.

בין המברכים והדוברים היו יעקב חזן, שציין כי מן הראוי להפיץ את הספר לחלק מליכותי הקובה בבתי הספר של התנועה, חיים בורנשטיין, שהודיע כי הספר יתורגם למספר שפות זרות, וכן חנן ארז, נפתלי פדר, רן שחורי ומשה סטולר, שעמדו על האקטואליה שבספר והרלוונטיות שלו כיום.

בעריכת צביה בן־שלום

תנורי חימום

הישראלים מפעילים תנורים למגיהם בשעות שבהן הם שוהים בבית — בדרך כלל בשעות אחרי הצהריים והערב, וגם אז, מטעמי חסכון, החימום הוא מקומי ומהיר.

ההחלטה על בחירת אמצעי חימום זה או אחר היא אישית. תלויה באזור המגורים של הצרכן, בסדרי העדיפות שלו, צורת הפעילות בבית וביכולת הכלכלית כמובן.

על־פי חישובים שנעשו, יחממו תושבי אזורי ההר את בתיהם 150 יום בממוצע, אנשי השפלה הפנימית יזדקקו ל־20 ימי חימום, ואילו אנשי מישור החוף יחממו את בתיהם 110 ימים בממוצע.

שיקול חשוב ביותר בטרם קנית תנור־חימום הוא השיקול הבטיחותי והבריאותי. שיקול חשוב לא פחות הוא הכלכלי. הסכנות הנשקפות לנו מהפעלתם של תנורי חימום הן כוויות, כתוצאה ממגע עם חלקים מחוממים של התנור, התחשמלות, שריפה כתוצאה מדליפת גז או מגע עם חפץ דליק, פליטת גזים רעילים וירידה בצריכת החמצן בחדר. מסיבה זו יש לבחור במכשיר המתאים לחדר המתאים. לא נחמם חדרי שינה, חדרי ילדים וכתיהם של זקנים בתנורי נפט או גז.

בטרם קניה עלינו לבדוק את האטימות של־הדלתות ושל החלונות, את מיקומה של דירת המגורים, (דירה עליונה צורכת יותר אנרגיה מדירה פנימית או אמצעית).

את עלות החימום בחורף קובעים שלושה גורמים עיקריים — מחיר ההתקנה, מחירו של התנור ומחיר השימוש. מקורות האנרגיה המקובלים בישראל לחימום הם ארבעה — גז ונפט, סולר והשמל. בתנורי החשמל אנו מונים מקרנים ומפזרי חום, קונבקטורים ומזגנים. הסולר משמש להפעלת תנורי ארובה והסקות מרכזיות, הנפט לתנורים מיטלטלים בעיקר, והגז לתנורי ארובה, לתנורים מיטלטלים והסקות דירתיות.

על פי החלוקה הזאת ניתן למנות את יתרונותיהם של תנורי החימום השונים ואת חסרונותיהם. הנפט, למשל, זול לשימוש. מחירי תנורי הנפט אינם יקרים במיוחד, מ־270 ש"ח ועד 400 ש"ח בממוצע. אין צורך בהתקנת אבזרי־עזר ופיזור החום שלהם טוב בדרך כלל. אולם, תנור הנפט עשוי להתלקח, הוא פולט גזים רעילים כאשר אין איוורור מתאים וכשל כך הולך גם חלק מהחום לאיבוד. הוא מסוכן בקרבתם של ילדים קטנים ומשחיר קירות.

בסקר שערכה הרשות להגנת הצרכן לפני שנים אחדות נמצא, שמרבית הזקנים בארץ משתמשים עדיין בתנורי הנפט הישנים. כאן כדאי לציין, שבנוסף לחסרונות שציינו כבר, השימוש בו אינו מומלץ לאנשים הסובלים ממחלות בדרכי הנשימה. כלל חשוב במיוחד לשימוש בתנורי הנפט — אין להדליקם או לכבותם בתוך החדר.

וכאשר לתנורי הנפט עם ארובה. מחיריהם — 3,650 ש"ח עד 4,680 ש"ח. הם זולים לשימוש, אבל מתאימים לחימומם של בתים פרטיים בלבד.

בתנורי החשמל המיגוון גדול ביותר. קונבקטורים, מוליכי חום, שיתרונם הוא בבטיחות, בוויסות החום, חסכון באנרגיה, עיצוב נאה ונוח לשימוש. אבל החימום כהם איטי (אם כי נעים) ושכבת האוויר העליונה בחדר חמה מזו התחתונה. המחירים — 128־460 ש"ח למכשירים שיש להם הספק של 500 ואט ועד 300. מכשירים מתוצרת־חוץ, בהספק של 2000 ואט כלי מפוח, נמכרים ב־100 שקלים עד 260 למכשיר שיש בו מפוח. החימום מהיר יותר בקונבקטורים עם מניפה.

מפזרי החום החשמליים הם קלים ונייידים ומעניקים תחושה מיידית של חום. הם בטיחותיים, זולים ונוחים להפעלה. אבל — האוויר החם הנזרק במהירות כלפי מעלה, הרוח הנוצרת גורמת לתחושה בלתי נעימה ורעש המפוח אינו ערב לאוזן. המחירים — 160 שקלים למכשיר בהספק של 2,000 ואט מתוצרת כחול־לבן ומתוצרת מיובאת — 98־240 שקלים.

המקרנים, לעומתם — תנורי הספירלה הידועים — מתאימים לשטח קטן. הם טובים במיוחד לחימום חדרי אמבטיה, הם נוחים להפעלה, אינם מחממים את האוויר אבל כאמור הם טובים לחימומו של שטח קטן בלבד, הפעלתם יקרה וגופי החימום שלהם אינם מוגנים דיים. מחיריהם 49־100 שקלים.

הרדיאטורים החשמליים שאנו מוצאים בחנויות החשמל הם מתוצרת מיובאת בלבד. חומם נעים ואחיד. יש בהם וסתי חום יעילים והם נוחים בשימוש. אולם אליה וקוץ בה — הפעלתם יקרה ביותר והחימום איטי ואילו המחירים: 232־560 שקלים.

יש לזכור שבעת השימוש בכל מכשיר חשמלי אפשר לחסוך בהוצאות באמצעות ויסות והתאמת דרגות חום, ובכך שאין כל צורך לאוורר את החדר המחומם. אבל השימוש בתנורי החשמל מהווה בעיה של עומס על מערכת החשמל הדירתית. החימום באמצעות החשמל התייקר מאז השנה שעברה ב־16% ומחירו יקר במידה ניכרת גם בהשוואה לחימום במקורות אנרגיה אחרים: ב־105% ממחירי הסולר והנפט, 58% הגז במיכלים ו־31% מהגז המרכזי. ואם בהתייקרויות עסקינן — מחיריהם של כל תנורי החימום לסוגיהם האמירו עד 100% ביחס למחירי השנה החולפת. כך עולה בסקר שערכה הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות.

בתנורי הגז אנו מונים שלושה סוגים — מיטלטלים עם להבה פתוחה, עם ארובה ולהסקה מרכזית ביתית. פיזור החום בתנור הגז המיטלטל הוא טוב ויעיל ופותר את בעיית עומס החשמל, אבל הוא צורך חמצן מן החדר המחומם, פולט גזים רעילים, גורם לאיבוד חום בחדר בשל הצורך באיוורור וקיימת סכנת דליפה. טמפרטורות הסביבה גם עשויה להשפיע על התנהגותו במיכלים.

באזורי ההרים עשוי הגז לקפוא במיכל ואנו סבורים שהגז אזל. במקרים שכאלה מומלץ לסגור את המיכל ולחזור ולפותחו אחרי יומיים, כדי לנצל את שארית הגז שבתוכו. חומו של תנור הגז עם הארובה הוא יעיל ונעים ואין צורך לאוורר את החדר, שכן הגזים הרעילים נפלטים מן הארובה, אבל מחיר ההתקנה וההפעלה יקר ואפשר להתקינו רק בדירות עליונות ובבתים פרטיים. חסרון אחר הוא התלות בשירותה של חברת הגז והחימום־יתר הנובע מהעדר וסת־חום — מה שמייקר כמובן את השימוש.

והמחירים — 374־399 ש"ח.

אמצעי חימום אחר הוא המזגן — מכשיר יקר, שהתקנתו מסובכת מזו של תנורי חימום אחרים וכדאי לרכוש אותו רק לתכלית דו־שימושית — לחימום ולקירור. עלות ההפעלה שלו נמוכה ובעיקר באזורים שאינם קרים במיוחד. השימוש בו יעיל ונוח — פיזור החום מהיר.

שיטה מומלצת נוספת לחימום שטח הדירה כולו היא כמובן ההסקה המרכזית.

ועוד בשולי הדברים, מחידושי השוק השנה: מפזר חום המסתובב ברדיוס של 90 מעלות. מחיר מכשיר כזה, מתוצרת „וקש" למשל, 160 ש"ח. יש בו וסת משוכלל, נורות בקרה, חסכון בזמן חימום ובקיץ הוא משמש מאוורר.

המהנדסת עדה רויטגור ממרכז הבניה ברמת־אביב חישבה עלות אנרגיה לשעת הפעלה של מכשירי חשמל שונים. מזגן של כוח סוס ורבע, עם הספק של 2600 ואט, יעלה 17 אגורות לשעה. תנור הגז ב־2500 הספק קילו קלוריות, יעלה 23 אגורות למיכל ביתי ו־28 אגורות לגז מרכזי. הפעלתו של תנור חשמל ב־2.5 הספק קו"ט לקילו קלוריות יעלה 25 אגורות.

ולסיכום — לפני שנרכוש תנור חימום זה או אחר, עלינו לבדוק היטב את הצרכים שלנו, לערוך סקר שווקים, לחפש תו תקן על גב המכשיר ולרכוש תנור יעיל, בטוח, תקין ונוח לשימושנו. יעוץ אפשר לקבל בלשכות לחסכון באנרגיה.

יעל ענבל

יהורם גאון לילדים

הזמר יהורם גאון סיים זה עתה את הקלטתה של סדרה בת שמונה קלטות והן סיפורים לכל המשפחה המבוססת על „אלף לילה ולילה". גאון מגשים בזה חלום ישן: בצד תכנית הרדיו השבועית המיועדת למבוגרים הוא רוצה לנסות את כוחו בהגשת אגדות לילדים. הקלטת הראשונה בסדרה: „סינבד המלח" ולאחריה „אגדת הסוסון המעופף". את הסדרה כתב, הפיק ועיבד, יוסי בכר. הסדרה מופצת על־ידי חברת „אינרוניקס".

אירועים ומופעים שחבל להחמיץ

בבית אריאלה: שד' שאול המלך 25, טל. 03־210141 יש כמה מופעים לכל המשפחה. התכנית: אורה זיטנר: „רואים רחוק רואים שקוף", מבחר מן השירה העברית, יום רביעי ה־27.1.88 בשעה 20.30 באודיטוריום.

„על גגות פריז" שירים צרפתיים מתורגמים. בהשתתפות: דוד ברגמן שיקרא את השירים בעברית וצרפתית. יום חמישי ה־25.2.88.

„שלא ייגמר לעולם", שירי משוררות. יום רביעי ה־30.3.88.

„הרנסנס של הבארוק" עורך ומגיש מיכאל מלצר. קונצרט מס. 2 חליליות בכל הזמנים. יום רביעי ה־20.1.88, שעה 20.30, אודיטוריום הספריה.

לאנשים צעירים ושתושבים קצת אוזרת: רק עם אוטגע. יום שלישי ה־12.1.88 שעה 20.00 אודיטוריום הספריה. מחיר כרטיס כניסה: 10 ש"ח.

בבית יד לבנים תל אביב רח' פנקס 63 טל. 03־441707.

„עירת שני הדרים" עבודת מחול, אחרי ההופעה יוקרן הסרט „אנטואן ויגשלט" מתוך הסרט „אהבה בת עשרים", סיפור אהבה של אנשים צעירים. זמני ההופעות: בשעה 21.00 ביום ה' ה־14.1.88 בשעה 15.00 ביום ו' ה־15.1.88, בשעה 21.00 במוצ"ש ה־16.1.88. מחיר הכרטיס 15 ש"ח הנחה לתושבי תל־אביב.

החוג האנגלי לדרמה של עיריית ת"א. „הוגג המטור" מאת גיל סימון. התחלת ההצגות: 20.30 יום ד' ה־20.1.88, יום ה' ה־27.1.88, יום ג' ה־26.1.88 ומוצ"ש ה־30.1.88.

התיאטרון האידי בישראל „קשה להיות יהודי" מאת שלום עליכם. התחלת ההצגות בשעה 20.30, מוצ"ש ה־23.1.88, יום ה' ה־28.1.88, יום א' ה־24.1.88, יום ב' ה־13.1.88. מחיר כרטיס כניסה: 25.00 ש"ח.

מפגש מקהלות, הערב יתקיים בשעה 20.30 ביום א' ה־17.1.88 בכניסה חמישית. „מים ושמים ותיבה" הצגה מאת יצחק גורמזנו. שעה 20.30 ביום א' ה־3.1.88.

שבוע שמירת טבע בשבוע ט"ו בשבט (30.1.88 — 6.2.88) יוקדש השנה לשמירה על פרחי הבר, תחת הסיסמה „צא לנוף אך אל תקטוף". במהלך השבוע זה תתקיים צעדה בשיתוף „הפועל" בעקבות פריחות, נופים ואתרים במבל ערולם שבשפלת יהודה. יערכו טיולים וסיורים ללא תשלום במוקדי פריחה. יתקיימו הרצאות, תערוכות ציורים ויוקרנו סרטי טבע במקומות שונים בארץ. פרטים: טל. 03־375222.

גדול במחיר קטן בחודש ינואר 1988 יוצאת חברת הלנה רובינשטיין במבצע ארצי בו יימכרו מוצרי החברה בהוזלה ניכרת.

תערוכת „שופיקס־88" בחודש פברואר תתקיים לראשונה בארץ תערוכה „שופיקס־88" בגני התערוכה בתל־אביב. אפשר יהיה למצוא שם עורים, תכניות, אמצעים וכל ציוד הנדרש לטובת הקמת בית העסק, החל מעיצוב חלון הראווה ועד לאספקת עזרים ומכשור טכניים להפעלת העסק, מצוות שטיר, מארגני התערוכה נמסר, כי המודעות לחשיבות ההתארגנות הנכונה בבית העסק וכתנאות היא גבוהה ביותר בקרב בעלי העסקים בארץ כ־75 אחוזים מכלל השטחים בתערוכה נמכרו כבר בשלב זה.

זה מה שיש

מתכוננים לשבוע התכשיט

שבוע התכשיט הבינלאומי של מכון היצוא, בארגון צוות שטיר, יערך במלון לרום הירושלמי, כ־11 עד 13 בינואר 88'. המועד נקבע בהתחשב בתערוכת התכשיטים הגדולה הנערכת בסמוך, באיטליה, כדי שהקניינים יוכלו לבקר בשתי המדינות. בשבוע התכשיט ישתתפו כ־70 מציגים. ממכון היצוא נמסר כי כ־80 אחוזים מהתכשיטים הישראלים מכוונים ליצוא, בשנת 1986 ייצאה תעשייה זו תכשיטים בשווי של 180 מיליון דולר, השנה צופים כי היצוא יסתכם כ־200 אלף דולר. בשנים הקודמות רוב הקניינים באו מארה"ב, הנה צופים להתעוררות מצד השוק האירופאי בגלל אטרקטיביות המטבע.

נרות במקום פרחים

„נרות ירושלים" הוציאו לשוק משהו אחר. המדובר בנרות הנראים כפסלונים צבעוניים בצורות שונות. המיוחד בנרות אלה, שכאשר הנר דולק הוא זוהר בשלל צבעים כמו ויטראז'. הנרות מורכבים משתי שכבות ומחזיקים מעמד ארבע שנים ו־20 שעות, בבעירה רצופה.

כאשר השעווה הפנימית נגמרת ניתן למלא את הנר מחדש על־ידי הכנסת נר. הנרות עשויים בעבודת יד והמחיר: בין 15 ל־20 ש"ח. ואיפה אפשר להשיג את הנרות האלה? בכל חנויות המתנות.

אטימת גגות מפני גשם

הבעיות הקשות לפתרון בימי החורף, הן איטום גג דולף בשעה שיורד גשם, ואיטום גג דולף רטוב, מייד לאחר הפסקת הגשם. חברת „פוליכימיקלים" המייצרת חומר בשם: „אלדלף", מצאה שיטה מהירה ובטוחה לאיטום הגג. עם איתור מוקד חדירת המים, מורחים את ה„אלדלף" בעזרת מרית (שפכטל), בתנועות של הלוך ושוב על־פני החור שנפער.

המחיר למיכל של 5 ק"ג 90 ש"ח ושל 20 ק"ג — 300 ש"ח.

מה ניתן לגבר?

תמיד אותה השאלה: מה לתת לו מתנה? או כמעט כל החברות המייצרות תכשירים קוסמטיים התגייסו למענו ולמען חברתו. כלומר: שיהיה לה משהו לתת לו. אפטר־שייב, ולא סתם בלי תוספות, ולא סתם בבקבוק רגיל. אפטר שייב עם אלוורה.

חברת „נייטשר ביוטי" לפי דברי מנהלת החברה, דליה שפלן פתחה עידן חדש בתחום האפטר־שייב. כזה המכיל 80 אחוז אלוורה, צמח מרפא בעל תכונות מרפאות, ויטמינים, מרכיבי לחות ותמציות בושם ואלכוהול באחוז מיזערי. כל בקבוק מכיל 150 סי.סי ומחירו: 25 ש"ח.

רק בגלל הבקבוק כדאי

חברת „האלסטון" תתחיל לשווק דרך חברת „רבלון" את מוצריה. ה„אפטר שייב" שלה מאוכסן בתוך בקבוק מיוחד בעל עיצוב מודרני קימורים המבטיחים ביטחון בהחזקת הבקבוק. גם הריח (כמובן, לפי טעמי) נעים ביותר. המחיר: ML35־115 ש"ח ML235־60 ש"ח.

חטיפים לכל טעם

למה החיילים משמינים? כי הם זוללים חטיפים. או חברת עלית דואגת להם והוציאה משהו חדש: ספרינגס, חטיף עשוי גרנולה: זה בריא, כי גרנולה זה מזון בריא מן הטבע כמה שיבולת שועל, שומשום, פצפוצי אורז, קוקוס דבש ופתיתי שוקולד, זה נעים כמה ואולי... פחות משמין. משקל הספרינגס 20 גרם ומחירו 0.80 ש"ח.

„משהו טוב" הוא החטיף של מפעל ה„גביע". כמה טעמים אפשר לרכוש: טעם קרם שמנת, תות וקרם אגוזים. החטיף הזה הוא וופל מצופה בשוקולד וממולא בקרם. משקל נקי: 40 גר' והמחיר: 1 ש"ח.

מבצע איסוף ציוד חורף לקשישים

חברת „אדם לשרות אדם" תטפל באיסוף ציוד לחורף, כמו: ביגוד חורפי (מעילים, סודרים), שמיכות ותנורי חימום. הפריטים שיתקבלו יעברו בדיקת תקינות. כן תטפל החברה בהנפקת תעודות הוקרה לתורמים.

המבצע התחיל ב־1.1.88. את הציוד ניתן יהיה למסור במשרדי החברה בת"א — רח' ירמיהו 7 טל' — 03־5461727/8.

בחדרה — רח' הרברט סמואל 59 (במיאצה) — טל. 06־322699.

בכל ימי א', ג' וה' בין השעות 16.00 — 10.00.

בית לילד האוטיסט

ביום חמישי ה־14 בינואר 88' יערך מבצע התרמה למען הקמת מסגרות שיקומיות לילד האוטיסט. המיבצע יערך בחסות האגודה הלאומית לילדים אוטיסטים — אלו"ט.

באוכלוסיית התריגים בארץ יש כמה מאות ילדים ומתבגרים אוטיסטים. עד היום לא הוקמה פנימיה שיקומית בה יוכלו האוטיסטים לחיות בכבוד בעזרת תוכניות עזר חינוכיות וטיפול של מומחים. במסגרת פעילויות אגודת אלו"ט נערכו בעבר מבצעים למען איסוף כספים להקמת כפר שיקומי, בו יוכל המתבגר האוטיסט לחיות כל חייו.

הכפר, שנמצא בשלבי הקמה, נקרא „כפר עפרים" על־שם עפר אביגדורי ז"ל, שסטן קיפר את חייו ואת חיי נכדו מתוך יאוש על חוסר היישע בו נמצא נכדו. כיום נזקקים עדיין כ־700.000 דולר להשלמת הכפר, שיהווה בית ראשון מסוגו לילד האוטיסט.

לתרומות הציבור מיספר חשבון בבנק הפועלים 270090, סניף רמון ת"א.

חוזרים לוויטראז'ים

לא פלא שבארצות שטופות השמש ראה יוון, איטליה, איראן, מצרים וכמובן, גם ישראל, אוהדים את האור וגם את השמש, אך מנסים למנוע את הסינוור המעייף. הוויטראז' כלומר, הזכוכית הצבעונית היא הדרך הטובה וגם היפה כדי להחליש את חדירת האור החזק. צבעים יכולים לרכך מבלי להחשיך.

בימים אלה נחנכו הסטודיו ואולם התצוגה של „זיו בית", בית אומנות לייצור ויטראז'ים באיזור התעשיה הרצליה פיתוח. אוריאל של ויעקב כהן, יוזמי המפעל הינם בעלי זיכיון מיוחד מחברה בארצות־הברית והם הביאו לארץ טכניקה מיוחדת לייצור ויטראז'ים לרשותם אפשרויות רבות לעיצוב דוגמה בשלל צבעים נהדרים, תוספת יפה לכל בית מגורים, מפעל, משרד או מוסד ציבורי.

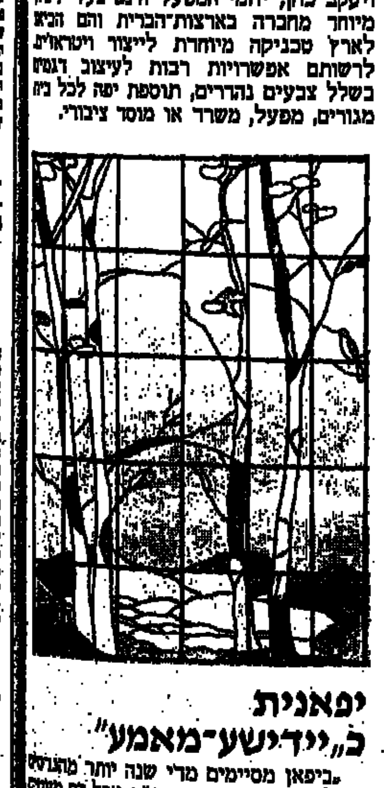

יפאנית ב„יידישע־מאמע"

„ביפאן מסיימים מדי שנה יותר מתמחים את לימודיהם מאשר בארה"ב, אבל רק מעטים זכו לפרס נובל. הסיבה לכך טמונה בשיטת החינוך. בנושא זה לדעתי, יש ליפאן מה ללמוד מישראל", אמר שגריר יפאן, קאזיו צוצומי, שביקר לאחרונה עם רעייתו בכפר סבא כאורח העיריה. אך הוא מצא גם דבר מה משותף בין שני העמים: „האמא היפאנית הדומה לדעתי ל„יידישע מאמע", במיוחד בדאגתה הרבה ובחינוך ילדיה".

בתצלום: שגריר יפאן ורעייתו מתפעלים מצלחת עם ציור אמנותי, שי עיריית כפר סבא.

(צילמה וכתבה: חנה גרון)

צביה בן־שלום בחופש
את המדור עורכת חיה יוסף

פמה
חברה להשקעות ונכסים בע"מ

הודעה
על אסיפה כללית יוצאת מהכלל

ניתנת בזה הודעה על כינוס אסיפה כללית שלא מן המנין של החברה ביום 31 בינואר 1988 בשעה 10.00 בבוקר במשרדי החברה [illegible] 25, תל־אביב, על מנת לדון ולהחליט בהחלטות מיוחדות בקשר: [illegible] של הון החברה ולאור הוראות [illegible] מיליי לשקל [illegible] לשקל חדש.
• הגדלת ההון הרשום של החברה.
• תקון תקנות ההתאגדות של החברה ולאור [illegible] לדירקטורים מקרב [illegible].
[illegible] 7.2.88 [illegible] באותו מקום ובאותה שעה, במספר [illegible] שנקבע בתקנות.
[illegible] רשאי להצביע אישית או ע"י [illegible] 48 שעות לפני מועד האסיפה.

מזכיר החברה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי

מרכז

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

[illegible] לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, [illegible] שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' ממ/3039.
[illegible] גבעת שמואל.
[illegible] שינוי התכנית: קביעת קוי בנין.
[illegible] בילקוט הפרסומים [illegible] 533 [illegible] 2.2.87 בשפה העברית.
[illegible] ולכל המעוניין [illegible] ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים פתוחים לקהל.

ז. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי

פתח תקוה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

[illegible] לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה הופקד שינוי תכנית הנקרא [illegible] פת/6/1261 [illegible].
[illegible] שינוי קו בנין קדמי לפי הקיים.
[illegible] גוש 6389 [illegible].
[illegible] רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
[illegible]

ז. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
23.12.87

הועדה המקומית לתכנון ובניה

רעננה

[illegible] לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 להלן החוק [illegible] לסעיף 149 [illegible] הועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה [illegible] בנייה בגוש 6582 חלקה 190 [illegible] 10% בקו בנין [illegible] 5.40 מ' במקום 6.00 מ' [illegible] תוכנית רע/352/1/1.
[illegible] לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים [illegible] פתוחים לקהל.
[illegible] רשאי [illegible] להגיש התנגדות [illegible] במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי

שמעונים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

[illegible]

שלום דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

התזמורת
הפילהרמונית הישראלית

נמשכת מכירת כרטיסים
אופרה „פידליו"

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 5

רפאל פריהבק דה בורגוס — מנצח
יפים ברונפמן — פסנתרן

התכנית:
היידן — סימפוניה מס' 6
ברטוק — קונצ'רטו לפסנתר מס' 2
איבר — „אסקלי"
רספיגי — „אורני רומא"

סדרה ד': הערב — 10.1.88
סדרה ה': יום ב' — 11.1.88

תל־אביב, היכל התרבות, 5 אחה"צ

קונצרט לנוער מס' 2

רפאל פריהבק דה בורגוס — מנצח
רוברט מוזס — כנר
יורם אלפרין — צ'לן

התכנית:
ביזה — סואיטה מתוך כרמן
ויוואלדי — קונצ'רטו לכינור, צ'לו ותזמורת
דה פאיה — 2 קטעים מתוך „קסמי אהבה"
גראנאדוס — נעימת ביניים מתוך האופרה „גוייסקאס"
חימנז — נעימת ביניים מתוך „נישואי לואיס אלונסו"

יום ג', 12.1.88

ירושלים, בנייני האומה, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 2

רפאל פריהבק דה בורגוס — מנצח
מיכאל הרן — צ'לן

התכנית:
היידן — סימפוניה מס' 6
סן־סנס — קונצ'רטו לצ'לו
איבר — „אסקלי"
רספיגי — „אורני רומא"

יום ה', 14.1.88

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 5

גינתר הרביג — מנצח
מרים פריד — כנרת

התכנית:
הינמית — מוסיקה קונצרטית לכלי קשת וכלי נשיפה
ברוך — קונצ'רטו לכינור
בראהמס — סימפוניה מס' 4

סדרה ב': יום ד', 20.1.88
סדרה ג': יום ה', 21.1.88

בבית המשפט המחוזי בבאר־שבע

הזמנה בדבר צו קיום צוואה בענין הצוואה של המנוח מוריס וישניצקי ז"ל

המבקשת: מירה הרומי

להוי ידוע כי הוגש לבית המשפט, בתיק צוואות 333/87, בקשה ליתן צו לקיום הצוואה של המנוח מוריס וישניצקי ז"ל.

כל אדם המתנגד לבקשה, יגיש לבית המשפט התנגדות, תוך 15 יום מיום פירסום הזמנה זו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק פירוק 808/87

בענין פירוק החברה ש.ר.ה. בע"מ.
המבקש ב.ר.ס. בע"מ.

נמסרת בזה הודעה, כי ביום ה־27.3.87 הוגשה לבית המשפט בקשה לפרק את החברה הנ"ל וכי בקשה זו תישמע בבית המשפט ביום ה־24.1.88 בשעה 9.00.

כל נושה או משתתף של החברה שרצונו לתמוך במתן צו הפירוק או להתנגד לו, רשאי להופיע בשעת הדיון בעצמו או באמצעות בא כח, לאחר שימסור למבקש הודעה על רצונו זה לפי המען אצל עו"ד ש. קרוזל, רח' ויצמן 21 גבעתיים, עד יום ה־17.1.88 שעה 13.00. לנושה או למשתתף שיבקש זאת ימסור המבקש תמורת תשלום העתק מהבקשה לפירוק.

ש. קרוזל
בא־כוח המבקש

טלוויזיה

(כ) בתנועות מיוחדות ללקויי שמיעה 08.00 עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 תלמוד — שניים אוחזין — מנא הני מילי (כ). 08.40 מסך לספרות — יסודי — משל ושיר — הרוח הצפונית והשמש (כ). 09.00 אנגלית ו'. 09.20 השעה שלנו — בנרי המלך החדשים (כ). 10.00 שעת כושר. 10.10 אנגלית ז'. 10.30 מרפר נחמד — להסתדר יחד. 11.00 חשבון ה' — מספרים מוזרים. 11.15 צרפתית — על יסודי. 11.30 גיאוגרפיה כללית — ה"ר — כפר דיינים בהודו. 12.00 ספרות — ו"ס — עין הדובדבנים השבור. 12.25 אנגלית ט'. 13.00 אנגלית י'. 13.30 הסטוריה כללית — המהפכה האמריקאית — לידתה של אומה. 14.00 עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.05 בוקר טוב יקום. הסרט עוקב אחרי המחקרים השונים שנעשו ונעשים בניסוי לגלות חיים אינטליגנטים על פני הכוכבים. 15.00 רכבת ההפתעות — סרט אנימציה מרוכב לגיל הרך. 15.20 גברת סלסלה — איגרת השלום. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאתיים שניות לקרן הדשא. 16.00 רחוב סומסום. 16.30 מכשפ'תה מבה שנית — פרק 3. 17.00 ערב חדש — מנחה: דן מרגלית. 17.30 ארבוכים — סדרה בהמשכה. 17.40 תהילה — סדרה — שם הפרק אימת הציבור. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 עם הכוכבים הפעם: להקת מפלס 42 עם הסולן ונגן גיטרה בס — מרק קינג (ערבית). 18.45 חדושים והמצאות (ערבית). 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 להיט בראש מצעד הלהיטים העבריים. 20.30 על גלגלים בתכנית הערב: עולם האופנועים מכוון דרך למכונית חדשה בארץ: ההיכל החוקי של השימוש בטלפון במכונית, מבחנת בטיחות הנהיגה מה כדאי ומה לא כדאי להביא כתא המטען של המכונית וכן על חידושי רכב ביפן. מנחה: דניאל פאר. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.35 לקראת שירה. 21.50 פרק 67. 22.40 סוף ציטוט — תכנית בענייני ספרות. מנחה: ירון לונדון. 23.20 אלפרד היצ'קוק מגיש — שם הפרק: השותק. 23.45 ספוקו של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 עפיטונים: ילדים מספרים על חייהם, מקום מגוריהם ותחביביהם. 19.00 אנקת גבהים (פרק החמישי והאחרון). 20.00 זעקה ממעמקים (פרק ג'). 20.30 תצפיות או רובוטים. ב) תמונות שצולמו בתוך גופה של אשה, מצביעות על טכניקה משוכללת להפרית מבחנה. ג) לייזרים. בשימוש לא שיגרתי. 21.10 אלביס — תכנית מיוחדת לרגל יום הולדתו ה־53 של הזמר. 21.00 סוס 2: ט.ט. דרכי. 21.10 להקת מעמידי הפנים. 21.35 להיטים בשרשרת. 21.50 רווי חלה.

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה ניעותה. 09.00 קונצרט בוקר. 11.57 פינת השיר — משירי אורי ברנשטיין. 12.00 אמנים באולפן. 13.05 בהאזנה ניעותה. 15.00 מוסיקה כאן ועכשיו — תכנית המוקדשת כולה ליצירות המלחין מנחם אבידום לכבוד יום הולדתו ה־80. 16.00 מוסיקה ליום ראשון. 18.00 החידון המוסיקלי (ש"ח). 19.00 מוסיקה קלאסית קלה. 20.05 אינטרלוד. 20.27 פינת השיר. 20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי — „ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1987" — מוצרט: רביעיה לחליל ולכלי־קשת ברה־מג'ור (מ. מלצר — חליל/י. טונה — כנור/ א. מאיר — ויולה/י. ולמטן — צ'לו); נד רורם: „נאהבים", סיפור ב־10 תמונות לצ'מבלו, אבוב, צ'לו וכלי־נקישה (א. נייטרק — צ'מבלו / ע. פינטוס — אבוב/ מ. הרן — צ'לו/ ז. פראנצי — כלי־נקישה); שוסטקוביץ': 3 רואטים ל־2 כנורות ופסנתר (מ. לוי־א. נחמיה — כנורות/ ג. סטלמריופץ — פסנתר); בטהובן: שלישיה לפסנתר, כנור וצ'לו מס' 6 בסי מג'ור „הארכידוכס", (ס. ולצמן — פסנתר /י. טונה — כנור / מ. הרן — צ'לו) 22.30 מן המקורות — המוסיקה העממית של קטה ג'. 23.00 מקורי יצירות — ק.פ.ע. כארץ המוסיקה הקאמרית והירוג הסימפוניות.

רשת א'

07.30 רויכ'קל תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 הפונה מתונה — עורך: שלמה ישראלי. 09.05 סלודיו שירות מידע למאזינים. 10.05 שיריקור — מחולות ושירים. 11.05 פניני בוקר מגיש: גרשון הוה. 12.05 מערב יםתיכוני. 13.00 חדשות ותכניות בצרפתית. 13.30 חדשות ותכניות באנגלית. 14.06 בראש צעיר. מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה הפתוחה. מחזור 23. 16.05 רדיו־ספרה מגזין נוער. 17.10 צבעי הקשת. „מסורה וגם משלט". 18.06 מינות ערב — משדר יומי לתורה דתי ומסורת. 18.85 סיכום המשנה היומית. 19.30 שירורים לעולים. 22.05 רדירדוסה — „בערבות הנגב" — מאת יגאל מוסינזון ביצוע שלמה בריסקים פישה עם המקהלה משתתפים: ישראל גפן, חדוה חריסאי, שמואל וולוני, דינה פורת־קליניקין, שמואל עגל, מיכה גרי, חמוק חוסקה, יהודה אפרוני, אורי עזרי. 23.05 שירים עבריים.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין. 09.05 ביקור בית עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת. מגזין יומי. 12.10 „אלף־אלף" ב„בית" עם חיים קינן. 14.05 ענייני היום חדשות ומוכלים. 14.06 לראות או לא לראות — יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק — ושרי הזמר. 15.05 שירים ושעורים. 15.55 קראתי ספר — קוראים ממליצים. 16.05 יומן כלכלה. 16.30 על מספרים ואנשים מגזין המשק והחברה. 17.05 רגעי קסם. 18.06 בעין בוחנת — שאלות וסוגיות במחלוקת. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 עם ישראל — מוסף לענינים יהודיים בעולם. 20.05 שלום לבן דודי — פיוט וברכה בשידור חי. 22.05 כינור לבין עצמנו — שיחות עם מאזינים בשידור חי — מנחה אלכס סלמור.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — כלכלת המזרח התיכון — כלכלת מלחמה ושלום. מרצה: פרופ' גד גלבר. 06.30 פוקחים עין. 07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר עם אלי ישראלי. 10.05 עשר — שירים עבריים מתוך מחזות ישראליים מקוריים. 11.05 נכון לעכשיו עם רפי רשף. 13.05 דו רה יומי. 13.55 40 לאותר — סיפור היום בתש"ח — עורך ומגיש דודו דיין. 14.05 פגישה יומית — עם יצחק ברנר המפגשות הפעם עם הזמר שמואל הספרי. 14.05 שירים לחג — ארז טל. 16.05 קו פתוח — מולי שפירא משוחח עם עמרי ניצן, יהושע סובול ואילן רונן, על בחואות ישראלית מקורית ומקומה בתיאטראות בארץ. בתכנית ישולבו שאלות מאזינים. 16.54 באוסן מילולי מינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.45 חמש עשרה קטנות. 18.05 רדיו ספורט — מגאזין ספורט. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 בעיטר מוסיקה — הבכללה המוסיקלית המשודרת של גלי צה"ל. יואב קוטנר מגיש סדרת הרצאות בנושא „יקול ההתחלות — הדרך לגיבוש הצליל של מהפכני הפופ". 21.00 מבט לתרבות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — כלכלת המזרח התיכון — כלכלה מלחמה ושלום. מרצה: פרופ' גד גלבר. 22.05 על הדבש ועל העוקץ. 23.05 עשרים וארבע היום שהיה עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות — עם המחזאי כוסי לרנר. 00.05 ביקורת חצות — חג המחזה העברי באולם „הבימה" בתל־אביב. 00.10 ציפורי לילה עם שלמה ארצי. 02.05 לא רוצים לישון. 03.05 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו עם יואב קוטנר. 20.05 עד 8 — תוכנית יומית לחיילים — עם אברי גלעד. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר — עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה — עורך ומגיש: דני קרמל.

רשת ג'

06.04 בחורה לאשר להיטים ותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר שירים עבריים. 09.05 מה, כבר תשע — עם אבי אתגר. 10.05 דברים טובים עם סמירה איפבר. 11.05 צבעים מי יורעף. 12.05 אהבה יומיומית עם יוסי סיאס. 13.05 רק בימי חול עם בנתם פרי. 14.06 לי ולך שיר וברכה. 15.05 חדש, תרסי ופתורס עם סוס עסרי. 16.05 הצגה יומית עם יקיר אביב. 18.06 בצעד המזמנים הלועזיים עם יגאל רביה. 21.05 אורים עוקץ שירים שלא נס ליום עם מיכל כהואלי. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב
4.30, 7.15, 9.10

אסתר: הבטלנים מאישתר 5, 7.15, 9.40
אורלי: אני נכנעת 5, 7.15, 9.30
בן־יהודה: אבא גנוב 4.10, 7.00, 9.30
גת: הקיסר האחרון 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: איזה מין גנבים 7.00, 9.10
דקל: נאריך, אהבה מקוריינת 5, 7.15, 9.30
דרייב אין: משאל ג'קט 7.45
הוד: ריקוד מושחת 5, 7.15, 9.10
לימור חדשה: ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.10
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: שגעון בחלל 5, 7.15, 9.30
פאר: יופיו של החטא 5, 7.30, 9.30
פאריס: גדול מהחיים 12, 2, 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: יום במלכודת 5, 7.10, 9.50
חן 2: הנסיכה מבברלי־הילס 5, 7.25, 9.45
חן 3: מחלון חדר המיטות 11, 2, 4, 7.40, 9.45
חן 4: המכשפות מאיסטוויק 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: חנות מעבר לפינה 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחקן: אני נכנעת 4.10, 7.00, 9.10
תל־אביב: ספורט הדמים 5, 7.15, 9.10
תכלת: הנסיכה מבברלי הילס 4.10, 7.00, 9.15
לב 1: פמפוסו 2, 5, 7, 10.00
לב 2: הביקומה 2, 4.10, 7.15, 9.50
לב 3: מלאכים בשמי ברלין 2, 5, 8, 10.00
לב 4: מגדל הדבורים 2, 5, 7.50, 10.00

רמת־גן
אואזיס: יום במלכודת 4, 6.40, 9.10
לילי: יופיו של החטא 7.15, 9.10
רב־גן:
גן 1: הנסיכה מבברלי הילס 5, 7.20, 9.40
גן 2: מחלון חדר המיטות 5, 7.30, 9.40
גן 3: גברים גברים 4, 7.10, 9.40
גן 4: ללא מוצא 6.15, 9.15

ירושלים
אדיסון: ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30
אורגיל: יום במלכודת 4.10, 9.15
חן: נירין 4.10, 7.00, 9.00
בית אגרון:
יער האזוטרנר 18.00
הנוכל האורגנוטהבאבית 20.00
כסיבת רחוקים 24.00
כפיר: אני נכנעת 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: הקיסר האחרון 4.10, 7, 9.15
מיטשל: ללא מוצא 7.00, 9.00
סמדר: מגדל הדבורים 7.00, 9.15
רבירד: סגור לרגל שיפוצים
אוריון
אור 1: יופיו של החטא 4.30, 7.15, 9.15
אור 2: זעקת הנברים 4.10, 7.15, 9.10
אור 3: הבלתי ניכוחרים 4.10, 7.00, 9.00
אור 4: לאגבר הבהולים בבירזאנה 4.10, 7.00, 9.00
אור 5: קנת הדרקון 4.10, 7.00, 9.00
עדן: אבא גנוב 4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים:
מאנון • ז'אן דה פלורט 18.45, 21.45

חיפה
אורה: ריקוד מושחת 4.10, 7.00, 9.15
חן: ז'אן דה פלורט 4.10, 7.00, 9.00
עצמון 1: ללא מוצא 4.10, 7.00, 9.15
עצמון 2: שגעון בחלל 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: הבלתי ניכוחרים 4.10, 7.00, 9.15
רון: אבא גנוב 4, 6.10, 9.00
אורלי: מחלון חדר המיטות 6.45, 9.15
קרן אור המוזרשה: תרו 7.00, 9.15
פאר: יום במלכודת 5.00, 7.10, 9.10

נתניה
שרון: אבא גנוב 5, 7, 9.15
סטודיו: יום במלכודת 5, 7, 9.15

חולון
מגדל: אני נכנעת 5, 7.15, 9.30
מגדלי: יום במלכודת 6.00, 9.00
ארמון: אבא גנוב 5, 7.30, 9.10

בת־ים
עצמאות: ספורט הדמים 5, 7.15, 9.10

הרצליה
היכל: אבא גנוב 5.00, 7.15, 9.10
מלון דניאל — האודיטוריום: את אני והירהכה 7.15, 9.10

באר־שבע
חן: קינג קונג 4.30, 7.10, 9.10

פתח־תקוה
היכל 1: אבא גנוב 5, 7.15, 9.30
היכל 2: ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.10
היכל 3: ריקוד מושחת 7.15, 9.30

עפולה
מוסטריז: לבו של אנג'ל 9.00

גבעתיים
הדר: הבלתי ניכוחרים 7.15, 9.10

ראשון־לציון
רון 1: אבא גנוב 7.10, 9.10
רון 2: ריקוד מושחת 7.10, 9.30

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי

הערב יום א', 10.1
תשדורת: 11.00, 19.00
סינדרום ירושלים: 17.30, 20.30
שמוליק של זהרה: 11.00, 16.00, 18.30
האופטימיסט: 23.15
אנשים קשים —
תיאטרון ירושלים: 20.30

צוותא — לתרבות מתקדמת

יום א' 10.1 בשעה 20.30
קידוש

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מור — תכונה רייק 20

חולון
אהרון — הפיון 52, מכבי קפקר 35

ירושלים
קופ"ח • מרפאת רוממה, רח' מ"ג 28

נתניה
תרופה — הרצל 2

פתח־תקוה
כפר גנים — לוחמי הגטו 6

רמת־גן
קופ"ח הכללית — המיתר 25

תל־אביב
בריאות — המלך כורש 28
קופ"ח הכללית — אבסטרדם 7

חיפה
יבנה — אבן סינא 1

רעננה־כ"ס
קופ"ח מאוחדת — בן גמלא, הדרך השרון

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה, — טל' 100, באר־שבע, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 244, חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'־ה': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 6.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.10, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 4.00, 6.00, 8.00, 12.00, 13.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מנהריה, בחיפה, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 4.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 9.00, 10.00, 11.10, 12.30, 13.50, 14.30
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 4.30, 9.05, 10.40, 14.15, 16.33, 18.18
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
הרכבת תפעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית, ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק — פנימית, נשים אורטופדית.
הדסה ע"כ — ילדים, עיניים, א.א.ג.
בקור חולים — כירורגית.

מוקד קופת חולים כללית
המוקד יפעל כרגיל בלשתי בימים א'־ה' ב־08.00—15.00, בימי ו' 08.00—20.00. טלפונים: 03־433500.

„יד ביד" — ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה
ירושלים — 02־243198
ת"א — 226017 (24 שעות)
חיפה — 04־239188 (11.00—20.00)
גליל מערבי — 04־927232
„קו פתוח לנוער במצוקה" בימי ב' ו־ד' — טל. 282752.
„קו פתוח" — ארגון קשבת לילדים ובני נוער 03־281680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של"ה והסתדרות הרופאים לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 16.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' ברכוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל': 523566. פתוחה מדי יום בימים, כולל ערבי שבתות וערבי חגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר כניסה ג' ליד המשביר קומה א', טל': 03־285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרשבנה האיזור המרכז. טל' 03־5232452 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־337171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מיגורים
מוקד עו"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, רמלה — 101, טל' 08־221022, [illegible] — 101, [illegible] 04־311401, נהריה — טל' 04־923333, [illegible] 551111, באר־שבע — טל' 057־74767, [illegible] 03־510888.

פרופ' יגאל עילם בכנס „די לכיבוש":

לרבין קל יותר להלום בילדים פלשתינים מלהתמודד עם דעת הקהל

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

מאות אנשים השתתפו ביום ו' בצהריים בכנס שאירגנה תנועת „די לכיבוש" באולם „צוותא" בתל־אביב ובו נשאו דברים פרופ' יגאל עילם, מאיר עמור מ„יש גבול", עמית לוינהוף, מחותמי מכתב השמיניסטים, ארואן דווירי, מזכיר אגודת האקדמאים בנצרת, לטיף דורי מהוועד לדיאלוג ישראלי־פלשתיני, ואסד אל־אסד, נשיא הסתדרות הסופרים הפלשתינים במזרח־ירושלים.

הכנס נערך תחת הכותרת „אנחנו והשטחים" ומטרתו, לדברי המנחה, ד"ר אבי עוז, היתה ללבן במשותף בעיה זו ולחפש דרכים לפעול נגד הכיבוש במחנה השלום הישראלי.

מאיר עמור, קצין במילואים, הביע את „האני מאמין" שלו לגבי הסירוב לשרת בשטחים ואמר, כי „דווקא משום שאני חש אחריות אישית למה שהמדינה עושה, עלי לפעול למניעת המשך פעולתה בניגוד לעקרונות הצדק, הדמוקרטיה ושוויון ערך אדם".

פרופ' יגאל עילם יצא נגד טענת שמיר שאמר שהאירועים בשטחים הם ביטוי למרידות. „מדובר במרי ולא במרידות", אמר, „אלא ששמיר, שהיה בעצמו חבר בתנועת מרי, לא מסוגל לקבל שמישהו אחר יעמוד במקום ובסיטואציה שהוא עמד בה לפני 40 שנה ויותר".

עילם השווה בין שמיר לרבין ואמר, כי „שמיר לא למד משגיאותיו דבר, לא מנסיון הברית עם היטלר נגד האנגלים ב־1940, לא מהתנגדותו לתוכנית החלוקה ב־1947 ולא מהתנגדותו להסכמי קמפ־דייויד ב־1977. אבל אצל רבין הדבר חמור יותר, משום שרבין יודע היטב בליבו שאין פתרון אחר מלבד חלוקת ארץ־ישראל לשתי מדינות, אלא שהוא חרד לתדמיתו וקל לו יותר להלום בילדים פלשתינים מאשר בדעת הקהל הישראלית".

עילם יצא נגד המדיניות שמקשה עליו להתנגד לסרבנות השרות בשטחים, לגינויים נגד מדינת ישראל וללחצים אמריקניים.

עילם סיים את דבריו בקריאה שלא לשתף פעולה עם מעשי הממשלה המכוונים להעמקת הכיבוש.

מזכיר אגודת האקדמאים בנצרת, ארואן דווירי, תיאר את הקונסנזוס הקיים כיום בציבור הערבי הישראלי לגבי נסיגה מהשטחים, הקמת מדינה פלשתינית ושוויון וזכויות מלא לערביי ישראל.

דווירי טען, שסקרים שנעשו על ידי יהודים העלו, כי רק 0.8 אחוזים מהערבים מעוניינים בחיסול מדינת ישראל.

עמית לוינהוף, מחותמי מכתב השמיניסטים, קרא להפסקת המצב בו מכריחים נערים בני 18 להרוג ילדים בני 12. בתשובה לקריאה מהקהל בדבר החשיבות שדווקא אנשי שמאל ישרתו בשטחים, אמר לוינהוף: „כל אדם שזורקים עליו אבנים, ויהיה זה כהניסט או שמאלני, עלול ללחוץ על ההדק גם בלי שתהיה סכנה לחייו. מה שצריך לעשות זה לצאת מהשטחים".

לטיף דורי מהוועד לדיאלוג ישראלי־פלשתינאי קבע, כי הטרנספר לא יקום ולא יהיה משתי סיבות. „ראשית, הפלשתינים לא יעלו מרצונם על המשאיות אלא ייאבקו, ושנית, אם בכל זאת יועלו בכוח על המשאיות, אנחנו נשכב לפני המשאיות ונמנע את הטרנספר".

לטיף דורי טען, שהליכוד אינו מעוניין להחזיר שטחים גם תמורת שלום בטוח. „היום, בניגוד לעבר, קוראים הפלשתינים למשא־ומתן ואנחנו הם אלה שבורחים ממנו".

אחרון הדוברים היה אסד אל־אסד, עורך העתון „אל־קטעב" ונשיא אגודת הסופרים במזרח ירושלים. הוא הודה על הזמנתו לכנס ואמר שהתכנסויות כאלו חשובות ביותר הן לציבור הפלשתיני והן לישראלי. הוא יצא נגד טענותיהם של ראשי ממשלת ישראל על התוכניות של הפלשתינים נגד היהודים: „מדבריו של שמיר נשמע כאילו הפלשתינים שולטים על הישראלים ולא להיפך. אין ברצוננו לגרש יהודים ולא להרוס את מדינת ישראל. אנחנו בעד הקמת מדינה פלשתינית ליד מדינת ישראל, תוך יחסים של שלום ודו־קיום".

הכנס הסתיים בקריאה למחנה השלום להמשיך ולפעול ביתר שאת נגד הכיבוש.

הדוברים בכנס „די לכיבוש" ב„צוותא". מימין: עמית לוינהוף, מאיר עמור, פרופ' יגאל עילם, לטיף דורי, ארואן דווירי ואסד אל־אסד. (צילום: עוזי קרן)

התובעת: חנוך דנמן נרצח לאחר שנרקמה מזימה לחטוף את נשקו

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

החייל חנוך דנמן נרצח לאחר שנרקמה מזימה לחטוף את נשקו ולבצע בו מעשים חבלניים.

— טוענת התובעת עו"ד דינה רויטגרונד, סגנית פרקליט מחוז חיפה, בכתב־האישום שהוגש ביום ו' לבית־המשפט המחוזי בחיפה נגד לוטפי חיג'אזי בן 40 מכפר תמרה.

בכתב־האישום טוענת התובעת, כי הנאשם הכיר בחודש אוגוסט 1987 את נימר ג'אראר מג'נין והציע לו לרצוח חייל ישראלי על מנת לשדוד ממנו את נשקו ולבצע בנשק מעשים פליליים.

נימר הסכים להצעתו ולצורך ביצוע זממם קנה הנאשם גרזן וב־20 בספטמבר בשעה חמש אחר הצהריים יצאו השניים במכונית על מנת לחטוף חייל ולהמיתו במטרה לשדוד את נשקו.

עשרים דקות מאוחר יותר הם נתקלו בחייל חנוך סטיב דנמן שעמד בצומת נהריה־צפת־חיפה כשרובה סער מסוג גליל תלוי על כתפו.

השניים אספו את הטרמפיסט ובהגיעם לאיזור קיבוץ כפר מסריק סטה הנאשם לדרך עפר בטענה שהוא עובד במקום כשומר. לאחר שנסעו כ־400 מטרים עצר הנאשם את המכונית והיכה את החייל בגרזן בראשו. הנאשמים נטלו את הנשק ונטשו את גופת החייל בשדה הכותנה של הקיבוץ.

התביעה מייחסת לנאשם האשמות של רצח במזיד ובכוונה תחילה, שוד חמור, חטיפה לשם ביצוע הרצח וקשירת קשר לבצע פשע.

סגן נשיא בית משפט המחוזי בחיפה, השופט דוד בר, ציווה להאריך את מעצרו של הנאשם עד סוף חודש ינואר.

פרקליטות מחוז חיפה משלימה את הכנת כתב־האישום נגד נימר ג'אראר, החשוד כמעורב ברצח.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 8.1.1988

	היחידה	בנקנוטים – קניה	בנקנוטים – מכירה	העברות והמחאות – קניה	העברות והמחאות – מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7052	1.7264	1.7163
דולר אמריקני	1	1.53	1.60	1.5623	1.5817	1.5730
מרק גרמני	1	0.92	0.97	0.9387	0.9505	0.9462
לירה סטרלינג	1	2.76	2.84	2.8082	2.8432	2.8227
פרנק צרפתי	1	0.27	0.29	0.2793	0.2828	0.2801
ין יפני	100	1.18	1.24	1.2045	1.2195	1.2095
גילדן הולנדי	1	0.82	0.86	0.8383	0.8488	0.8415
פרנק שווייצרי	1	1.13	1.19	1.1517	1.1660	1.1570
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2604	0.2637	0.2624
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2452	0.2483	0.2470
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2444	0.2474	0.2463
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3853	0.3901	0.3879
דולר קנדי	1	1.19	1.25	1.2139	1.2290	1.2232
דולר אוסטרלי	1	1.06	1.14	1.0982	1.1119	1.1059
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.80	0.7884	0.7982	0.7940
פרנק בלגי	10	0.44	0.46	0.4496	0.4552	0.4488
שילינג אוסטרי	10	1.31	1.37	1.3344	1.3711	1.3447
לירה איטלקית	1,000	1.25	1.33	1.2799	1.2959	1.2867

נהג „דן" נקנס על שיחה עם נוסעת

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

שמעון טל מפתח־תקווה, נהג „דן" בקו 66, נקנס ב־100 ש"ח בבית־המשפט לתעבורה בפ"ת.

הנהג הואשם בכך שדיבר עם נוסעת שישבה לידו ובהתנהגות בלתי הולמת בזמן נסיעה.

הועדה המקומית לתכנון ובניה

אילת

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת בנין ערים מקומית אילת — בקשה להתרת הקלה בבנכס. בודיגה מת.ב.ע. מפורטת מס' 9/115/03/2.

מהות ההקלה: הקמת דירות נוסף בחריגה של 3.49% אחוז בניה בשכ' צופית עילית מגרש מס' 3 גוש 40005 אילת.

שם המבקש: ב.ג.ש נהול ונאמנות בע"מ.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע ע"י אישור ההקלה, רשאי להגיש התנגדות בכתב לבקשה האמורה לועדה המקומית בעיריית אילת רח' חטיבת הנגב 5 תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.

רפי הוכמן
יו"ר הועדה

בפלילים

סמים ב־150 אלף דולר נתפסו בבאר־יעקב

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

הרואין מסוג קוק פרסי בשווי של כ־150 אלף דולר נתפס ביום ו' בבאר־יעקב. שלושה אחים נעצרו כחשודים בהחזקת הסם והם יובאו היום בפני שופט להארכת מעצרם.

צוות בילוש של היחידה המרכזית של מרחב השפלה, בראשותו של סמל יוסי בריח, פשט ביום ו' אחר הצהריים על ביתו של חשוד בסחר בסמים בבאר־יעקב לאחר שקיים תצפית על הבית במשך מספר שבועות. הבלשים הבחינו כי החשוד נכנס למבנה שבחצר הבית ברחוב האורן 7, נטל משם חבילה, נכנס למכונית והחל לנסוע.

הבלשים חסמו את דרכו ובחיפוש ברכב נמצאו שלושה גרם של קוק פרסי. בחיפוש בביתו נמצא עוד ק"ג הרואין. מכמות זו ניתן להכין למעלה מ־15 אלף מנות ששווין כ־150 אלף דולר.

החשוד ושני אחיו נעצרו, כאמור, להמשך החקירה.

שוטרים זוכו מאשמת התעללות בערבים

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

שבעה מתוך שמונה שוטרים שהואשמו בהתעללות בפועלים ערביים בספטמבר 1984 זוכו בסוף השבוע בבית־משפט השלום ברחובות. משפטו של השוטר השמיני המעורב בפרשה טרם הסתיים.

בספטמבר 1984 יצאו מספר שוטרים לעצור פועל ערבי שהוחשד בחטיפת שרשראות זהב מפרוצות באיזור כביש פלמחים ובאיומים עליהן. בשעות הלילה המאוחרות יצאו השוטרים שמעון בר־לב, ציון ורדון, ירון פלומבו, יוסף בן־מוחה, דוד אלקוניגה, דוד יפה, שמואל צבידק ומשה יעקבי לצריף המגורים של הפועל במושב נטעים. אותה שעה לנו בצריף חמישה פועלים, סאלם עבד חמד, עטינה אבו־זייד, סעיד אבו זייד, עלי מסעודן ומחמוד זייב.

על־פי כתב־האישום העירו אותם השוטרים במכות, הוציאו אותם מהצריף ופתחו בירייות לעברם והיכו אותם בכל חלקי גופם עד שהתעלפו. סעיד נלקח בניידת לתחנת המשטרה בראשל"צ ובדרך הוכה והותז בפניו גז מדמיע. לאחר מכן שוחרר מבלי שנחקר.

משפטם של השוטרים התנהל במשך כשלוש שנים וכאמור החליט בסוף השבוע בית־משפט השלום ברחובות לזכות שבעה מהם לאחר שקבע כי התביעה לא הצליחה להוכיח את אשמתם.

חמישה מעובדי „צים" נאשמים בגניבות מאוניות

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

חמישה מעובדי חברת „צים" הואשמו ביום ו' בבית־המשפט המחוזי בחיפה בגניבת סחורות בשווי אלפי דולרים ממכולות.

חמשת הימאים, שלמה שוורצר בן 37 מקרית־ים, מימון אפנג'ר בן 29 מאילת, יעקב אפרגן בן 27 מאילת, מיימון דרעי בן 50 מקריית־חיים וסולומון אזולאי בן 29 מטירת הכרמל עבדו בשנים 1985 ו־1986 באוניית „צים ניו־יורק".

התובעת, עו"ד מרים גינסברג טוענת בכתב־האישום, כי הנאשם מימון אפנג'ר גנב 100 חותמים (פלומבות), המיועדים לסגור מכולות לאחר שאלה נבדקו ונשקלו, ומסר את החותמים לשלמה שוורצר.

במהלך אחת מהפלגות האונייה מנמל זר לישראל פרצו הנאשמים שלמה שוורצר, מיימון אפנג'ר ויעקב אפרגן למכולות וגנבו מהן סחורות תוך שהם שוברים את החותמים שהיו עליהן. פריצת המכולות, בה נטל חלק גם סולומון אזולאי, שאף סיפק מידע לגבי תכולת המכולות ומועד שיגורן, אובטחה על־ידי הנאשם מיימון דרעי.

על־פי כתב־האישום פרצו הנאשמים לכ־60 מכולות וגנבו מהן טובין בשווי של כ־13 אלף דולר.

התובעת ציינה בכתב־האישום, כי רק חלק קטן מהרכוש שנגנב נתפס וביקשה מבית־המשפט להרשיעם בגניבה בידי עובד.

3000 ש"ח נשדדו מתחנת דלק בצפון

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

3000 ש"ח נגנבו בלילה בפריצה לתחנת הדלק „פז" בכביש עכו־נהריה. המשטרה פתחה בחקירה.

אתמול בשעות הבוקר המוקדמות הבחינו שוטרי סיור של משטרת מרחב הגליל, שעברו ליד תחנת הדלק הנעולה עקב העיצומים, כי סורגי אחד מחלונותיה מנוסרים. בבדיקה הוברר כי אלמונים חדרו לתחנה ופרצו את דלת הכספת בחומר נפץ. הם גנבו מהכספת 3000 ש"ח במזומן ונמלטו מהמקום.

משטרת מרחב גליל פתחה בחקירה, אולם טרם נעצרו חשודים.

תושבת בוקעתה חשודה בגרימת מותם של ילדים

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

תושבת הכפר בוקעתה שברמת־הגולן, בת 30, חשודה במעורבות בפרשת טביעתם למוות של כמה מילדי הכפר.

לפני כשבוע טבעו בבריכת מים להשקיית מטעים שלושה ילדים בגיל חמש. הדבר התסיס את הרוחות בכפר לאחר שבשנה האחרונה ארעו מספר מקרים דומים וילדים אחרים הורעלו וחלו.

המשטרה פתחה בחקירה ועצרה את תושבת הכפר בת 30, שנשלחה להסתכלות פסיכיאטרית.

מהמשטרה נמסר כי החקירה בפרשה נמשכת.

שוב שוד בנק במשולש — ה־10 בחודשים האחרונים

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

שני שודדים רעולי פנים פרצו ביום שישי בבוקר לסניף בנק הפועלים בטייבה ובאיומי נשק שדדו סכום כסף לא ידוע ונמלטו ברכב מסוג „סובארו".

בעת מנוסתם ירו באוויר, אך איש לא ניפגע.

זהו שוד הבנק העשירי במשולש בחודשים האחרונים, למרות שלאחרונה נחנכה בטייבה תחנת משטרה חדשה שהגבירה את הסיורים באזור הבנקים למנוע מקרי שוד נוספים.

המשטרה פתחה בחקירה.

מסך ראשון — גיורא מנור

חינוך ירושלמי מעורב

הצגת המחזה המקורי נפתחה בבכורת „נוצות", עיבודו של שמואל הספרי לספרו האוטוביאוגראפי של חיים באר. הצגה עשירה, רב־גוונית, אולי אפילו עתירת סמלים ודימויים יתר על המידה. הילד (רמי ברוך בתפקיד מצויין של קברן צבאי מבוהל ובו זמנית כעצמו בימי הילדות) מתלבט בין רגלי המבוגרים התמהוניים, המאכלסים את השכונה הירושלמית בראשית ימי המדינה.

זו גלריה שלימה של גרוטסקות, מהקברן השמן (יוסי גרבר) והשכנה המצויינת (אסתר גרינברג־שבק), דרך המשכיל התומך בדיעותיו של פופר־לינקאוס, המשביע את הילד כחייל הראשון ב„צבא התזונה העולמית", שלו תפקיד שיוסף כרמון מעניק לו מזורות חביבה, ולא מובן לי, מדוע איש משכיל כביכול זה משבש במעט את כל המילים הלועזיות או השמות, ושמא זה בא לרמוז על כך, שבאמת הוא בור; ועד האם המגדלת ילד זר במקום בנה בכורה שמת (ערנה פלידל) ובעלה המכולתניק, העוסק במחקר (יוסי קאנץ). אין כאן איש נורמאלי אחד לרפואה.

ניכר היטב, שהמחבר מכיר ואוהב, אבל גם מבקר בחריפות, את הסביבה בה גדל. התפאורה המשלבת אף היא, כמו ההצגה הבנויה היטב בידיו האמונות של הבמאי שמואל הספרי, את הריאליום עם הסימבוליקה, עיצבה יעל פרדס, עשירה בפרטים נאים.

הצטערתי, שמחמת אורכה של ההצגה היה עלי לרוץ למערכת העיתון לפני סגירת הגליון, בטרם ירד המסך, כי בהחלט רציתי לדעת, איך יימשך העניין, אם כי הורגש לקראת סיום המערכה הראשונה גודש מסוים. אבל הרי אנחנו יודעים מה יהיה בסוף, כי חיים באר הוא סופר מכובד במקומותינו, והוציא עכשיו רומן חדש, שהכל משבחים, כך שהחינוך המוזר בשכונה הירושלמית לא הזיק, מסתבר, להתפתחותו הרוחנית.

ארבעה חרדים נעצרו בהפגנות השבת בירושלים

מאת כתב „על המשמר" בירושלים

התפרעויות החרדים המסורתיות נמשכו אתמול בירושלים.

בשעות אחרי הצהריים התגודדו כמה עשרות חרדים בקרן הרחובות בר־אילן — צפניה וניסו להפריע לתנועת כלי הרכב. המשטרה, שהתכוננה לאירוע זה מבעוד מועד, החישה למקום מכונית להתזת מים, ובעזרת סילוני המים הקרים פוזרו המתקהלים. ארבעה מהחרדים נעצרו לחקירה.

בתשובה לשאלה אמר דובר המשטרה, רפי לוי, כי המשטרה מקפידה על מתן מעבר חופשי לכלי רכב ברחוב בר־אילן בכל עת ובכל שעה וגם במהלך ההתקהלות החרדית נמשכה התנועה כסדרה.

משחקי מכבי חיפה בטלוויזיה בכבלים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

תושבי קריית־אליעזר בחיפה צופים בתכנית ספורט טלוויזיונית משלהם במשחקיה הביתיים של קבוצת מכבי חיפה. כך התברר בבית־המשפט המחוזי בחיפה, שעה שהנהלת קבוצת הכדורגל של מכבי חיפה פנתה באמצעות עו"ד עמנון לב בבקשה להוציא צו מניעה נגד דיירי בניין סמוך לאצטדיון, המצלמים, לטענתם, את משחקי הקבוצה ומשדרים אותם בטלוויזיה בכבלים.

בתצהיר בשבועה שהגיש לבית־המשפט יו"ר הקבוצה יצחק אביעד נאמר, כי צוות צילום ווידיאו של מכבי חיפה תיעד את המשחק בין הקבוצה המקומית לקבוצת מכבי פתח־תקווה. במהלך הצילומים התברר כי עדשת המצלמה קלטה צוות צילום וידיאו שעמד על מרפסת סמוכה וצילם את המשחק. מחצית השעה לאחר תום המשחק שודר המשחק במערכת הטלוויזיה בכבלים של קרית־אליעזר.

הקבוצה טוענת, כי ייתכן שהמשחק שודר גם ברשתות כבלים אחרות. לטענתם, בבדיקה שנערכה התברר, כי בדירה מתגוררים פנחס ועליזה ליבר.

עו"ד אגודת מכבי חיפה אומר עוד, כי גם אם יפסוק בית־המשפט כי על בני הזוג לפצות את מכבי חיפה, כיוון שצופים מדירים רגליהם מהמגרש ורואים את המשחק בכבלים, לא יוכלו בני הזוג לעמוד בהוצאה כספית כבדה זו ולפצות את הקבוצה.

השופט ד"ר דן ביין קבע, כי מחר בבוקר יתקיים דיון בבקשת הקבוצה במעמד שני הצדדים.

„חמדת": חוק ההסמכה — הפרת מגילת העצמאות

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

ערב הדיון בממשלה בנושא „חוק ההסמכה", שנועד לאפשר לעיריות לאכוף את שמירת השבת וסגירת בתי קולנוע ועינוגים בלילות שבת, שיגר ארגון „חמדת" (חופש, מדע, דת ותרבות) מכתבים לראש הממשלה ולממלא מקומו, בהם כתב, כי: „החוק במסווה של סטטוס קוו עלול לבטל פסקי־דין עקרוניים, כולל אלה של בית המשפט העליון. פסקי־דין אלה מהווים, בהיעדר חוקה כתובה, מחסום יחיד למען הבטחת חופש הדת, המצפון והתרבות. כך תתנכל מגילת העצמאות המדברת על שמירת זכויות אלה".

יו"ר „חמדת", פרופ' הלל שובל, שואל את ראשי הליכוד והמערך, אם זוהי התשובה שבדעתם להגיש לציבור במדינה לרגל חגיגות ה־40 להיווסדה.

לרחל גלברט ולמשפחה

אתכם באבלכם במות

האם

קיבוץ בית־אלפא

ליעל לוי

קבלי את השתתפותנו בצערך העמוק

על מות

אביך

קיבוץ כפר־מסריק

„סינדרום כהנא" באולם „הבימה"

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

חייל ישראלי מכוון את נשקו מול זקן ערבי. קול מסתורי עוצר ביד החייל מלירות בערבי, ואומר לו: „זהו מחזה שנכתב מראש, ולא תשנה אותו אם תירה בזקן". כל זאת בדקת השנייה של המחזה „סינדרום ירושלים" שהוצג אמש ב„הבימה".

ואז, כמו בהצגה שנכתבה מראש, בוקעים מיציע האולם הצעקות הראשונות של אנשי כהנא, התחיה והליכוד, שתכננו מראש לפוצץ את ההצגה שעברה את כל מבחני הביקורת והצנזורה, אבל לא את הצנזורה הפרטית של מבקרי הימין.

הכל החל עוד בכניסה לאולם. צעירי התחיה, „כך" והליכוד קראו קריאות גנאי נגד ההצגה, כינו אותה כאש"פיסטית, תבוסתנית וגורמת לדמוראליזציה, ומולם צעירי מפ"ם שבאו להביע את הזדהותם עם תיאטרון חופשי ולהגן עליו, אם יהיה צורך, גם בגופם.

חברי הכנסת רן כהן, דדי צוקר ויוסי שריד נכנסו לאולם לאחר שהמשטרה חילצה אותם מאנשי „כך", ובמדרגות הכניסה לאולם חילק חבר הכנסת מיכאל איתן כרוזים נגד ההצגה, לאחר שקנה כרטיס כניסה כדת וכדין.

המשטרה הפרידה בין מפגיני הימין והשמאל ומנעה התפתחות קטטות מחוץ לאולם.

ההצגה החלה באיחור והופסקה פעמים מספר על־ידי המתפרעים מהימין. ארבע פעמים נאלצו השחקנים להתחיל את הסצנה הראשונה של ההצגה.

המשטרה והסדרנים נאלצו להוציא אנשים מהאולם בכמה הזדמנויות כדי לאפשר את המשך ההצגה, לאחר שאלה השמיעו צעקות וקריאות בוז ואף הדליקו חזיז שזרקו מהיציע לאולם. שבעה מאנשי התחיה ו„כך" שהפריעו למהלך ההצגה נעצרו על־ידי המשטרה. עד סוף ההצגה נשמעו קריאות ביניים מאורגנות מאנשי הימין שנותרו באולם.

ההצגה הצליחה אמנם להגיע לסיומה, אולם גיבוריה האמיתיים היו השוטרים והמפגינים מימין ומשמאל. מעטים מהצופים הצליחו להתרכז בהצגה עצמה, לאחר שהסכנה לפגיעה פיזית שנשקפה להם באולם היתה לא פחות אמיתית מאשר מראות האפוקליפסה שעל הבמה.

צעירי מפ"ם מפגינים נגד אנשי כהנא, התחיה והליכוד באולם „הבימה" (צילום: מאיר פרטוש)

מפקד חיל־האוויר: צבאות ערב מצויידים במיטב הנשק החדיש

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

„בין מרכיבי הבטחון של ישראל קיימים גם הבעיה הדימוגרפית וחילוקי־הדיעות הפוליטיים. כוח צבאי הוא רק מרכיב אחד ביכולתה של ישראל להתמודד על קיומה בשנות ה־90".

דברים אלה אמר אתמול מפקד חיל־האוויר, האלוף אביהו בן־נון, במסגרת הרצאה שנשא על אתגרי הבטחון של ישראל בשנות ה־90 בפני „הפורום הישראלי למנהיגות צעירה" המתכנס בימים אלה במלון „פלאזה" בטבריה.

הוא ציין את סדרי הכוחות בפניהם ניצבת היום ישראל ואמר, כי לסורים יש כיום חיל־אוויר המצוייד טוב יותר מאשר חילות האוויר הבריטי, הגרמני והצרפתי, וכי הצבא הסורי מצוייד במיטב מערכות הנשק הסובייטי כמו טילי S.A־5 ו־S.S־20 ומטוסי מיג 29, מערכות שברית וארשה עוד לא הצטיירה בהן. לדבריו, לצבא עיראק יש יותר חיילים מלצבא ארה"ב ויותר טנקים מלצבאות ברית נאט"ו.

ירדן, מצרים וערב־הסעודית קונות את מיטב הנשק האירופי ומצטיידות בו אפילו לפני צבאות הארצות המייצרות אותו כשהן מודרכות על־ידי המומחים הטובים ביותר. מול כל אלה צריך לבוא לידי ביטוי היתרון הישראלי המורכב מאינטליגנציה, מוטיבציה ומזל.

„מוטיבציה, מקצועיות ומשמעת הם שלושת המרכיבים שיביאו את יתרון צה"ל על פני צבאות ערב ואני מאמין שיש לנו אותם", אמר האלוף בן־נון. להערכתו, הנשק ארוך הטווח (לטווח 450 ק"מ) יהיה מרכיב מרכזי בשדה הקרב העתידי באיזור ולישראל יש את הידע הטכנולוגי לפתח נשק כזה ואת הנשק נגדו.

הצעת ח"כ א־דין לחיסול ג'ונבלאט מעוררת תסיסה בקרב הדרוזים

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

גילוי של ח"כ נאסר א־דין מהליכוד, המופיע בירחון תנועת חרות, לפיו הציע בשעתו „לחסל" את ואליד ג'ונבלאט, גרם לסערת רוחות בקרב העדה הדרוזית ואנשי ציבור דרוזים קוראים להדיח את חבר הכנסת מטעם חרות.

בירחון „בארץ ישראל" של תנועת חרות שיצא ביום חמישי האחרון אומר ח"כ א־דין במהלך ראיון עימו, כי מילא כמה שליחויות עדינות אצל המנהיגים הדרוזיים והנוצריים בלבנון.

לדבריו, „היו מפלגת העבודה ותנועות השמאל מוקש על דרך השלום עם לבנון שנחתם במאי 83. מוקש נוסף על דרך השלום היה מנהיג המפלגה הסוציאליסטית בלבנון, ואליד ג'ונבלאט, שפעל כשכיר של סוריה ולוב".

בהמשך מגלה נאסר א־דין: „הצעתי „לחסל", אולם למרבה הצער לא הובהר. מספיק הדבר וטיפוס זה המשיך להערים קשיים בדרך לשלום. ג'ונבלאט היה אבן נגף בקרב העדה הדרוזית בלבנון ויחסיה עם העדה בישראל".

דברים אלה גרמו לסערת רוחות בין הדרוזים.

בתשובה לשאלת כתבנו אמר אתמול ח"כ נאסר א־דין, כי לביטוי „לחסל" לא היתה שום משמעות פיזית אלא כוונה פוליטית בלבד. „למרבה הצער גורמים בעדה הדרוזית מנסים לנכוש כדי להרוויח רווחים פוליטיים במאבק בתוך תנועת" אמר ח"כ א־דין.

סמיר והבי, חבר מרכז תנועת חרות, המתכוון לרוץ בבחירות הפנימיות בחרות לקראת הבחירות לכנסת, אמר לכתבנו, כי דבריו של נאסר א־דין על ג'ונבלאט אינם משקפים את עמדת תנועתו.

בסוף השבוע שיגרו כמה ראשי מועצות דרוזיות מכתבי מחאה לנאסר א־דין. ככל הנראה השבוע יתכנס כנס של העדה הדרוזית בכפר בית־ג'אן כדי להביע גינוי לנאסר א־דין.

גורמים בקרב העדה הדרוזית קוראים אף להטיל חרם על נאסר א־דין בגלל פגיעתו במנהיג הדרוזי הלבנוני.

● השירות הפסיכולוגי־ייעוצי במשרד־החינוך־והתרבות אישר תוכנית חדשה לשיפור התמודדות בני נוער עם מצבי מצוקה.

● במגמה להיענות לביקוש הגדול בקו ת"א־ציריך ולנחיותם של אנשי העסקים, החליטה חברת „סוויסאייר", כי החל מ־14 בפברואר תתוסף טיסה שבועית שמינית, שתצא כל יום א' בשעה 14.20 ותגיע לציריך כעבור 4 שעות.

מזג אוויר

תחזית מזג האוויר להיום: מעונן. בלילה יתכן גשם.

הטמפרטורות: ירושלים 7 עד 12, רמת־הגולן 08 עד 14, נהריה 11 עד 17, צפת 7 עד 10, חיפה 13 עד 18, טבריה 12 עד 18, נצרת 10 עד 16, עפולה 10 עד 18, השומרון 9 עד 14, ת"א 12 עד 19, נתב"ג 10 עד 19, יריחו 9 עד 20, עזה 12 עד 17, באר־שבע 9 עד 16, אילת 13 עד 20. (נעת"ם)

מסתמן רוב בממשלה בעד המשך גביית מס הייסף

מאת כתבנו המדיני בירושלים

אם תדון היום הממשלה בהמשך גביית מס היסף, עשויה ליפול החלטה שתהיה מנוגדת לדעת שר האוצר משה נסים, הדין להמשיך ולגבות את המס מן העשירון העליון.

אמש הסתמן מצב לפיו יתמכו בהצעתו של שר הכלכלה והתיכנון גד יעקובי כל שרי המערך וכן השרים דוד לוי, משה קצב, ויתכן גם שניים משלושת השרים הדתיים, יצחק פרץ וזבולון המר.

רה"מ יצחק שמיר ושר־האוצר עשויים ליזום היום את דחיית הדיון בהמשך גביית היסף, שהוא בשיעור של 52.8 אחוזים, ואת בהסתמך על הנחות שאם תהיה הצבעה עלול להיווצר מצב שבגביית המס שהופסקה למעשה ב־1 בינואר האחרון תחודש.

עמדת שר־האוצר היא, שיש לקיים הבטחות ועל כן יש להפסיק לגבות את המס הזכה כפי שהובטח עם הנהגתו בראשית השנה שעברה. שר־הכלכלה מציע להשתמש בכל ה... יבוטל מס הייסף להעשרת תקציבי החינוך, הבריאות, הרווחה, אזור הפיתוח ועידוד התעשייה והייצוא.

הממשלה תדון כנראה היום גם במחלוקת שנתגלעה בין שרי האוצר והרווחה בנושא המשך תשלום קצבת הילד הראשון, בהחלטתה של הממשלה להמשיך ולהקצות 600 תקנים במשטרה ובתוצאת משרד האוצר לבצע שינויים מינהליים שונים ומבניים שונים ובתוך כך לאחד את גביית מס ההכנסה והביטוח הלאומי.